

หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗)

คณะพุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รายละเอียดของหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗)

คณะพุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อนุมัติในการประชุมครั้งที่ ๒ /๒๕๖๗ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

สารบัญ

หมวดที่	หน้า
หมวดที่ ๑ ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	๔
หมวดที่ ๒ ปรัชญา วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้	๖
หมวดที่ ๓ โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาและหน่วยกิต	๓๐
หมวดที่ ๔ การจัดกระบวนการเรียนรู้	๕๐
หมวดที่ ๕ ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตร	๕๒
หมวดที่ ๖ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	๕๙
หมวดที่ ๗ การประเมินผลการเรียนและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา	๖๔
หมวดที่ ๘ การประกันคุณภาพหลักสูตร	๖๗
หมวดที่ ๙ ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตร	๗๗
ภาคผนวก ก ตารางเปรียบเทียบ	๗๘
ภาคผนวก ข ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ ของมหาวิทยาลัย	๙๔
ภาคผนวก ค ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์	๑๐๙
ภาคผนวก ง คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร	๑๒๘
ภาคผนวก จ มติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๑๓๒
อนุมัติหลักสูตรและอนุมัติเปิดสอนหลักสูตร	

หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา : ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์

หมวดที่ ๑
ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

๑. ชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : ๒๕๖๑๑๘๕๘๐๐๑๓๖๑
ชื่อภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ
ชื่อภาษาอังกฤษ : Doctor of Philosophy Program in Comparative Religions

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศาสนาเปรียบเทียบ)
ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.ด. (ศาสนาเปรียบเทียบ)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Doctor of Philosophy (Comparative Religions)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : Ph.D. (Comparative Religions)

๓. วิชาเอก (ถ้ามี) -

๔. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

มี ๒ แผน ดังนี้

๑. แผน ๑

แผน ๑.๑ จำนวน ๔๘ หน่วยกิต

แผน ๑.๒ จำนวน ๗๒ หน่วยกิต

๒. แผน ๒

แผน ๒.๑ จำนวน ๕๔ หน่วยกิต

แผน ๒.๒ จำนวน ๗๒ หน่วยกิต

๕. รูปแบบของหลักสูตร

๕.๑ รูปแบบ : หลักสูตรระดับปริญญาเอก

๕.๒ ภาษาที่ใช้ : ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ

๕.๓ การรับเข้าศึกษา : ชาวไทยหรือชาวต่างประเทศที่ใช้ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษได้

๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น : เป็นหลักสูตรเฉพาะของสถาบัน

๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา : ให้ปริญญาเพียงสาขาเดียว คือ สาขาวิชาศาสนา
เปรียบเทียบ

๖. สถานภาพของหลักสูตร

๖.๑ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗ ปรับปรุงจากหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑)

๖.๒ กำหนดเปิดสอนภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

๖.๓ กรรมการประจำคณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เห็นชอบในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เวลา ๑๓.๐๐ น.

๖.๔ กรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเห็นชอบในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗

๖.๕ สภาวิชาการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เห็นชอบในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

๖.๖ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรและอนุมัติให้เปิดสอนในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

๗. อาชีพที่ประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

๗.๑ นักบริหาร นักการศึกษา

๗.๒ นักวิชาการสถานศึกษา

๗.๓ นักวิจัยศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

๗.๔ นักพัฒนาศาสนสัมพันธ์

๗.๕ นักสานเสวนาศาสนา

๗.๖ นักอบรมคุณธรรมจริยธรรม

๘. สถานที่จัดการเรียนการสอน

คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เลขที่ ๗๙ หมู่ที่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

หมวดที่ ๒

ปรัชญา วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้

๑. ปรัชญา

มุ่งพัฒนานิสิตให้มีความรู้ตามหลักคำสอนศาสนา เสริมทักษะการอยู่ร่วมกัน นำสังคมสู่สันติสุข

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๒.๑ เพื่อผลิตดุษฎีบัณฑิตให้มีองค์ความรู้และเข้าใจในหลักการ แนวคิด วิถีปฏิบัติของแต่ละศาสนา สามารถเปรียบเทียบ วิเคราะห์ อธิบายและวิจัยสืบค้นหลักการทางศาสนา

๒.๒ เพื่อพัฒนาดุษฎีบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม มีภาวะผู้นำต้นแบบทั้งด้านจิตใจและปัญญา

๒.๓ เพื่อผลิตดุษฎีบัณฑิตให้สามารถนำองค์ความรู้ด้านศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหา พัฒนาชีวิตและสังคมบนพื้นฐานความแตกต่างหลากหลาย

๓. ผลลัพธ์ความต้องการ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร 9 PLO (Program Learning Outcomes)

หลักสูตรได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากรอบด้าน สรุปสังเคราะห์ ประมวลเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่
ต้องการของหลักสูตร 9 PLO ดังนี้

PLO 1 : เข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เป้าหมาย หลักธรรม ความจริง ความรู้ ความเชื่อในแต่ละศาสนา สามารถอธิบายเชื่อมโยง และเปรียบเทียบหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญๆ ของศาสนาได้อย่างถูกต้อง

PLO 2 : เปรียบเทียบเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ เหตุการณ์ ปรัชญาการณ ะบบโครงสร้างของสังคม บุคคล สถานที่สำคัญทางศาสนา และอธิบายรากเหง้าวัฒนธรรม ประเพณี ระบบวงจรวิถีชีวิตที่สัมพันธ์เชื่อมโยงของแต่ละศาสนาได้

PLO 3 : สามารถบูรณาการหลักการ แนวคิด หลักธรรมทางศาสนา ประยุกต์ใช้สู่การปฏิบัติเพื่อการป้องกันปัญหา เพื่อการแก้ไขเยียวยา เพื่อการพัฒนาเสริมสร้าง และเพื่อส่งเสริมสนับสนุนต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมร่วมสมัยได้

PLO 4 : ปรับตัวเข้ากับความแตกต่างหลากหลายเชิงพหุวัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนา องค์กร บริบทของสังคม มีความยืดหยุ่น ประณีประนอม สร้างและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เคารพสิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค และภราดรภาพ ให้เกียรติ ยกย่องเชิดชูคุณค่าบทบาทความสำคัญของแต่ละศาสนา การยอมรับและการสร้างความเข้าใจในความแตกต่าง รู้เข้าใจและปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง เหมาะสมต่อบุคคลและสังคม

PLO 5 : มีภาวะผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์และพฤติกรรมสอดคล้องกับวิถีแห่งศาสนา มีทักษะการพูด การสื่อสารสนทนา เข้าใจในกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ย คิดใคร่ครวญหาเหตุผลอย่างเป็นระบบ รู้จักฟังอย่างตั้งใจ จับประเด็นได้ มีจิตอาสาเสียสละ รับผิดชอบต่อสังคม นักเชื่อมประสานสร้างความร่วมมือเพื่อพัฒนากับบุคคล องค์กรและชุมชน แก้ไขปัญหาหรือเสนอทางออกต่อปรากฏการณ์ที่เกิดในสังคมได้

PLO 6 : รู้และเข้าใจในหลักเกณฑ์มาตรฐานด้านจริยธรรมของแต่ละศาสนา เปรียบเทียบก่อให้เกิดแนวทางหลักจริยธรรมสากลร่วมกัน สามารถแยกแยะสิ่งผิดสิ่งถูกได้ ชี้คุณ ชี้โทษ รู้ประโยชน์ไม่ใช่ประโยชน์ ชื่อสัตย์สุจริต โอบอ้อมอารี มีวินัย เป็นต้นแบบแห่งจริยธรรม เป็นผู้รับฟังมาก และรู้คุณค่าในตนเองและผู้อื่น

PLO 7 : เป็นนักการศาสนา นักเผยแผ่ วิทยากรอบรมฝึกฝนจริยธรรม ผู้นำจิตวิญญาณ ทูตศาสนา ศาสนิกสัมพันธ์ บุคคลต้นแบบของศาสนา เป็นนักพัฒนาจิตใจและพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้ ให้คำปรึกษาด้านศาสนา เสนอแนะทางออกเพื่อแก้ไขปัญหาของสังคมอย่างเป็นระบบ วิพากษ์อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล ตระหนักถึงปัญหาของมนุษย์ที่หลากหลาย จัดวงเสวนาแลกเปลี่ยนความเห็น หรือเวทีสาธารณะได้อย่างเป็นระบบถูกต้องเหมาะสม

PLO 8 : เปิดใจกว้าง เข้าใจและยอมรับในอัตลักษณ์บริบทของสังคมพหุวัฒนธรรม มีความอดกลั้น เมตตา กรุณา ใจเย็น สุขุม ให้อภัย มีสติ สุขุมรอบคอบ ไคร่ครวญ มุ่งคิดและทำประโยชน์สุขอย่างสร้างสรรค์ รู้จักยกย่องเชิดชู ปรับเปลี่ยนค่านิยมและออกแบบวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ได้

PLO 9 : มีทักษะการสืบค้นข้อมูลทั้งเอกสารและการใช้เทคโนโลยี สื่อออนไลน์ดิจิทัล เชื่อมโยง เปรียบเทียบ รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลและประยุกต์ใช้องค์ความรู้มิติทางศาสนาอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ เป็นนักวิจัยนำเสนอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการอย่างมีจริยธรรม สามารถตรวจสอบข้อมูล วิพากษ์แนวคิดทฤษฎีและอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม สร้างนวัตกรรมเครื่องมือหรือองค์ความรู้ใหม่ เพื่อการพัฒนาสังคมจากมิติของแต่ละศาสนาได้

- ตารางเปรียบเทียบ : - ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 10 ELO (Expected Learning Outcome),
 - ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร 9 PLO (Program Learning Outcomes) และ
 - คำอธิบายรายวิชา 18 CLO (Course Learning Outcome)

10 ELO ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	9 PLO ของหลักสูตร	18 CLO คำอธิบาย/เนื้อหาวิชา (Courses)
ELO 1 : มีความเข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เป้าหมาย หลักธรรม ความจริง ความรู้ ความเชื่อในแต่ละศาสนา	PLO 1 : เข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เป้าหมาย หลักธรรม ความจริง ความรู้ ความเชื่อในแต่ละศาสนา สามารถอธิบายเชื่อมโยง และเปรียบเทียบหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญๆ ของศาสนาได้อย่างถูกต้อง	CLO 1 ๘๑๕ ๒๐๕ ศาสนศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) Theology หลักการ แนวคิด วิธีการ เป้าหมายของแต่ละศาสนาจากเอกสาร คัมภีร์ วิเคราะห์และเปรียบเทียบความจริง ความรู้ คุณค่า แก่นสาระของแต่ละศาสนา นำเสนอ อธิบายและตีความอย่างสร้างสรรค์
ELO 2 : มีความเข้าใจประวัติศาสตร์ ระบบ โครงสร้างของสังคม เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ บุคคล สถานที่สำคัญทางศาสนา และรากเหง้าความสัมพันธ์ของวัฒนธรรม ประเพณี ระบบ วงจรวิถีชีวิต	PLO 2 : เข้าใจประวัติศาสตร์ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ ระบบโครงสร้างของสังคม บุคคล สถานที่สำคัญทางศาสนา และอธิบายรากเหง้าวัฒนธรรม ประเพณี ระบบ วงจรวิถีชีวิตที่สัมพันธ์เชื่อมโยงของแต่ละศาสนาได้	CLO 2 ๘๑๕ ๒๐๗ พลวัตศาสนา ๓ (๓-๐-๖) Religious dynamic ประวัติศาสตร์ โครงสร้างทางศาสนาว่าด้วยศาสนบุคคล ศาสนสถาน ศาสนพิธี อธิบายบ่อเกิดวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ ปรากฏการณ์ทางสังคมที่สัมพันธ์กับคำสอนของแต่ละศาสนา

<p>ELO 3 : สามารถบูรณาการหลักการ แนวคิด หลักธรรมทางศาสนานำไปปฏิบัติ เพื่อการป้องกันปัญหา เพื่อการแก้ไขเยียวยา เพื่อการพัฒนาเสริมสร้าง และเพื่อส่งเสริมสนับสนุนต่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข</p>	<p>PLO 3 : สามารถบูรณาการหลักการ แนวคิด หลักธรรมทางศาสนา ประยุกต์ใช้สู่การปฏิบัติเพื่อการป้องกันปัญหา เพื่อการแก้ไขเยียวยา เพื่อการพัฒนาเสริมสร้าง และเพื่อส่งเสริมสนับสนุนต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมร่วมสมัยได้อย่างสงบสุข</p>	<p>CLO 3 ๘๑๕ ๓๐๘ ศาสนากับการพัฒนาสังคม ๓ (๓-๐-๖) Religions and Social Development อิทธิพลศาสนาที่มีต่อแนวคิดทฤษฎีการพัฒนาสังคมด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง สิ่งแวดล้อม การศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม สุขภาพ บำบัด และการท่องเที่ยว การสร้างอัตลักษณ์ทางสังคมของศาสนา การบูรณาการศาสนาเพื่อพัฒนาสถาบันทางสังคม วิธีต้นแบบนักพัฒนาที่บูรณาการศาสนากับศาสตร์ร่วมสมัย การพึ่งตนเองด้วยวิถีพอเพียง การสร้างเครือข่ายการพัฒนาด้วยวิถีศาสนา</p>
		<p>CLO 4 ๘๑๕ ๓๑๔ ศาสนากับความยุติธรรม ๓ (๓-๐-๖) Religions and justice หลักการ แนวคิด ระบบ รูปแบบกระบวนการส่งเสริมความยุติธรรมทางศาสนา และกระบวนการยุติธรรมทางสังคม ถอดบทเรียน บทบาทอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบองค์กร บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเจรจาไกล่เกลี่ย และส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์</p>
		<p>CLO 5 ๘๑๕ ๓๑๘ ศาสนากับสิทธิมนุษยชน ๓ (๓-๐-๖) Religions and Human Rights หลักการ แนวคิดที่ส่งเสริมเสรีภาพ ความเสมอภาค ภราดรภาพ และความเท่าเทียมกันทางสังคม แนวทางศาสนาที่ให้ความสำคัญต่อคุณค่าการเคารพสิทธิ การสร้างความเข้าใจและการยอมรับในความแตกต่างและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ถอดบทเรียนบุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันทางศาสนาที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน</p>

<p>ELO 4 : ปรับตัวได้ ยืดหยุ่น ประณีประนอม สร้างและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นผู้เคารพสิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค และภราดรภาพ ให้เกียรติ ยกย่องเชิดชูคุณค่าบทบาทความสำคัญของแต่ละศาสนา การยอมรับและการสร้างความเข้าใจในความแตกต่าง</p>	<p>PLO 4 : ปรับตัวเข้ากับความแตกต่างหลากหลายเชิง พหุวัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนา องค์กร บริบทของสังคม มีความยืดหยุ่น ประณีประนอม สร้างและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เคารพสิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค และภราดรภาพ ให้เกียรติ ยกย่องเชิดชูคุณค่าบทบาทความสำคัญของแต่ละศาสนา การยอมรับและการสร้างความเข้าใจในความแตกต่าง รู้เข้าใจและปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง เหมาะสมต่อบุคคลและสังคม</p>	<p>CLO 6 ๘๑๕ ๓๑๗ พหุวัฒนธรรมทางศาสนา ๓ (๓-๐-๖) Religious Multiculturalism แนวคิด รูปแบบ วัฒนธรรม ประเพณี การเคารพอัตลักษณ์ ชาติพันธุ์ การประยุกต์วัฒนธรรมเก่าและใหม่ วิธีปฏิบัติ ทักษะที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทสังคมร่วมสมัย และยอมรับในความหลากหลายของแต่ละศาสนาทั้งในระดับบุคคลและสังคม</p>
<p>ELO 5 : มีภาวะผู้นำ มีทักษะการพูด การสื่อสารสนทนา การเจรจาไกล่เกลี่ย การใช้เหตุผลในการอธิบาย การฟังอย่างตั้งใจ การจับประเด็น มีจิตอาสาเสียสละ มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม นักเชื่อมประสาน สร้าง</p>	<p>PLO 5 : มีภาวะผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์และพฤติกรรมสอดคล้องกับวิถีแห่งศาสนา มีทักษะการพูด การสื่อสารสนทนา เข้าใจในกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ย คิดใคร่ครวญหาเหตุผลอย่างเป็นระบบ รู้จักฟังอย่างตั้งใจ จับประเด็นได้ มีจิตอาสาเสียสละ รับผิดชอบ</p>	<p>CLO 7 ๘๑๕ ๑๐๒ ศาสนิกสัมพันธ์ ๓ (๓-๐-๖) Relation of Religious Followers หลักการ แนวคิด ทฤษฎีสื่อสาร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อัตลักษณ์แต่ละศาสนา กระบวนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ คุณลักษณะที่ควรปฏิบัติต่อกันได้อย่างเหมาะสม กิจกรรมเชื่อมประสานความสัมพันธ์ระหว่างศาสนิกชน</p> <p>CLO 8 ๘๑๕ ๓๑๖ ภาวะผู้นำศาสนา ๓ (๓-๐-๖) Religious Leadership หลักการ แนวคิดผู้นำทางศาสนา คุณลักษณะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์สังคม ภาวะผู้นำจากบุคคล องค์กร นักวิชาการ นักคิดต้นแบบที่สำคัญของศาสนาที่มีบทบาทในการพัฒนาจิตใจและสังคม</p>

<p>ความร่วมมือ เป็นผู้นำความคิดชุมชนและนักพัฒนาท้องถิ่น</p>	<p>ต่อสังคม นักเชื่อมประสานสร้างความร่วมมือเพื่อพัฒนากับบุคคล องค์กรและชุมชน แก้ไขปัญหาหรือเสนอทางออกต่อปรากฏการณ์ที่เกิดในสังคมได้</p>	<p>CLO 9 ๘๑๕ ๓๑๓ ศาสนากับการสื่อสารร่วมสมัย ๓ (๓-๐-๖) Religions and contemporary communication หลักการ แนวคิด การสื่อสารในมุมมองศาสนา กระบวนการ วิธีการ การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ การสื่อสารเพื่อบอกความต้องการ ขอร้อง และขอโทษ การสื่อสารประยุกต์ผ่านศิลปะ ดนตรี วัฒนธรรม เพื่อการสร้างพื้นที่แห่งความไว้วางใจ</p>
<p>ELO 6 : มีสติ มัชยัสถ์ อดออม ซื่อสัตย์ โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม เป็นต้นแบบแห่งจริยธรรม มีความอดกลั้น เมตตา ใจเย็น สุขุม ให้อภัย</p>	<p>PLO 6 : รู้หลักจริยธรรมสากล สามารถแยกแยะสิ่งผิดสิ่งถูกได้ ซื่อสัตย์ ซื่อซื่อ รู้ประโยชน์ไม่ใช่ประโยชน์ ซื่อสัตย์สุจริต โอบอ้อมอารี มีวินัย เป็นต้นแบบแห่งจริยธรรม เป็นผู้รับฟังมาก และรู้คุณค่าในตนเองและผู้อื่น</p>	<p>CLO 10 ๘๑๕ ๓๑๒ จริยธรรมสากล ๓ (๓-๐-๖) General ethics หลักการ แนวคิด เกณฑ์ตัดสิน และคุณค่าทางจริยธรรม กระบวนการ วิธีการ ปฏิบัติที่มีลักษณะร่วมกันของแต่ละศาสนา การนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ประเมินเหตุการณ์ ประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในคัมภีร์และสังคมปัจจุบัน เสริมสร้างศักยภาพมนุษย์และสังคมให้เข้าถึงอิสรภาพทางกายและจิตใจ</p> <p>CLO 11 ๘๐๐ ๓๐๖ วิปัสสนากรรมฐาน ๓ (๒-๒-๕) Buddhist Insight Meditation ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์ พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่าง ๆ โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐานและผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น และฝึกภาคปฏิบัติ</p>

		<p>CLO 12 ๘๑๕ ๓๑๕ ศาสนภาวนา ๓ (๓-๐-๖) Religious Concentration หลักการ รูปแบบ วิธีการการเจริญสติที่ปรากฏในแต่ละศาสนาและ ศาสตร์ร่วมสมัย วิธีการอบรมกาย วาจา และจิตใจของแต่ละศาสนา การ สร้างความฉลาดทางอารมณ์ การรับมือต่อการเปลี่ยนแปลง แนวทาง ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน</p>
<p>ELO 7 : เป็นนักการศาสนา นักเผยแผ่ศาสนา ทูตศาสนา เป็นศาสนิกสัมพันธ์ บุคคลต้นแบบ ปราชญ์ องค์กรและชุมชนสันติสุขของศาสนา</p>	<p>PLO 7 : เป็นนักการศาสนา นักเผยแผ่ วิทยาการอบรม ฝึกฝนจริยธรรม ผู้นำจิตวิญญาณ ทูตศาสนา ศาสนิก สัมพันธ์ บุคคลต้นแบบของศาสนา เป็นนักพัฒนาจิตใจ และพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้ ให้คำปรึกษาด้าน ศาสนา เสนอแนะหาทางออกเพื่อแก้ไขปัญหาของสังคม อย่างเป็นระบบ วิชาทักษะอย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล ตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย จัดวาง เสวนาแลกเปลี่ยนความเห็นหรือเวทีสาธารณะได้อย่าง เป็นระบบถูกต้องเหมาะสม</p>	<p>CLO 13 ๘๑๕ ๓๐๙ ศาสนากับวิทยาการโลกยุคใหม่ ๓ (๓-๐-๖) Religions and Modern World Sciences ศึกษาแนวคิด ทำที่ทางศาสนาที่มีต่อวิทยาการสมัยใหม่ ทั้งในประเด็น ที่ขัดแย้งทางศาสนาฝ่ายเทวนิยมกับศาสตร์สมัยใหม่ ประเด็นความขัดแย้งใน ศาสนาฝ่ายอเทวนิยมกับศาสตร์สมัยใหม่ และในประเด็นที่นำไปสู่การสร้าง รูปแบบการประนีประนอมในทางหลักการและวิถีปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม รวมถึงการบูรณาการศานากับศาสตร์สมัยใหม่โดยศึกษาแบบบูรณาการ หรือ สหวิทยาการที่ครอบคลุมทั้งวิทยาการด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ เน้นการประยุกต์วิทยาการสมัยใหม่มาอธิบายคำสอน ความเชื่อ พิธีกรรม และปรากฏการณ์เชิงสังคมทางศาสนา และการประยุกต์ คำสอนทางศาสนาเพื่อตอบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวิทยาการและปัญหาสังคม สมัยใหม่</p>
<p>ELO 8 : เป็นนักจิตวิทยา เป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำในเชิงวิชาการได้ ผู้นำจิตวิญญาณร่วม</p>		

<p>สมัยเพื่อการพัฒนา วิทยาการอบรมฝึกฝน จริยธรรม</p>		<p>CLO 14 ๘๑๕ ๒๐๓ การปกป้องความเชื่อทางศาสนาในโลกปัจจุบัน ๓ (๓-๐-๖) Religious Believe Apologetics for Real World ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และวิธีปฏิบัติในการปกป้องความเชื่อทางศาสนาทั้งในฝ่ายเทวนิยมและอเทวนิยม ด้วยระบบการให้เหตุผล อธิบายดีความ และการวางเงื่อนไขเฉพาะในทางปฏิบัติตามหลักความเชื่อเฉพาะทางศาสนา จากอดีตจนถึงปัจจุบัน</p> <p>CLO 15 ๘๑๕ ๓๑๐ ศาสนากับเทคโนโลยี ๓ (๓-๐-๖) Religions and technology การสร้างเนื้อหาการสอนทางศาสนา ที่เกี่ยวกับการหยุดยั้งความรุนแรง ลดความเกลียดชัง เสริมสร้างการอยู่ร่วมกัน และชี้นำปัญญาให้กับสังคม สร้างช่องทางในการเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์</p>
<p>ELO 9 : จริยธรรมสากล แนวปฏิบัติร่วมกัน ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม การมุ่งสร้าง ประโยชน์สุข รู้จักยกย่องเชิดชู ปรับเปลี่ยน ค่านิยมและออกแบบวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ ได้</p>	<p>PLO 8 : เปิดใจกว้าง เข้าใจและยอมรับในอัตลักษณ์ บริบทของสังคมพหุวัฒนธรรม มีความอดกลั้น เมตตา กรุณา ใจเย็น สุขุม ให้อภัย มีสติ สุขุมรอบคอบ ใคร่ครวญ มุ่งคิดและทำประโยชน์สุขอย่างสร้างสรรค์ รู้จักยกย่องเชิดชู ปรับเปลี่ยนค่านิยมและออกแบบ วัฒนธรรมที่พึงประสงค์ได้</p>	<p>CLO 16 ๘๑๕ ๒๐๔ สานเสวนาทางศาสนา ๓ (๓-๐-๖) Religious Dialogue หลักการ แนวคิดการทำสานเสวนา การสัมมนาในมิติทางศาสนา และความเชื่อ กระบวนการรับฟังอย่างลึกซึ้ง จิตวิทยาการให้คำปรึกษา การ เคารพให้เกียรติ รับฟังเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พุดคุยเชื่อมประสาน ถักทอความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สังคม องค์กร การจับประเด็น การเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูล</p>

<p>ELO 10 : มีทักษะการสืบค้นข้อมูลทั้งเอกสารและการใช้สื่อออนไลน์ดิจิทัล เป็นนักวิชาการ นักวิจัย วิเคราะห์ข้อมูล ตีความ สร้างนวัตกรรมและนำเสนอแนวทางองค์ความรู้ใหม่ จับประเด็นเชื่อมโยงเปรียบเทียบอย่างเป็นระบบ วิจัยอย่างสร้างสรรค์ และมีผลตระหนักถึงปัญหาของมนุษย์ที่หลากหลาย</p>	<p>PLO 9 : มีทักษะการสืบค้นข้อมูลทั้งเอกสารและการใช้เทคโนโลยี สื่อออนไลน์ดิจิทัล เชื่อมโยงเปรียบเทียบ รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลและประยุกต์ใช้องค์ความรู้มิติทางศาสนาอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ เป็นนักวิจัยนำเสนอผลงานทางวิชาการ สามารถตรวจสอบข้อมูล วิพากษ์แนวคิดทฤษฎีและอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม สร้างนวัตกรรมเครื่องมือหรือองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำเสนอแนวทางการพัฒนาสังคมจากมิติของแต่ละศาสนาได้เชิงประจักษ์</p>	<p>CLO 17 ๘๑๕ ๓๑๑ ศาสนากับวิทยาศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) Religions and Science ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับวิทยาศาสตร์ การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์อธิบายหลักคำสอนของศาสนา การประยุกต์ใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์กับการปฏิบัติทางศาสนา</p> <p>CLO 18 ๘๑๕ ๑๐๑ ระเบียบวิธีวิจัยทางศาสนาเปรียบเทียบขั้นสูง ๓ (๓-๐-๖) Advanced Research Methodology in Comparative Religions การวิจัยขั้นสูงทางศาสนาเปรียบเทียบทั้งเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผสมผสาน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์สำหรับประมวลผล การสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการอ้างอิงเอกสารทางศาสนาเปรียบเทียบ การเรียบเรียงและเขียนบทความทางวิชาการและการนำเสนอ การอภิปรายผลวิจัย การจัดทำรายงานเพื่อการนำเสนอ ในการประชุมและการตีพิมพ์วารสารวิชาการ</p>
--	---	--

ตารางเปรียบเทียบ : ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLO) กับ ผลลัพธ์การเรียนรู้ ๔ ด้าน (KSEC)
 (ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรที่ได้พัฒนานิสิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ต้องครอบคลุม ๔ ด้าน คือ
 ๑) ความรู้ (Knowledge) ๒) ทักษะ (Skills) ๓) จริยธรรม (Ethics) และ ๔) ลักษณะบุคคล (Character))

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร 9 PLO (Program Learning Outcomes)	ด้านความรู้ (Knowledge)	ด้านทักษะ (Skills)	ด้านจริยธรรม (Ethics)	ด้านลักษณะบุคคล (Character)
PLO 1 : เข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เป้าหมาย หลักธรรม ความจริง ความรู้ ความเชื่อใน แต่ละศาสนา สามารถอธิบายเชื่อมโยง และ เปรียบเทียบหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญๆ ของ ศาสนาได้อย่างถูกต้อง	๑. มีความเข้าใจในหลักการของแต่ละ ศาสนา ๒. อธิบายเชื่อมโยง และ เปรียบเทียบหลักการได้		๑. เห็นคุณค่า ประโยชน์สุข จากคำสอน น้อมนำมาเป็น แนวทางปฏิบัติ	๑. ประยุกต์น้อมนำมาเป็น อุดมคติเป้าหมายในวิถี ของการดำเนินชีวิต
PLO 2 : เข้าใจประวัติศาสตร์ เหตุการณ์ ปรากฎการณ์ ระบบโครงสร้างของสังคม บุคคล สถานที่สำคัญทางศาสนา และอธิบายรากเหง้า วัฒนธรรม ประเพณี ระบบวงจรวิถีชีวิตที่สัมพันธ์ เชื่อมโยงของแต่ละศาสนาได้	๑. รู้และเข้าใจลำดับพลวัตของ ศาสนา เหตุการณ์ ระบบและกลไก โครงสร้างของสังคมศาสนา ๒. เข้าใจศาสนาผ่านวัฒนธรรม ประเพณี ระบบวงจรวิถีชีวิต ที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกับหลักคำสอนของ แต่ละศาสนา	๑. มีความระมัดระวังที่ จะไม่สร้างเหตุความ ชัดแย้งเหมือนเหตุการณ์ ในอดีต ๒. ปฏิบัติตามแนว ทิศทางการพัฒนาสังคมจาก ตัวอย่างเหตุการณ์ใน อดีตได้	๑. วางตัวเหมาะสมในวิธีการ รูปแบบ แนวทาง กระบวนการปฏิบัติของแต่ละศาสนา ได้	
PLO 3 : สามารถบูรณาการหลักการ แนวคิด หลักธรรมทางศาสนา ประยุกต์ใช้สู่การปฏิบัติเพื่อ การป้องกันปัญหา เพื่อการแก้ไขเยียวยา เพื่อการ พัฒนาเสริมสร้าง และเพื่อส่งเสริมสนับสนุนต่อการ	๑. คิดและเสนอแนะแนวทาง หลักการ แนวทางหลักคำสอนทาง ศาสนาเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนา สังคมได้ ๒. รู้กระบวนการช่วยเหลือและ	๑. ประยุกต์ใช้คำสอนสู่ การปฏิบัติเพื่อแก้ไข ปัญหาหรือพัฒนาสังคม เพื่อการอยู่ร่วมกันได้	๑. ประพฤติปฏิบัติเป็น ต้นแบบแนวทางสอดคล้อง กับหลักการคำสอนทาง ศาสนา	๑. สามารถใช้ความรู้ใน ศาสตร์มาชี้นำสังคมใน ประเด็นที่เหมาะสม ๒. ใฝ่เรียนรู้ ใฝ่คิด สร้าง

<p>อยู่ร่วมกันในสังคมร่วมสมัยได้อย่างสงบสุข</p>	<p>อำนาจความสะดวกในการแก้ปัญหา สถานการณ์ของสังคมได้</p>			<p>ความรักความสามัคคี ขวนขวายช่วยเหลือผู้อื่น</p>
<p>PLO 4 : ปรับตัวเข้ากับความแตกต่างหลากหลายเชิง พหุวัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนา องค์กร บริบทของ สังคม มีความยืดหยุ่น ประณีประนอม สร้างและมี มนุษยสัมพันธ์ที่ดี เคารพสิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค และภราดรภาพ ให้เกียรติ ยกย่องเชิดชูคุณค่า บทบาทความสำคัญของแต่ละศาสนา การยอมรับ และการสร้างความเข้าใจในความแตกต่าง รู้เข้าใจ และปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง เหมาะสมต่อบุคคลและสังคม</p>	<p>๑.เข้าใจในหลักการ กระบวนการ วิธีการขั้นตอน เกี่ยวกับเทคนิค กิจกรรมการมีส่วนร่วม ข้อควรห้าม ข้อควรปฏิบัติ</p>	<p>๑. ปรับตัวเข้ากับความแตกต่างหลากหลายเชิง พหุวัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนาได้ง่าย</p> <p>๒. ปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง เหมาะสมต่อบุคคลและสังคม</p> <p>๓. ร่วมแสวงหาหลักคำสอน แนวคิด วิธีการ กระบวนการในแต่ละ ศาสนา เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน</p>	<p>๑. ยอมรับและสร้างความเข้าใจในความแตกต่าง</p> <p>๒. ไม่อคติยึดมั่นทิฐิอัตตาตัวตน</p> <p>๓. การยอมรับจริยธรรม ความจริงเชิงสากล ยึดสังคม เป็นเป้าหมายเป็นศูนย์กลาง สำคัญในการสร้างสันติสุข</p>	<p>๑. มีความยืดหยุ่น ประณีประนอม สร้างและมี มนุษยสัมพันธ์ที่ดี</p> <p>๒. เคารพสิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค และภราดรภาพ เน้นคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์</p> <p>๓. ให้เกียรติ ยกย่องเชิดชู คุณค่า บทบาท ความสำคัญของแต่ละ ศาสนา</p>
<p>PLO 5 : มีภาวะผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์และ พฤติกรรมสอดคล้องกับวิถีแห่งศาสนา มีทักษะการ พุด การสื่อสารสนทนา เข้าใจในกระบวนการเจรจา ไกล่เกลี่ย คิดใคร่ครวญหาเหตุผลอย่างเป็นระบบ รู้จักฟังอย่างตั้งใจ จับประเด็นได้ มีจิตอาสาเสียสละ รับผิดชอบต่อสังคม นักเชื่อมประสานสร้างความ ร่วมมือเพื่อพัฒนากับบุคคล องค์กรและชุมชน แก้ไข</p>	<p>๑. รู้ในหลักการ กระบวนการ วิธีการ ขั้นตอนการสื่อสาร คิดสร้างสรรค์ รู้จักฟังอย่างตั้งใจ จับประเด็นได้ มี จิตอาสาเสียสละ</p> <p>๒.คิดใคร่ครวญหาเหตุผลอย่างเป็น ระบบ</p>	<p>๑. พฤติกรรมสอดคล้อง กับวิถีแห่งศาสนา มี ทักษะ การ พุด การ สื่อสารสนทนา เข้าใจใน กระบวนการเจรจาไกล่ เกลี่ย</p> <p>๒.นักเชื่อมประสานสร้าง</p>	<p>๑. ตระหนักในคุณค่าและ คุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>๒. เคารพสิทธิฟังความ คิดเห็นผู้อื่นและเคารพคุณค่า และศักดิ์ศรีของความเป็น มนุษย์</p>	<p>๑. สามารถประยุกต์ ความรู้และทักษะกับการ แก้ไข ปัญหา ได้อย่าง เหมาะสม</p> <p>๒. รับผิดชอบต่อสังคม ให้ความช่วยเหลือและ อำนาจความสะดวกแก่</p>

<p>ปัญหาหรือเสนอทางออกต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมได้</p>		<p>ความร่วมมือเพื่อพัฒนากับบุคคล องค์กรและชุมชน แก้ไขปัญหาหรือเสนอทางออกต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมได้</p>	<p>๓. เคารพกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม</p>	<p>การแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ</p> <p>๓. สามารถใช้หลักการในศาสนาเข้ามาสังคมนาประเด็นที่เหมาะสม</p>
<p>PLO 6 : รู้หลักจริยธรรมสากล สามารถแยกแยะสิ่งผิดสิ่งถูกได้ ชี้คุณ ชี้โทษ รู้ประโยชน์ไม่ใช้ประโยชน์ ชื่อสัตย์สุจริต โอบอ้อมอารี มีวินัย เป็นต้นแบบแห่งจริยธรรม เป็นผู้รับฟังมาก และรู้คุณค่าในตนเองและผู้อื่น</p>	<p>๑. สามารถแยกแยะ เชื่อมโยงหลักธรรม ผูกพัน อบรมเจริญสติ นำมาคำสอนไปปฏิบัติ</p>	<p>๑. ประยุกต์ใช้หลักธรรมให้เหมาะสมสำหรับการดำเนินชีวิต</p>	<p>๑. มีความซื่อสัตย์สุจริต โอบอ้อมอารี มีวินัย เป็นต้นแบบแห่งจริยธรรม</p> <p>๒. มีความอดทน สุขุมรอบคอบ มีเมตตา กรุณา กตัญญู อ่อนน้อม พอเพียง</p>	<p>๑. เป็นผู้รับฟังมาก สามารถนำเสนอถ่ายทอดให้ผู้อื่นรับฟังได้ และรู้คุณค่าในตนเองและผู้อื่น</p> <p>๒. เป็นต้นแบบคุณธรรม มีจิตอาสา เสียสละ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม</p>
<p>PLO 7 : เป็นนักการศาสนา นักเผยแผ่ วิทยาการ อบรมฝึกฝนจริยธรรม ผู้นำจิตวิญญาณ พุทธศาสนา ศาสนิกสัมพันธ์ บุคคลต้นแบบของศาสนา เป็นนักพัฒนาจิตใจและพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้ ให้คำปรึกษาด้านศาสนา เสนอแนะทางออกเพื่อแก้ไขปัญหาของสังคมอย่างเป็นระบบ วิพากษ์อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล ตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย จัดวงเสวนาแลกเปลี่ยน</p>	<p>๑. รู้ เข้าใจ และออกแบบในหลักการ กระบวนการ วิธีการขั้นตอนการการสื่อสาร เทคนิคการอธิบายชี้แจง เจริญจา ประนีประนอม โน้มน้าว แนะนำ และวิพากษ์เชิงสร้างสรรค์</p>	<p>๑. วางตัวเหมาะสมน่าเคารพ ในฐานะเป็นตัวแทนพุทธศาสนา ศาสนิกสัมพันธ์ บุคคลต้นแบบของศาสนาได้</p> <p>๒. กริยามารยาท การอ่อนน้อมถ่อมตน ตั้งมั่นในหลักการ</p>	<p>๑. ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>๒. ยอมรับในพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย มีจิตอาสาเสียสละ อดทนให้อภัย</p>	<p>๑. มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม</p> <p>๒. ให้ความร่วมมือกับองค์กร หน่วยงาน ชุมชน สังคม สร้างพื้นที่แห่งความไว้วางใจเพื่อการแก้ปัญหาร่วมกัน</p>

<p>ความเห็นหรือเวทีสาธารณะได้อย่างเป็นระบบถูกต้องเหมาะสม</p>			<p>๓. เคารพสิทธิฟังความคิดเห็นผู้อื่นและเคารพคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์</p> <p>๔. เคารพกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม</p>	<p>๓. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีทำที่อบอุ่นปลอดภัย</p>
<p>PLO 8 : เปิดใจกว้าง เข้าใจและยอมรับในอัตลักษณ์บริบทของสังคมพหุวัฒนธรรม มีความอดกลั้น เมตตา กรุณา ใจเย็น สุขุม ให้อภัย มีสติ สุขุมรอบคอบ ไคร่ครวญ มุ่งคิดและทำประโยชน์สุขอย่างสร้างสรรค์ รู้จักยกย่องเชิดชู ปรับเปลี่ยนค่านิยมและออกแบบวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ได้</p>	<p>๑. รู้ เข้าใจ และออกแบบในหลักการ กระบวนการ วิธีการขั้นตอนการการสื่อสาร เทคนิคการอธิบายชี้แจง เจริญจาประนีประนอม โน้มโน้ม แนะนำ และวิพากษ์เชิงสร้างสรรค์</p>	<p>๑. สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนหลากหลาย</p> <p>๒. สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่การแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ</p>	<p>๑. เข้าใจและยอมรับในอัตลักษณ์บริบทของสังคมพหุวัฒนธรรม</p> <p>๒. รู้จักยกย่อง เชิดชู ปรับเปลี่ยนค่านิยมและออกแบบวัฒนธรรมที่พึงประสงค์</p> <p>๓. มุ่งคิดและทำประโยชน์สุขอย่างสร้างสรรค์</p> <p>๔. มีความอดกลั้น เมตตา กรุณา ใจเย็น สุขุม ให้อภัย มีสติ สุขุมรอบคอบ ไคร่ครวญ</p>	<p>๑. เปิดใจกว้าง</p> <p>๒. มีปฏิสัมพันธ์ ปฏิบัติตัวได้เหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะสถานภาพของบุคคลหรือสังคม</p>

			<p>๕. ตระหนัก เข้าใจ มีเมตตา เคารพให้เกียรติผู้ที่มีความ เชื่อและความเห็นที่แตกต่าง และ ย อ ม รั บ ใน ค ว า ม หลากหลาย</p>	
<p>PLO 9 : มีทักษะการสืบค้นข้อมูลทั้งเอกสารและการ ใช้เทคโนโลยี สื่อออนไลน์ ดิจิทัล เชื่อมโยง เปรียบเทียบ รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลและ ประยุกต์ใช้องค์ความรู้มิติทางศาสนาอย่างมีเหตุผล และเป็นระบบ เป็นนักวิจัยนำเสนอผลงานทาง วิชาการ สามารถตรวจสอบข้อมูล วิพากษ์แนวคิด ทฤษฎีและอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมได้อย่าง ถูกต้อง เหมาะสม สร้างนวัตกรรมเครื่องมือหรือองค์ ความรู้ใหม่ สามารถนำเสนอแนวทางการพัฒนา สังคมจากมิติของแต่ละศาสนาได้เชิงประจักษ์</p>	<p>๑. สามารถสืบค้นข้อมูลทั้งเอกสาร และการใช้เทคโนโลยี สื่อออนไลน์ ดิจิทัล เชื่อมโยงเปรียบเทียบ รู้จัก คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลและ ประยุกต์ใช้องค์ความรู้มิติทางศาสนา อย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ</p> <p>๒. บูรณาการแนวคิด หลักการ เพื่อ ค้นหาสาเหตุ ผลกระทบ ปัจจัย เงื่อนไข ออกแบบรูปแบบ แนวทาง วิธีการ ในการจัดการ และนำเสนอ แนวทางสำหรับปัญหาหรือสถาน เหตุการณ์ของสังคมได้</p>	<p>๑. สามารถประยุกต์ ความรู้และทักษะกับการ แก้ไขปัญหาได้อย่าง เหมาะสม</p> <p>๒. สืบค้น ศึกษา และ ประเมินสารสนเทศ เพื่อ ใช้ในการแก้ไขปัญหา อย่างสร้างสรรค์</p>	<p>๑. ยึดมั่นในจริยธรรมการวิจัย เคารพให้เกียรติในสติปัญญา พหุสาธารณะ</p>	

๔. ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (9 PLO)

วัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (9 PLO)								
	PLO1	PLO2	PLO3	PLO4	PLO5	PLO6	PLO7	PLO8	PLO9
๑. เพื่อผลิตคณาจารย์บัณฑิตให้มีองค์ความรู้และเข้าใจในหลักการ แนวคิด วิธีปฏิบัติของแต่ละศาสนา สามารถเปรียบเทียบ วิเคราะห์ อธิบายและวิจัยสืบค้น หลักการทางศาสนาได้อย่างถูกต้อง	✓	✓	✓						
๒. เพื่อพัฒนาคณาจารย์บัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม มีภาวะผู้นำต้นแบบทั้งด้านจิตใจและปัญญา				✓	✓	✓	✓	✓	
๓. เพื่อผลิตคณาจารย์บัณฑิตให้สามารถนำองค์ความรู้ด้านศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหา พัฒนาชีวิตและสังคม เพื่อการอยู่ร่วมกันได้บนพื้นฐานความแตกต่างหลากหลาย			✓			✓			✓

๕. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ของหลักสูตร (PLOs)		กลยุทธ์การสอน	กลยุทธ์สำหรับ วิธีการวัดและประเมินผล
PLO1	เข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เป้าหมาย หลักธรรม ความจริง ความรู้ ความเชื่อในแต่ละศาสนา สามารถอธิบาย เชื่อมโยง และเปรียบเทียบหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญๆ ของศาสนาได้อย่างถูกต้อง	๑. การบรรยายกึ่ง อภิปราย ๒. research-based learning ๓. การนำเสนอ ๔. การมอบหมายงานให้ สืบค้น	๑. การสังเกตการมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น ๒. การประเมินผลงานและผล การนำเสนองานที่ได้รับ มอบหมาย ๓. การสอบข้อเขียน
PLO2	เข้าใจ ประวัติศาสตร์ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ ระบบโครงสร้างของสังคม บุคคล สถานที่สำคัญทางศาสนา และ อธิบายรากเหง้าวัฒนธรรม ประเพณี ระบบ วงจรวิถีชีวิตที่สัมพันธ์เชื่อมโยงของแต่ละศาสนาได้	๑. problem-based learning ๒. การอภิปรายและการวิ พากษ์ ๓. กรณีศึกษา	๑. การสังเกตการมีส่วนร่วมใน การอภิปรายและการวิพากษ์ ๒. การสังเกตวิธีการแยกแยะ ประเด็นสำคัญ

PLO3	สามารถบูรณาการหลักการ แนวคิด หลักธรรมทางศาสนา ประยุกต์ใช้สู่การปฏิบัติเพื่อป้องกันปัญหา เพื่อการแก้ไข เยียวยา เพื่อการพัฒนาเสริมสร้าง และ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนต่อการอยู่ร่วมกันใน สังคมร่วมสมัยได้อย่างสงบสุข	๑. การฝึกปฏิบัติงาน ๒. การศึกษาดูงาน ๓. การจัดทำโครงงาน ด้านนวัตกรรมและ เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านศาสนา	๑. รายงานผลการฝึกปฏิบัติงาน ๒. รายงานผลการศึกษาดูงาน ๓. การประเมินผลงาน ๔. การเสนอสื่อออนไลน์
PLO4	ปรับตัวเข้ากับความแตกต่างหลากหลาย เชิงพหุวัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนา องค์กร บริบทของสังคม มีความยืดหยุ่น ประณี ประណอม สร้างและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เคารพสิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค และภราดร ภาพ ให้เกียรติ ยกย่องเชิดชูคุณค่าบทบาท ความสำคัญของแต่ละศาสนา การยอมรับ และการสร้างความเข้าใจในความแตกต่าง รู้เข้าใจและปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง เหมาะสม ต่อบุคคลและสังคม	๑. การอภิปราย ๒. กรณีศึกษา ๓. problem-based learning ๔. สอดแทรกเนื้อหา หลักการและ จรรยาบรรณ ๕. การฝึกปฏิบัติ	๑. การสังเกตการมีส่วนร่วมใน การ อภิปราย การวิพากษ์และการ แสดงความเห็น ๒. รายงานผลการฝึกปฏิบัติงานฯ ๓. การจับประเด็นและการ แยกแยะประเด็น
PLO5	มีภาวะผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์และ พฤติกรรมสอดคล้องกับวิถีแห่งศาสนา มี ทักษะการพูด การสื่อสารสนทนา เข้าใจใน กระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ย คิดใคร่ ครวญหาเหตุผลอย่างเป็นระบบ รู้จักฟัง อย่างตั้งใจ จับประเด็นได้ มีจิตอาสา เสียสละ รับผิดชอบต่อสังคม นักเชื่อม ประสานสร้างความร่วมมือเพื่อพัฒนากับ บุคคล องค์กรและชุมชน แก้ไขปัญหาหรือ เสนอทางออกต่อปรากฏการณ์ที่เกิดใน สังคมได้	๑. การฝึกปฏิบัติงาน ๒. การอภิปราย ๓. การศึกษากรณีศึกษา ๔. สอดแทรกเนื้อหา หลักการและ จรรยาบรรณ ๕. การศึกษาอิสระ/การ ทำวิทยานิพนธ์	๑. การสังเกตการมีส่วนร่วมใน การอภิปรายแสดงความคิดเห็น ๒. การส่งงาน/ การนำเสนองาน ที่ได้รับมอบหมาย ๓. ประเมินผลจากวิทยานิพนธ์/ การศึกษาอิสระ ๔. รายงานผลการฝึกปฏิบัติงาน
PLO6	รู้หลักจริยธรรมสากล สามารถแยกแยะสิ่ง ผิดสิ่งถูกได้ ชี้คุณ ชี้โทษ รู้ประโยชน์ไม่ใช่ ประโยชน์ ชื่อสัตย์สุจริต โอบอ้อมอารี มี วินัย เป็นต้นแบบแห่งจริยธรรม เป็นผู้รับ ฟังมาก และรู้คุณค่าในตนเองและผู้อื่น	๑. การอภิปราย ๒. กรณีศึกษา ๓. การฝึกปฏิบัติงาน ๔. สอดแทรกเนื้อหา หลักการและ จรรยาบรรณ ๕. การมอบหมายงาน	๑. การสังเกตการมีส่วนร่วมใน การอภิปรายแสดงความคิดเห็น ๒. การส่งงาน/ การนำเสนองาน ที่ได้รับมอบหมาย ๓. รายงานผลการฝึกปฏิบัติงาน ๔. การสังเกตพฤติกรรม

<p>PLO7</p>	<p>PLO 7 : เป็นนักการศาสนา นักเผยแผ่ วิทยาการอบรมฝึกฝนจริยธรรม ผู้นำจิต วิญญาณ ทูตศาสนา ศาสนิกสัมพันธ์ บุคคลต้นแบบของศาสนา เป็นนักพัฒนา จิตใจและพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้ ให้คำปรึกษาด้านศาสนา เสนอแนะหา ทางออกเพื่อแก้ไขปัญหาของสังคมอย่างเป็นระบบ วิพากษ์อย่างสร้างสรรค์และมี เหตุผล ตระหนักถึงปัญหาของมนุษย์ที่ หลากหลาย จัดวงเสวนาแลกเปลี่ยน ความเห็นหรือเวทีสาธารณะได้อย่างเป็น ระบบถูกต้องเหมาะสม</p>	<p>๑. การณศึกษา ๒. การอภิปราย ๔. การจัดทำโครงการ ๕. การศึกษาดูงาน ๖. การทำวิทยานิพนธ์/ การศึกษาอิสระ</p>	<p>๑. การสังเกตการมีส่วนร่วมใน การอภิปรายแสดงความคิดเห็น ๒. ประเมินจากผลงาน/ การ นำเสนอสื่อออนไลน์ ๓. รายงานผลการฝึกปฏิบัติงาน ๗และการศึกษาดูงาน ๔. ผลการจัดโครงการ ๕. ประเมินผลจากวิทยานิพนธ์/ การศึกษาอิสระ</p>
<p>PLO8</p>	<p>เปิดใจกว้าง เข้าใจและยอมรับในอัตลักษณ์ บริบทของสังคมพหุวัฒนธรรม มีความอด กลั้น เมตตากรุณา ใจเย็นสุขุม ให้อภัย มี สติสุขุมรอบคอบใคร่ครวญ มุ่งคิดและทำ ประโยชน์สุขอย่างสร้างสรรค์ รู้จักยกย่อง เชิดชู ปรับเปลี่ยนค่านิยมและออกแบบ วัฒนธรรมที่พึงประสงค์ได้</p>	<p>๑. การอภิปราย ๒. การณศึกษา ๓. problem-based learning ๔. สอดแทรกเนื้อหา หลักการและ จรรยาบรรณ ๕. การฝึกปฏิบัติ</p>	<p>๑. การสังเกตการมีส่วนร่วมใน การ อภิปราย การวิพากษ์และการ แสดงความคิดเห็น ๒. รายงานผลการฝึกปฏิบัติงาน ๓. การจับประเด็นและการ แยกแยะประเด็น</p>
<p>PLO9</p>	<p>มีทักษะการสืบค้นข้อมูลทั้งเอกสารและการ ใช้เทคโนโลยี สื่อออนไลน์ดิจิทัล เชื่อมโยง เปรียบเทียบ รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลและประยุกต์ใช้องค์ความรู้มิติทาง ศาสนาอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ เป็น นักวิจัยนำเสนอผลงานทางวิชาการ สามารถตรวจสอบข้อมูล วิพากษ์แนวคิด ทฤษฎีและอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม สร้างนวัตกรรม เครื่องมือหรือองค์ความรู้ใหม่ สามารถ นำเสนอแนวทางการพัฒนาสังคมจากมิติ ของแต่ละศาสนาได้เชิงประจักษ์</p>	<p>๑. การอภิปราย ๒. การณศึกษา ๓. การมอบหมายงาน ๔. การเชิญวิทยากร ๕. วิทยานิพนธ์/ การศึกษาอิสระ ๖. research-based learning ๗. สร้างองค์ความรู้จาก ผลการวิจัย</p>	<p>๑. การสังเกตการมีส่วนร่วมใน การอภิปรายแสดงความคิดเห็น ๒. ประเมินผลงาน/ การ นำเสนองาน ๓. ประเมินผลจากวิทยานิพนธ์/ การศึกษาอิสระ ๑. ประเมินผลจากวิทยานิพนธ์/ การศึกษาอิสระ</p>

๕. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

๑. ด้านความรู้ (Knowledge)

PLO 1 : เข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เป้าหมาย หลักธรรม ความจริง ความรู้ ความเชื่อในแต่ละศาสนา สามารถอธิบายเชื่อมโยง และเปรียบเทียบหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญๆ ของศาสนาได้อย่างถูกต้อง

PLO 2 : เข้าใจประวัติศาสตร์ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ ระบบโครงสร้างของสังคม บุคคล สถานที่สำคัญทางศาสนา และอธิบายรากเหง้าวัฒนธรรม ประเพณี ระบบวงจรชีวิตที่สัมพันธ์เชื่อมโยงของแต่ละศาสนาได้

PLO 3 : สามารถบูรณาการหลักการ แนวคิด หลักธรรมทางศาสนา ประยุกต์ใช้สู่การปฏิบัติเพื่อการป้องกันปัญหา เพื่อการแก้ไขเยียวยา เพื่อการพัฒนาเสริมสร้าง และเพื่อส่งเสริมสนับสนุนต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมร่วมสมัยได้อย่างสงบสุข

PLO 4 : ปรับตัวเข้ากับความแตกต่างหลากหลายเชิงพหุวัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนา องค์กร บริบทของสังคม มีความยืดหยุ่น ประณีประนอม สร้างและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เคารพสิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค และภราดรภาพ ให้เกียรติ ยกย่องเชิดชูคุณค่าบทบาทความสำคัญของแต่ละศาสนา การยอมรับและการสร้างความเข้าใจในความแตกต่าง รู้เข้าใจและปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง เหมาะสมต่อบุคคลและสังคม

PLO 5 : มีภาวะผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์และพฤติกรรมสอดคล้องกับวิถีแห่งศาสนา มีทักษะการพูด การสื่อสารสนทนา เข้าใจในกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ย คิดใคร่ครวญหาเหตุผลอย่างเป็นระบบ รู้จักฟังอย่างตั้งใจ จับประเด็นได้ มีจิตอาสาเสียสละ รับผิดชอบต่อสังคม นักเชื่อมประสานสร้างความร่วมมือเพื่อพัฒนากับบุคคล องค์กรและชุมชน แก้ไขปัญหาหรือเสนอทางออกต่อปรากฏการณ์ที่เกิดในสังคมได้

PLO 6 : รู้หลักจริยธรรมสากล สามารถแยกแยะสิ่งผิดสิ่งถูกได้ ชี้คุณ ชี้โทษ รู้ประโยชน์ไม่ใช้ประโยชน์ ชื่อสัตย์สุจริต โอบอ้อมอารี มีวินัย เป็นต้นแบบแห่งจริยธรรม เป็นผู้รับฟังมาก และรู้คุณค่าในตนเองและผู้อื่น

PLO 7 : เป็นนักการศึกษา นักเผยแผ่ วิทยากรอบรมฝึกฝนจริยธรรม ผู้นำจิตวิญญาณ พุทธศาสนา ศาสนิกสัมพันธ์ บุคคลต้นแบบของศาสนา เป็นนักพัฒนาจิตใจและพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้ ให้คำปรึกษาด้านศาสนา เสนอแนะทางออกเพื่อแก้ไขปัญหาของสังคมอย่างเป็นระบบ วิพากษ์อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล ตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย จัดวงเสวนาแลกเปลี่ยนความเห็น หรือเวทีสาธารณะได้อย่างเป็นระบบถูกต้องเหมาะสม

PLO 8 : เปิดใจกว้าง เข้าใจและยอมรับในอัตลักษณ์บริบทของสังคมพหุวัฒนธรรม มีความอดกลั้น เมตตากรุณา ใจเย็นสุขุม ให้อภัย มีสติสุขุมรอบคอบใคร่ครวญ มุ่งคิดและทำประโยชน์สุขอย่างสร้างสรรค์ รู้จักยกย่องเชิดชู ปรับเปลี่ยนค่านิยมและออกแบบวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ได้

PLO 9 : มีทักษะการสืบค้นข้อมูลทั้งเอกสารและการใช้เทคโนโลยี สื่อออนไลน์ดิจิทัล เชื่อมโยงเปรียบเทียบ รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลและประยุกต์ใช้องค์ความรู้มิติทางศาสนาอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ เป็นนักวิจัยนำเสนอผลงานทางวิชาการ สามารถตรวจสอบข้อมูล วิพากษ์แนวคิดทฤษฎีและ

อธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม สร้างนวัตกรรมเครื่องมือหรือองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำเสนอแนวทางการพัฒนาสังคมจากมิติของแต่ละศาสนาได้เชิงประจักษ์

๒. ด้านทักษะ (Skills)

PLO 2 : เข้าใจประวัติศาสตร์ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ ระบบโครงสร้างของสังคม บุคคล สถานที่สำคัญทางศาสนา และอธิบายรากเหง้าวัฒนธรรม ประเพณี ระบบวงจรวิถีชีวิตที่สัมพันธ์เชื่อมโยงของแต่ละศาสนาได้

PLO 3 : สามารถบูรณาการหลักการ แนวคิด หลักธรรมทางศาสนา ประยุกต์ใช้สู่การปฏิบัติเพื่อการป้องกันปัญหา เพื่อการแก้ไขเยียวยา เพื่อการพัฒนาเสริมสร้าง และเพื่อส่งเสริมสนับสนุนต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมร่วมสมัยได้อย่างสงบสุข

PLO 4 : ปรับตัวเข้ากับความแตกต่างหลากหลายเชิงพหุวัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนา องค์กร บริบทของสังคม มีความยืดหยุ่น ประณีประนอม สร้างและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เคารพสิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค และภราดรภาพ ให้เกียรติ ยกย่องเชิดชูคุณค่าบทบาทความสำคัญของแต่ละศาสนา การยอมรับและการสร้างความเข้าใจในความแตกต่าง รู้เข้าใจและปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง เหมาะสมต่อบุคคลและสังคม

PLO 5 : มีภาวะผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์และพฤติกรรมสอดคล้องกับวิถีแห่งศาสนา มีทักษะการพูด การสื่อสารสนทนา เข้าใจในกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ย คิดใคร่ครวญหาเหตุผลอย่างเป็นระบบ รู้จักฟังอย่างตั้งใจ จับประเด็นได้ มีจิตอาสาเสียสละ รับผิดชอบต่อสังคม นักเชื่อมประสานสร้างความร่วมมือเพื่อพัฒนากับบุคคล องค์กรและชุมชน แก้ไขปัญหาหรือเสนอทางออกต่อปรากฏการณ์ที่เกิดในสังคมได้

PLO 6 : รู้หลักจริยธรรมสากล สามารถแยกแยะสิ่งผิดสิ่งถูกได้ ชี้คุณ ชี้โทษ รู้ประโยชน์ไม่ใช้ประโยชน์ ชื่อสัตย์สุจริต โอบอ้อมอารี มีวินัย เป็นต้นแบบแห่งจริยธรรม เป็นผู้รับฟังมาก และรู้คุณค่าในตนเองและผู้อื่น

PLO 7 : เป็นนักการศาสนา นักเผยแผ่ วิทยากรอบรมฝึกฝนจริยธรรม ผู้นำจิตวิญญาณ ทูตศาสนา ศาสตริกสัมพันธ์ บุคคลต้นแบบของศาสนา เป็นนักพัฒนาจิตใจและพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้ ให้คำปรึกษาด้านศาสนา เสนอแนะทางออกเพื่อแก้ไขปัญหาของสังคมอย่างเป็นระบบ วิพากษ์อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล ตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย จัดวงเสวนาแลกเปลี่ยนความเห็น หรือเวทีสาธารณะได้อย่างเป็นระบบถูกต้องเหมาะสม

PLO 8 : เปิดใจกว้าง เข้าใจและยอมรับในอัตลักษณ์บริบทของสังคมพหุวัฒนธรรม มีความอดกลั้น เมตตากรุณา ใจเย็นสุขุม ให้อภัย มีสติสุขุมรอบคอบใคร่ครวญ มุ่งคิดและทำประโยชน์สุขอย่างสร้างสรรค์ รู้จักยกย่องเชิดชู ปรับเปลี่ยนค่านิยมและออกแบบวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ได้

PLO 9 : มีทักษะการสืบค้นข้อมูลทั้งเอกสารและการใช้เทคโนโลยี สื่อออนไลน์ดิจิทัล เชื่อมโยงเปรียบเทียบ รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลและประยุกต์ใช้องค์ความรู้มิติทางศาสนาอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ เป็นนักวิจัยนำเสนอผลงานทางวิชาการ สามารถตรวจสอบข้อมูล วิพากษ์แนวคิดทฤษฎีและอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม สร้างนวัตกรรมเครื่องมือหรือองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำเสนอแนวทางการพัฒนาสังคมจากมิติของแต่ละศาสนาได้เชิงประจักษ์

๓. ด้านจริยธรรม (Ethics)

PLO 1 : เข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เป้าหมาย หลักธรรม ความจริง ความรู้ ความเชื่อในแต่ละศาสนา สามารถอธิบายเชื่อมโยง และเปรียบเทียบหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญๆ ของศาสนาได้อย่างถูกต้อง

PLO 2 : เข้าใจประวัติศาสตร์ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ ระบบโครงสร้างของสังคม บุคคล สถานที่ที่สำคัญทางศาสนา และอธิบายรากเหง้าวัฒนธรรม ประเพณี ระบบวงจรวิถีชีวิตที่สัมพันธ์เชื่อมโยงของแต่ละศาสนาได้

PLO 3 : สามารถบูรณาการหลักการ แนวคิด หลักธรรมทางศาสนา ประยุกต์ใช้สู่การปฏิบัติเพื่อการป้องกันปัญหา เพื่อการแก้ไขเยียวยา เพื่อการพัฒนาเสริมสร้าง และเพื่อส่งเสริมสนับสนุนต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมร่วมสมัยได้อย่างสงบสุข

PLO 4 : ปรับตัวเข้ากับความแตกต่างหลากหลายเชิงพหุวัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนา องค์กร บริบทของสังคม มีความยืดหยุ่น ประณีประนอม สร้างและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เคารพสิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค และภราดรภาพ ให้เกียรติ ยกย่องเชิดชูคุณค่าบทบาทความสำคัญของแต่ละศาสนา การยอมรับและการสร้างความเข้าใจในความแตกต่าง รู้เข้าใจและปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง เหมาะสมต่อบุคคลและสังคม

PLO 5 : มีภาวะผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์และพฤติกรรมสอดคล้องกับวิถีแห่งศาสนา มีทักษะการพูด การสื่อสารสนทนา เข้าใจในกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ย คิดใคร่ครวญหาเหตุผลอย่างเป็นระบบ รู้จักฟังอย่างตั้งใจ จับประเด็นได้ มีจิตอาสาเสียสละ รับผิดชอบต่อสังคม นักเชื่อมประสานสร้างความร่วมมือเพื่อพัฒนากับบุคคล องค์กรและชุมชน แก้ไขปัญหาหรือเสนอทางออกต่อปรากฏการณ์ที่เกิดในสังคมได้

PLO 6 : รู้หลักจริยธรรมสากล สามารถแยกแยะสิ่งผิดสิ่งถูกได้ ชู้คุณ ชี้อภัย รู้ประโยชน์ไม่ใช้ประโยชน์ ชื่อสัตย์สุจริต โอบอ้อมอารี มีวินัย เป็นต้นแบบแห่งจริยธรรม เป็นผู้รับฟังมาก และรู้คุณค่าในตนเองและผู้อื่น

PLO 7 : เป็นนักการศาสนา นักเผยแผ่ วิทยากรอบรมฝึกฝนจริยธรรม ผู้นำจิตวิญญาณ ทูตศาสนา ศาสนิกสัมพันธ์ บุคคลต้นแบบของศาสนา เป็นนักพัฒนาจิตใจและพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้ ให้คำปรึกษาด้านศาสนา เสนอแนะทางออกเพื่อแก้ไขปัญหาของสังคมอย่างเป็นระบบ วิชาภักซ์อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล ตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย จัดวางเสวนาแลกเปลี่ยนความเห็นหรือเวทีสาธารณะได้อย่างเป็นระบบถูกต้องเหมาะสม

PLO 8 : เปิดใจกว้าง เข้าใจและยอมรับในอัตลักษณ์บริบทของสังคมพหุวัฒนธรรม มีความอดกลั้น เมตตากรุณา ใจเย็นสุขุม ให้อภัย มีสติสุขุมรอบคอบใคร่ครวญ มุ่งคิดและทำประโยชน์สุขอย่างสร้างสรรค์ รู้จักยกย่องเชิดชู ปรับเปลี่ยนค่านิยมและออกแบบวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ได้

PLO 9 : มีทักษะการสืบค้นข้อมูลทั้งเอกสารและการใช้เทคโนโลยี สื่อออนไลน์ดิจิทัล เชื่อมโยงเปรียบเทียบ รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลและประยุกต์ใช้องค์ความรู้มิติทางศาสนาอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ เป็นนักวิจัยนำเสนอผลงานทางวิชาการ สามารถตรวจสอบข้อมูล วิชาภักซ์แนวคิดทฤษฎีและอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม สร้างนวัตกรรมเครื่องมือหรือองค์ความรู้ใหม่สามารถนำเสนอแนวทางการพัฒนาสังคมจากมิติของแต่ละศาสนาได้เชิงประจักษ์

๔. ด้านลักษณะบุคคล (Character)

PLO 1 : เข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เป้าหมาย หลักธรรม ความจริง ความรู้ ความเชื่อในแต่ละศาสนา สามารถอธิบายเชื่อมโยง และเปรียบเทียบหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่สำคัญๆ ของศาสนาได้อย่างถูกต้อง

PLO 3 : สามารถบูรณาการหลักการ แนวคิด หลักธรรมทางศาสนา ประยุกต์ใช้สู่การปฏิบัติเพื่อการป้องกันปัญหา เพื่อการแก้ไขเยียวยา เพื่อการพัฒนาเสริมสร้าง และเพื่อส่งเสริมสนับสนุนต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมร่วมสมัยได้อย่างสงบสุข

PLO 4 : ปรับตัวเข้ากับความแตกต่างหลากหลายเชิงพหุวัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนา องค์กร บริบทของสังคม มีความยืดหยุ่น ประณีประนอม สร้างและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เคารพสิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค และภราดรภาพ ให้เกียรติ ยกย่องเชิดชูคุณค่าบทบาทความสำคัญของแต่ละศาสนา การยอมรับและการสร้างความเข้าใจในความแตกต่าง รู้เข้าใจและปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง เหมาะสมต่อบุคคลและสังคม

PLO 5 : มีภาวะผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์และพฤติกรรมสอดคล้องกับวิถีแห่งศาสนา มีทักษะการพูด การสื่อสารสนทนา เข้าใจในกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ย คิดใคร่ครวญหาเหตุผลอย่างเป็นระบบ รู้จักฟังอย่างตั้งใจ จับประเด็นได้ มีจิตอาสาเสียสละ รับผิดชอบต่อสังคม นักเชื่อมประสานสร้างความร่วมมือเพื่อพัฒนากับบุคคล องค์กรและชุมชน แก้ไขปัญหาหรือเสนอทางออกต่อปรากฏการณ์ที่เกิดในสังคมได้

PLO 6 : รู้หลักจริยธรรมสากล สามารถแยกแยะสิ่งผิดสิ่งถูกได้ ซื่อสัตย์ ซื่อซื่อ รู้ประโยชน์ไม่ใช้ประโยชน์ ซื่อสัตย์สุจริต โอบอ้อมอารี มีวินัย เป็นต้นแบบแห่งจริยธรรม เป็นผู้รับฟังมาก และรู้คุณค่าในตนเองและผู้อื่น

PLO 7 : เป็นนักการศาสนา นักเผยแผ่ วิทยากรอบรมฝึกฝนจริยธรรม ผู้นำจิตวิญญาณ ทูตศาสนา ศาสนิกสัมพันธ์ บุคคลต้นแบบของศาสนา เป็นนักพัฒนาจิตใจและพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นได้ ให้คำปรึกษาด้านศาสนา เสนอแนะหาทางออกเพื่อแก้ไขปัญหาของสังคมอย่างเป็นระบบ วิชาภักซ์อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล ตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย จัดวางเสวนาแลกเปลี่ยนความเห็นหรือเวทีสาธารณะได้อย่างเป็นระบบถูกต้องเหมาะสม

PLO 8 : เปิดใจกว้าง เข้าใจและยอมรับในอัตลักษณ์บริบทของสังคมพหุวัฒนธรรม มีความอดกลั้น เมตตากรุณา ใจเย็นสุขุม ให้อภัย มีสติสุขุมรอบคอบใคร่ครวญ มุ่งคิดและทำประโยชน์สุขอย่างสร้างสรรค์ รู้จักยกย่องเชิดชู ปรับเปลี่ยนค่านิยมและออกแบบวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ได้

๕. แผนที่กระจายความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) สู่วิชา (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง รายวิชาประจำ ๔ แผน คือ แผน ๑.๑ แผน ๑.๒ แผน ๒.๑ และแผน ๒.๒

รายวิชา (18 CLO)	1. ด้านความรู้									2. ด้านทักษะ									3. ด้านจริยธรรม									4. ด้านลักษณะบุคคล												
	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL	PL
	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
CLO 1 ศาสนศาสตร์	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○
CLO 2 พลวัต ศาสนา	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
CLO 3 ศาสนากับ การพัฒนาสังคม	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	
CLO 4 ศาสนากับ ความยุติธรรม	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	
CLO 5 ศาสนากับ สิทธิมนุษยชน	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	
CLO 6 พหุวัฒนธรรม ทางศาสนา	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	
CLO 7 ศาสนิก สัมพันธ์	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	
CLO 8 ภาวะผู้นำ ศาสนา	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	
CLO 9 ศาสนากับ การสื่อสารร่วมสมัย	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	
CLO 10 จริยธรรม สากล	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	
CLO 11 วิปัสสนา กรรมฐาน	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	●	○	○	

๗. ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา

ชั้นปีที่	ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา
ชั้นปีที่ ๑	<p>๑. นิสิตมีความรอบรู้ และเข้าใจหลักการ คำสอนในแต่ละศาสนาทั้งแนวคิดและวิธีปฏิบัติ</p> <p>๒. นิสิตสามารถอธิบายแยกแยะ เปรียบเทียบ ความเหมือน ความแตกต่างของหลักการคำสอนได้ เชื่อมโยงคำสอนกับความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี วิธีการดำเนินชีวิตได้</p> <p>๓. นิสิตสามารถอธิบายเหตุการณ์ ตัวอย่าง ปรัชญาการณทางสังคมได้</p> <p>๔. เข้าใจในเป้าหมายและบทบาทนักการศึกษา ที่เป็นต้นแบบแนวทางเพื่อการอยู่ร่วมกันในชุมชน และสังคมอย่างยั่งยืน</p>
ชั้นปีที่ ๒	<p>๑. นิสิตเป็นผู้มีสติตื่นรู้ รู้เท่าทันและควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ มีขันติที่สามารถอดทนต่อความเห็นที่แตกต่างได้</p> <p>๒. นิสิตเป็นคนมีลักษณะเปิดใจกว้าง รับฟัง เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีทักษะการเสริมสร้างความสัมพันธ์ รู้จักปรับตัวยืดหยุ่น</p> <p>๓. นิสิตสามารถทำกิจกรรมหรือสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้ที่มีหลากหลายทางวัฒนธรรม มีทักษะในการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์พูดคุยเสวนา มีภาวะความเป็นผู้นำเชื่อมประสานบุคคลและชุมชนได้</p>
ชั้นปีที่ ๓	<p>๑. นิสิตบูรณาการหลักการทางศาสนากับแนวคิดศาสตร์ร่วมสมัย เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาให้เกิดประโยชน์สุขต่อชีวิตและสังคมได้</p> <p>๒. นิสิตสามารถทำวิจัยด้านศาสนาเชิงป้องกันและแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และวิจัยเพื่อเป็นแนวทางการเสริมสร้างพัฒนาสังคมให้เกิดความสงบสุขได้</p>

หมวดที่ ๓

โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาและหน่วยกิต

๑. โครงสร้างหลักสูตร

๑.๑ จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร

แผน ๑

แผน ๑.๑ จำนวน ๔๘ หน่วยกิต

แผน ๑.๒ จำนวน ๗๒ หน่วยกิต

แผน ๒

แผน ๒.๑ จำนวน ๕๔ หน่วยกิต

แผน ๒.๒ จำนวน ๗๒ หน่วยกิต

๑.๒ โครงสร้างหลักสูตร

๑) หลักสูตรแผน ๑.๑ สำหรับผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ทำวิทยานิพนธ์ ๔๘ หน่วยกิต และศึกษาวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต จำนวน ๓ รายวิชา ทั้งนี้ให้ทางหลักสูตรฯ อาจกำหนดให้ศึกษาหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นๆ เพิ่มเติมโดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดตามโครงสร้างของหลักสูตร

๒) หลักสูตรแผน ๑.๒ สำหรับผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ทำวิทยานิพนธ์ ๗๒ หน่วยกิต และศึกษาวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต จำนวน ๓ รายวิชา ทั้งนี้ให้ทางหลักสูตรฯ อาจกำหนดให้ศึกษาหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นๆ เพิ่มเติมโดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดตามโครงสร้างของหลักสูตร

๓) หลักสูตรแผน ๒.๑ สำหรับผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยกำหนดให้ทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการเฉพาะสาขาวิชา และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต จำนวน ๖ รายวิชา รวมเป็น ๕๔ หน่วยกิต ทั้งนี้หลักสูตรฯ อาจกำหนดให้ศึกษาหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นๆ เพิ่มเติมโดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดตามโครงสร้างของหลักสูตร

๔) หลักสูตรแผน ๒.๒ สำหรับผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยกำหนดให้ทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการเฉพาะสาขาวิชา และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต จำนวน ๘ รายวิชา รวมเป็น ๗๒ หน่วยกิต ทั้งนี้หลักสูตรฯ อาจกำหนดให้ศึกษาหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นๆ เพิ่มเติมโดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดตามโครงสร้างของหลักสูตร

ทั้งนี้ได้แบ่งหมวดวิชาตามที่กำหนดไว้ใน ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง โครงสร้างหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ และ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖ พร้อมทั้ง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางแสดงโครงสร้างหลักสูตร ๒ แผน และรายละเอียดในแต่ละแผนการศึกษา ดังนี้

หมวดวิชา	แผน ๑		แผน ๒	
	แผน ๑.๑	แผน ๑.๒	แผน ๒.๑	แผน ๒.๒
๑. หมวดวิชาบังคับ				
๑.๑ นับหน่วยกิต	-	-	๖	๖
๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๓)	(๓)	-	-
๒. หมวดวิชาเอก				
๒.๑ นับหน่วยกิต	-	-	๙	๑๒
๒.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๖)	(๖)	-	-
๓. หมวดวิชาเลือก	-	-	๓	๖
๔. ดุษฎีนิพนธ์	๔๘	๗๒	๓๖	๔๘
รวมทั้งสิ้น	๔๘	๗๒	๕๔	๗๒

๑.๒.๒ การกำหนดรหัสรายวิชาในหลักสูตร

ภาคการศึกษาปกติ ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต โดยกำหนดรหัสวิชาเป็นเลข ๖ ตัว เช่น ๘๑๕ ๑๐๑ ๘๑๕ ๒๐๓ และ ๘๑๕ ๒๐๐ ดังนี้

- เลขตัวที่ ๑ หมายถึง หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ ในที่นี้คือ ๘
- เลขตัวที่ ๒ และ ๓ หมายถึง ลำดับการเปิดสาขาวิชา ในที่นี้คือ ๑๕
- เลขตัวที่ ๔ หมายถึง ๑ วิชาบังคับ ๒ วิชาเอก ๓ วิชาเลือก
- เลขตัวที่ ๕ และ ๖ หมายถึง ลำดับรายวิชาในหลักสูตร

ก. รายวิชาในหลักสูตร แผน ๑.๑

(๑) วิชาบังคับ (ไม่นับหน่วยกิต) จำนวน ๑ รายวิชา

๘๑๕ ๑๐๑ ระเบียบวิธีวิจัยทางศาสนาเปรียบเทียบขั้นสูง (๓) (๓-๐-๖)
Advanced Research Methodology in Comparative Religions

(๒) วิชาเอก (ไม่นับหน่วยกิต) จำนวน ๒ รายวิชา

๘๑๕ ๒๐๓ การปกป้องความเชื่อทางศาสนาในโลกปัจจุบัน (๓) (๓-๐-๖)
Religious Believe Apologetics for Real World

๘๑๕ ๒๐๔ สานเสวนาทางศาสนา (๓) (๓-๐-๖)
Religious Dialogue

(๓) ดุษฎีนิพนธ์

๘๑๕ ๒๐๐ ดุษฎีนิพนธ์ ๔๘ หน่วยกิต
Dissertation

ข. รายวิชาในหลักสูตร แผน ๑.๒

(๑) วิชาบังคับ (ไม่นับหน่วยกิต) จำนวน ๑ รายวิชา

๘๑๕ ๑๐๑ ระเบียบวิธีวิจัยทางศาสนาเปรียบเทียบขั้นสูง (๓) (๓-๐-๖)
Advanced Research Methodology in Comparative Religions

(๒) วิชาเอก (ไม่นับหน่วยกิต) จำนวน ๒ รายวิชา

๘๑๕ ๒๐๓ การปกป้องความเชื่อทางศาสนาในโลกปัจจุบัน (๓) (๓-๐-๖)
Religious Believe Apologetics for Real World

๘๑๕ ๒๐๔ สานเสวนาทางศาสนา (๓) (๓-๐-๖)
Religious Dialogue

(๓) ดุษฎีนิพนธ์

๘๑๕ ๒๐๐ ดุษฎีนิพนธ์ ๓๒ หน่วยกิต
Dissertation

ค. รายวิชาในหลักสูตร แผน ๒.๑

(๑) วิชาบังคับ (นับหน่วยกิต) จำนวน ๒ รายวิชา

๘๑๕ ๑๐๑	ระเบียบวิธีวิจัยทางศาสนาเปรียบเทียบขั้นสูง Advanced Research Methodology in Comparative Religions	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๑๐๒	ศาสนิกสัมพันธ์ Relation of Religious Followers	๓ (๓-๐-๖)

(๒) วิชาเอก (นับหน่วยกิต) จำนวน ๓ รายวิชา

๘๑๕ ๒๐๓	การปกป้องความเชื่อทางศาสนาในโลกปัจจุบัน Religious Believe Apologetics for Real World	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๒๐๔	สานเสวนาทางศาสนา Religious Dialogue	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๒๐๕	ศาสนศาสตร์ Theology	๓ (๓-๐-๖)

(๓) วิชาเลือก (นับหน่วยกิต) จำนวน ๑ รายวิชา

๘๐๐ ๓๐๖	วิปัสสนากรรมฐาน Buddhist Insight Meditation	๓ (๒-๒-๕)
๘๑๕ ๒๐๗	พลวัตศาสนา Religious dynamic	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๐๘	ศาสนากับการพัฒนาสังคม Religions and Social Development	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๐๙	ศาสนากับวิทยาการโลกยุคใหม่ Religions and Modern World Sciences	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๑๐	ศาสนากับเทคโนโลยี Religions and Technology	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๑๑	ศาสนากับวิทยาศาสตร์ Religions and Science	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๑๒	จริยธรรมสากล General Ethics	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๑๓	ศาสนากับการสื่อสารร่วมสมัย Religions and Contemporary Communication	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๑๔	ศาสนากับความยุติธรรม Religions and Justice	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๑๕	ศาสนภาวนา Religious Concentration	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๑๖	ภาวะผู้นำศาสนา Religious Leadership	๓ (๓-๐-๖)

๘๑๕ ๓๑๗	พหุวัฒนธรรมทางศาสนา Religious Multiculturalism	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๑๘	ศาสนากับสิทธิมนุษยชน Religions and Human Rights	๓ (๓-๐-๖)

(๔) ดุษฎีนิพนธ์

๘๑๕ ๒๐๐	ดุษฎีนิพนธ์ Dissertation	๓๖ หน่วยกิต
---------	-----------------------------	-------------

ง. รายวิชาในหลักสูตร แผน ๒.๒

(๑) วิชาบังคับ (นับหน่วยกิต) จำนวน ๒ รายวิชา

๘๑๕ ๑๐๑	ระเบียบวิธีวิจัยทางศาสนาเปรียบเทียบขั้นสูง Advanced Research Methodology in Comparative Religions	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๑๐๒	ศาสนิกสัมพันธ์ Relation of Religious Followers	๓ (๓-๐-๖)

(๒) วิชาเอก (นับหน่วยกิต) จำนวน ๔ รายวิชา

๘๑๕ ๒๐๓	การปกป้องความเชื่อทางศาสนาในโลกปัจจุบัน Religious Believe Apologetics for Real World	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๒๐๔	สานเสวนาทางศาสนา Religious Dialogue	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๒๐๕	ศาสนศาสตร์ Theology	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๑๗	พหุวัฒนธรรมทางศาสนา Religious Multiculturalism	๓ (๓-๐-๖)

(๓) วิชาเลือก (นับหน่วยกิต) จำนวน ๒ รายวิชา

๘๐๐ ๓๐๖	วิปัสสนากรรมฐาน Buddhist Insight Meditation	๓ (๒-๒-๕)
๘๑๕ ๒๐๗	พลวัตศาสนา Religious Dynamic	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๐๘	ศาสนากับการพัฒนาสังคม Religions and Social Development	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๐๙	ศาสนากับวิทยาการโลกยุคใหม่ Religions and Modern World Sciences	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๑๐	ศาสนากับเทคโนโลยี Religions and Technology	๓ (๓-๐-๖)

๘๑๕ ๓๑๑	ศาสนากับวิทยาศาสตร์ Religions and Science	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๑๒	จริยธรรมสากล General Ethics	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๑๓	ศาสนากับการสื่อสารร่วมสมัย Religions and Contemporary Communication	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๑๔	ศาสนากับความยุติธรรม Religions and Justice	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๑๕	ศาสนภาวนา Religious Concentration	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๑๖	ภาวะผู้นำศาสนา Religious Leadership	๓ (๓-๐-๖)
๘๑๕ ๓๑๘	ศาสนากับสิทธิมนุษยชน Religions and Human Rights	๓ (๓-๐-๖)

(๔) ดุษฎีนิพนธ์

๘๑๕ ๒๐๐	ดุษฎีนิพนธ์ Dissertation	๔๘ หน่วยกิต
---------	-----------------------------	-------------

๓.๑.๕ แผนการศึกษา

แผน ๑.๑

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๑	วิชาบังคับ (ไม่นับหน่วยกิต) ๘๑๕ ๑๐๑ ระเบียบวิธีวิจัยทางศาสนา เปรียบเทียบขั้นสูง	(๓)	๓	๐	๖
	วิชาเอก (ไม่นับหน่วยกิต) ๘๑๕ ๒๐๓ การปกป้องความเชื่อทาง ศาสนาในโลกปัจจุบัน	(๓)	๓	๐	๖
	๘๑๕ ๒๐๔ สานเสวนาทางศาสนา	(๓)	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	-	-	-	-
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๙)	๙	๐	๑๘

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๒	ดุขฎฐินิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุขฎฐินิพนธ์	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๓	ดุขฎฐินิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุขฎฐินิพนธ์	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๔	ดุขฎฐินิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุขฎฐินิพนธ์	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๕	ดุขฎฐินิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุขฎฐินิพนธ์	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๖	ดุษฎีนิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุษฎีนิพนธ์	๐	๐	๐	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๐	๐	๐	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

แผน ๑.๒

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๑	วิชาบังคับ (ไม่นับหน่วยกิต) ๘๑๕ ๑๐๑ ระเบียบวิธีวิจัยทาง ศาสนาเปรียบเทียบขั้นสูง	(๓)	๓	๐	๖
	วิชาเอก (ไม่นับหน่วยกิต) ๘๑๕ ๒๐๓ การปกป้องความเชื่อ ทางศาสนาในโลกปัจจุบัน	(๓)	๓	๐	๖
	๘๑๕ ๒๐๔ สานเสวนาทางศาสนา	(๓)	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	-	-	-	-
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๙)	๙	๐	๑๘

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๒	ดุษฎีนิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุษฎีนิพนธ์	๑๕	๐	๔๕	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๕	๐	๔๕	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๓	ดุขฎฐินิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุขฎฐินิพนธ์	๑๕	๐	๔๕	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๕	๐	๔๕	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๔	ดุขฎฐินิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุขฎฐินิพนธ์	๑๕	๐	๔๕	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๕	๐	๔๕	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๕	ดุขฎฐินิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุขฎฐินิพนธ์	๑๕	๐	๔๕	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๕	๐	๔๕	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๖	ดุขฎฐินิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุขฎฐินิพนธ์	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

แผน ๒.๑

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๑	วิชาบังคับ (นับหน่วยกิต) ๘๑๕ ๑๐๑ ระเบียบวิธีวิจัยทาง ศาสนาเปรียบเทียบขั้นสูง	๓	๓	๐	๖
	วิชาเอก (นับหน่วยกิต) ๘๑๕ ๒๐๓ การปกป้องความเชื่อ ทางศาสนาในโลกปัจจุบัน	๓	๓	๐	๖
	๘๑๕ ๒๐๔ สานเสวนาทางศาสนา	๓	๓	๐	๖
	๘๑๕ ๒๐๕ ศาสนศาสตร์	๓	๓	๐	๖
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๑๒	๐	๒๔
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๒	วิชาบังคับ (นับหน่วยกิต) ๘๑๕ ๑๐๒ ศาสนิกสัมพันธ์	๓	๓	๐	๖
	วิชาเลือก (นับหน่วยกิต) xxx xxx xxxxxxxxxxxxxx	๓	๓	๐	๖
	ดุษฎีนิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุษฎีนิพนธ์	๖	๐	๑๘	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๖	๑๘	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๓	ดุขฎฐินิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุขฎฐินิพนธ์	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๔	ดุขฎฐินิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุขฎฐินิพนธ์	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๕	ดุขฎฐินิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุขฎฐินิพนธ์	๖	๐	๑๘	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๖	๐	๑๘	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๖	ดุขฎฐินิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุขฎฐินิพนธ์	๐	๐	๐	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๐	๐	๐	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

แผน ๒.๒

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๑	วิชาบังคับ (นับหน่วยกิต)				
	๘๑๕ ๑๐๑ ระเบียบวิธีวิจัยทาง ศาสนาเปรียบเทียบขั้นสูง	๓	๓	๐	๖
	๘๑๕ ๑๐๒ ศาสนิกสัมพันธ์	๓	๓	๐	๖
	วิชาเอก (นับหน่วยกิต)				
๘๑๕ ๒๐๓ การปกป้องความเชื่อ ทางศาสนาในโลกปัจจุบัน	๓	๓	๐	๖	
๘๑๕ ๒๐๔ สานเสวนาทางศาสนา	๓	๓	๐	๖	
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๑๒	๐	๒๔
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาคการศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๒	วิชาเอก (นับหน่วยกิต)				
	๘๑๕ ๒๐๕ ศาสนศาสตร์	๓	๓	๐	๖
	๘๑๕ ๓๑๗ พหุวัฒนธรรมทาง ศาสนา	๓	๓	๐	๖
	วิชาเลือก (นับหน่วยกิต)				
xxx xxx xxxxxxxxxxxxxxx	๓	๓	๐	๖	
xxx xxx xxxxxxxxxxxxxxx	๓	๓	๐	๖	
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๑๒	๐	๒๔
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๓	ดุขฎฐินิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุขฎฐินิพนธ์	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๔	ดุขฎฐินิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุขฎฐินิพนธ์	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๕	ดุขฎฐินิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุขฎฐินิพนธ์	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาค การศึกษา	รหัสวิชา / รายวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๖	ดุขฎฐินิพนธ์ ๘๑๕ ๒๐๐ ดุขฎฐินิพนธ์	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๐	๓๖	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

๔. คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาในหลักสูตร แผน ๑ (๑.๑ และ ๑.๒)

(๑) วิชาบังคับ (ไม่นับหน่วยกิต)

๘๑๕ ๑๐๑ ระเบียบวิธีวิจัยทางศาสนาเปรียบเทียบขั้นสูง (๓) (๓-๐-๖)

Advanced Research Methodology in Comparative Religions

การวิจัยขั้นสูงทางศาสนาเปรียบเทียบทั้งเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพและผสมผสาน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์สำหรับประมวลผล การสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการอ้างอิงเอกสารทางศาสนาเปรียบเทียบ การเรียบเรียงและเขียนบทความทางวิชาการและการนำเสนอ การอภิปรายผลวิจัย การจัดทำรายงานเพื่อการนำเสนอ ในการประชุมและการตีพิมพ์วารสารวิชาการ

An Advanced religious comparative research, including quantitative, qualitative, and integrated method. The use of information technology and computers for Processing, Searching for information data analysis. Know how to cite comparative religious documents, Composing and writing academic articles and presentations. Discussion of research results, Preparation of reports for presentation in conferences and publications in the academic journal.

(๒) วิชาเอก (ไม่นับหน่วยกิต)

๘๑๕ ๒๐๓ การปกป้องความเชื่อทางศาสนาในโลกปัจจุบัน (๓) (๓-๐-๖)

Religious Believe Apologetics for Real World

ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และวิธีปฏิบัติในการปกป้องความเชื่อทางศาสนาทั้งในฝ่ายเทวนิยมและอเทวนิยม ด้วยระบบการให้เหตุผล อธิบาย ตีความ และการวางเงื่อนไขเฉพาะในทางปฏิบัติตามหลักความเชื่อเฉพาะทางศาสนา จากอดีตจนถึงปัจจุบัน

Studies of theoretical concepts and how to protect religious beliefs on both theistic and atheistic sides, by a system of reasoning, explaining, interpreting, and setting specific conditions in a practice, according to specific religious beliefs since the past to the present.

๘๑๕ ๒๐๔ สานเสวนาทางศาสนา (๓) (๓-๐-๖)

Religious Dialogue

หลักการ แนวคิดการทำสานเสวนา การสัมมนาในมิติทางศาสนาและความเชื่อ กระบวนการรับฟังอย่างลึกซึ้ง จิตวิทยาการให้คำปรึกษา การเคารพให้เกียรติ รับฟังเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พุดคุย เชื่อมประสาน ถักทอความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สังคม องค์กร การจับประเด็น การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

Principles and concepts of conducting a dialogue Seminar on religious dimensions and beliefs, the process of listening deeply, Counseling Psychology, Respect, Deep Listening to exchange knowledge and experiences. Sharing and connecting, Weaving relationships between individuals, society, and organizations, capturing issues, Data collection and analysis.

(๓) ดุษฎีนิพนธ์ (แผน ๑.๑ จำนวน ๔๘ หน่วยกิต), (แผน ๑.๒ จำนวน ๓๒ หน่วยกิต)

๘๑๕ ๒๐๐ ดุษฎีนิพนธ์

Dissertation

ทำวิจัยโดยนำองค์ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์มาวิเคราะห์ศึกษาหรือบูรณาการกับแนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ค้นหาแนวทางนวัตกรรมทางศาสนา ปัญหา สาเหตุ เป้าหมาย วิธีการแนวทาง เพื่อการประยุกต์ใช้ ป้องกัน แก้ไขปัญหา เพื่อการเสริมสร้างหรือพัฒนาชีวิต ชุมชน สังคมตามหลักศาสนาให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

Conduct research by bringing knowledge, skills, and experiences to analyze, study, or integrate with concepts, theories, and content according to the nature of subjects specified in the curriculum. Research for religious innovations, problems, causes, goals, methods, and guidelines. For application, prevention, problem solving, and for strengthening or developing life, community, and society according to religious principles to be efficient and sustainable.

รายวิชาในหลักสูตร แผน ๒ (๒.๑ และ ๒.๒)

(๑) วิชาบังคับ (นับหน่วยกิต) จำนวน ๒ รายวิชา

๘๑๕ ๑๐๑ ระเบียบวิธีวิจัยทางศาสนาเปรียบเทียบขั้นสูง

๓ (๓-๐-๖)

Advanced Research Methodology in Comparative Religions

การวิจัยขั้นสูงทางศาสนาเปรียบเทียบทั้งเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพและผสมผสาน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์สำหรับประมวลผล การสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการอ้างอิงเอกสารทางศาสนาเปรียบเทียบ การเรียบเรียงและเขียนบทความทางวิชาการและการนำเสนอ การอภิปรายผลวิจัย การจัดทำรายงานเพื่อการนำเสนอ ในการประชุมและการตีพิมพ์วารสารวิชาการ

An Advanced religious comparative research, including quantitative, qualitative, and integrated method. The use of information technology and computers for Processing, Searching for information data analysis. Know how to cite comparative religious documents, Composing and writing academic articles and presentations. Discussion of research results, Preparation of reports for presentation in conferences and publications in the academic journal.

๘๑๕ ๑๐๒ ศาสนิกสัมพันธ์

๓ (๓-๐-๖)

Relation of Religion Followers

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีสื่อสาร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อัตลักษณ์แต่ละศาสนา กระบวนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ คุณลักษณะที่ควรปฏิบัติต่อกันได้อย่างเหมาะสม กิจกรรมเชื่อมประสานความสัมพันธ์ระหว่างศาสนิกชน

Principles, concepts, communication theories, Exchanging knowledge about the identity of each Religions. Process of strengthening relationships. Characteristics that should be able to treat each other appropriately, Activities to strengthen relationships between religious people.

(๒) วิชาเอก (นับหน่วยกิต) จำนวน ๔ รายวิชา

- ๘๑๕ ๒๐๓ การปกป้องความเชื่อทางศาสนาในโลกปัจจุบัน ๓ (๓-๐-๖)
Religious Believe Apologetics for Real World
ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และวิธีปฏิบัติในการปกป้องความเชื่อทางศาสนาทั้งในฝ่ายเทวนิยม และอเทวนิยม ด้วยระบบการให้เหตุผล อธิบาย ตีความ และการวางเงื่อนไขเฉพาะในทางปฏิบัติตามหลักความเชื่อเฉพาะทางศาสนา จากอดีตจนถึงปัจจุบัน
Studies of theoretical concepts and how to protect religious beliefs on both theistic and atheistic sides, by a system of reasoning, explaining, interpreting, and setting specific conditions in a practice, according to specific religious beliefs since the past to the present.
- ๘๑๕ ๒๐๔ สานเสวนาทางศาสนา ๓ (๓-๐-๖)
Religious Dialogue
หลักการ แนวคิดการทำสานเสวนา การสัมมนาในมิติทางศาสนาและความเชื่อ กระบวนการรับฟังอย่างลึกซึ้ง จิตวิทยาการให้คำปรึกษา การเคารพให้เกียรติ รับฟังเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พุดคุยเชื่อมประสาน ถักทอความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สังคม องค์กร การจับประเด็น การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล
Principles and concepts of conducting a dialogue Seminar on religious dimensions and beliefs, the process of listening deeply, Counseling Psychology, Respect, Deep Listening to exchange knowledge and experiences. Sharing and connecting, Weaving relationships between individuals, society, and organizations, capturing issues, Data collection and analysis.
- ๘๑๕ ๒๐๕ ศาสนศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖)
Theology
หลักการ แนวคิด วิธีการ เป้าหมายของแต่ละศาสนาจากเอกสารคัมภีร์ วิเคราะห์และเปรียบเทียบความจริง ความรู้ คุณค่า แก่นสาระของแต่ละศาสนา นำเสนอ อธิบายและตีความอย่างสร้างสรรค์
Principles, concepts, methods, and goals of each Religions from scriptural documents. Analyze and compare the truth, knowledge, values, and essence of each Religions. Present, explain, and interpret creatively.
- ๘๑๕ ๓๑๗ พหุวัฒนธรรมทางศาสนา (เรียนเฉพาะแผน ๒.๒) ๓ (๓-๐-๖)
Religious Multiculturalism
แนวคิด รูปแบบ วัฒนธรรม ประเพณี การเคารพอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ การประยุกต์วัฒนธรรมเก่าและใหม่ วิธีปฏิบัติ ทศนคติที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทสังคมร่วมสมัย และยอมรับในความหลากหลายของแต่ละศาสนาทั้งในระดับบุคคลและสังคม

Concepts, formats, cultures, traditions, respect for ethnic identity, application of Antique and Emerging cultures, practices, correct and appropriate attitudes. Consistent with the contemporary social context and accept the diversity of each Religions both at the individual and social levels.

(๓) วิชาเลือก (นับหน่วยกิต) จำนวน ๒ รายวิชา

๘๐๐ ๓๐๖ วิปัสสนากรรมฐาน ๓ (๒-๒-๕)

Buddhist Insight Meditation

ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถาฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่าง ๆ โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐานและผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น และฝึกภาคปฏิบัติ

Study the principles of Samatha meditation (tranquility of awareness) and Vipassana meditation that appear in the Tripitaka, Commentaries (Aṭṭhakathā), Sub-Commentaries (Dīka), Sub-sub-Commentaries (Anudīka) and Other Texts (Pakornvises). There are meditation practice styles of various schools, emphasizing the study of emotions in Samatha meditation and Vipassana meditation. The sequence of steps in meditation and the results that occurred from meditation including the ๘ meditative Attainments (๘ Samāpatti) and ๑๖ Vipassanāna, etc., and practical training.

๘๑๕ ๒๐๗ พลวัตศาสนา ๓ (๓-๐-๖)

Religious dynamic

ประวัติศาสตร์ โครงสร้างทางศาสนาว่าด้วยศาสดา ศาสนบุคคล ศาสนสถาน ศาสนพิธี อธิบายก่อเกิดวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ ปรากฏการณ์ทางสังคมที่สัมพันธ์กับคำสอนของแต่ละศาสนา

Chronicle history, religious structure regarding to prophets, monastic persons, place of worship, religious rituals. Explanation of the origins of culture, traditions, values, beliefs, social phenomena related to the teachings of each Religions.

๘๑๕ ๓๐๘ ศาสนากับการพัฒนาสังคม ๓ (๓-๐-๖)

Religions and Social Development

อิทธิพลศาสนาที่มีต่อแนวคิดทฤษฎีการพัฒนาสังคมด้านเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง สิ่งแวดล้อม การศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม สุขภาพบำบัด และการท่องเที่ยว การสร้างอัตลักษณ์ทางสังคมของศาสนา การบูรณาการศาสนาเพื่อพัฒนาสถาบันทางสังคม วิถีดั้งแบบนักพัฒนาที่บูรณาการศาสนากับศาสตร์ร่วมสมัย การพึ่งตนเองด้วยวิถีพอเพียง การสร้างเครือข่ายการพัฒนาด้วยวิถีศาสนา

The religious Cognition on the theory of economic social development, Politics, government, environment, education, art, culture, health therapy, and tourism. Religious Social Identity, Integrating Religions to develop social institutions. A model developer's methods of integrating Religions with contemporary science. Self-reliance through sufficiency methods, Creating a development network through religious means.

๘๑๕ ๓๐๙ ศาสนากับวิทยาการโลกยุคใหม่

๓ (๓-๐-๖)

Religions and Modern World Sciences

ศึกษาแนวคิด ท่าทีทางศาสนาที่มีต่อวิทยาการสมัยใหม่ ทั้งในประเด็นที่ขัดแย้งทางศาสนา ฝ่ายเทวนิยมกับศาสตร์สมัยใหม่ ประเด็นความขัดแย้งในศาสนาฝ่ายอเทวนิยมกับศาสตร์สมัยใหม่ และในประเด็นที่นำไปสู่การสร้างรูปแบบการประนีประนอมในทางหลักการและวิถีปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม รวมถึงการบูรณาการศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่โดยศึกษาแบบบูรณาการหรือ สหวิทยาการที่ครอบคลุมทั้ง วิทยาการด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ เน้นการประยุกต์วิทยาการสมัยใหม่มาอธิบายคำสอน ความเชื่อ พิธีกรรม และปรากฏการณ์เชิงสังคมทางศาสนา และการประยุกต์คำสอนทางศาสนาเพื่อตอบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวิทยาการและปัญหาสังคมสมัยใหม่

Study of religious concepts and attitudes towards modern technology both in the conflict between theism and modern science. Conflicting issues between atheist Religions and modern science and on issues that lead to the creation of a form of compromise in terms of principles and concrete practices including the integration of Religions and modern science through integrated study or Interdisciplinary covering science, social sciences, and humanities. It emphasizes the application of modern science to explain religious teachings, beliefs, rituals, and social phenomena and the application of religious teachings to answer problems related to science and modern social problems.

๘๑๕ ๓๑๐ ศาสนากับเทคโนโลยี

๓ (๓-๐-๖)

Religions and technology

การสร้างเนื้อหาคำสอนทางศาสนา ที่เกี่ยวกับการหยุดยั้งความรุนแรง ลดความเกลียดชัง เสริมสร้างการอยู่ร่วมกัน และชี้แก้ปัญหาให้กับสังคม สร้างช่องทางในการเผยแพร่ผ่านสื่อสารออนไลน์อย่างสร้างสรรค์

Creating religious teaching contents that is about stopping violence reduce hate Strengthen coexistence and impart wisdom to society. Creating creative channels for publishing through online communication.

๘๑๕ ๓๑๑ ศาสนากับวิทยาศาสตร์

๓ (๓-๐-๖)

Religions and Science

ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับวิทยาศาสตร์ การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์อธิบายหลักคำสอนของศาสนา การประยุกต์ใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์กับการปฏิบัติทางศาสนา

The relationship between Religions and science, the usage of the scientific method to explain religious doctrines, Application of scientific instruments to religious practice.

- ๘๑๕ ๓๑๒ จริยธรรมสากล ๓ (๓-๐-๖)
 General ethics
 หลักการ แนวคิด เกณฑ์ตัดสิน และคุณค่าทางจริยธรรม กระบวนการ วิธีการ ปฏิบัติที่มี
 ลักษณะร่วมกันของแต่ละศาสนา การนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ประเมินเหตุการณ์ ประวัติศาสตร์
 ที่ปรากฏในคัมภีร์และสังคมปัจจุบัน เสริมสร้างศักยภาพมนุษย์และสังคมให้เข้าถึงอิสรภาพทางกายและจิตใจ
 Principles, concepts, criteria for judgment, and ethical values, processes,
 methods, and practices that are common to each inter-Religions. Application in life,
 evaluating of the event. History as it appears in the scriptures and present society,
 Strengthen human and social potential to reach physical and mental freedom.
- ๘๑๕ ๓๑๓ ศาสนากับการสื่อสารร่วมสมัย ๓ (๓-๐-๖)
 Religions and contemporary communication
 หลักการ แนวคิด การสื่อสารในมุมมองศาสนา กระบวนการ วิธีการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ การสื่อสาร
 เพื่อบอกความต้องการ ขอร้อง และขอโทษ การสื่อสารประยุกต์ผ่านศิลปะ ดนตรี วัฒนธรรม เพื่อการสร้าง
 พื้นที่แห่งความไว้วางใจ
 Principles, concepts, communication from a religious perspective, processes,
 and methods of creative communication. Communication to express the needs, requests,
 and apologies. Applied communication through art, music, and culture to offer a space of
 trust.
- ๘๑๕ ๓๑๔ ศาสนากับความยุติธรรม ๓ (๓-๐-๖)
 Religions and justice
 หลักการ แนวคิด ระบบ รูปแบบกระบวนการส่งเสริมความยุติธรรมทางศาสนา และ
 กระบวนการยุติธรรมทางสังคม ถอดบทเรียน บทบาท อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบองค์กร บุคลากรที่
 เกี่ยวข้องกับเจรจาไกล่เกลี่ยและส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์
 Principles, concepts, systems, and process models for promoting religious
 justice and social justice processes. Lessons learned from roles, authority, duties, and
 organizational responsibilities. Personnel involved in mediating and promoting reconciliation
- ๘๑๕ ๓๑๕ ศาสนภาวนา ๓ (๓-๐-๖)
 Religious Concentration
 หลักการ รูปแบบ วิธีการการเจริญสติที่ปรากฏในแต่ละศาสนาและศาสตร์ร่วมสมัย วิธีการ
 อบรมกาย วาจา และจิตของแต่ละศาสนา การสร้างความฉลาดทางอารมณ์ การรับมือต่อการเปลี่ยนแปลง
 แนวทางประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
 Principles, formats, and methods of mindfulness that appear in each
 contemporary Religions and science. Methods for training the body, speech, and mind of
 each Religions. Fostering emotional intelligence, handling change, Guidelines for application
 in daily life.

๘๑๕ ๓๑๖ ภาวะผู้นำศาสนา ๓ (๓-๐-๖)

Religious Leadership

หลักการ แนวคิดผู้นำทางศาสนา คุณลักษณะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์สังคม ภาวะผู้นำจากบุคคล องค์กร นักวิชาการ นักคิดต้นแบบที่สำคัญของศาสนาที่มีบทบาทในการพัฒนาจิตใจและสังคม

Principles and concepts of religious leaders, Characteristics of leaders who create change and create society. Leadership from individuals, organizations, academics, and important role models of Religions that play a role in mental and social development.

๘๑๕ ๓๑๘ ศาสนากับสิทธิมนุษยชน ๓ (๓-๐-๖)

Religions and Human Rights

หลักการ แนวคิดที่ส่งเสริมเสรีภาพ ความเสมอภาค ภราดรภาพ และความเท่าเทียมกันทางสังคม แนวทางศาสนาที่ให้ความสำคัญต่อคุณค่าการเคารพสิทธิ การสร้างความเข้าใจและการยอมรับในความแตกต่างและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ถอดบทเรียนบุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันทางศาสนาที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

Principles, concepts that promote freedom, equality, fraternity, and social equality. Religious guidelines that emphasize the value of respecting rights. Creating understanding and acceptance of differences and the dignity of human beings. Lessons learned from individuals, communities, organizations, and religious institutions that get roles and responsibilities related to human rights.

(๔) ดุษฎีนิพนธ์ (แผน ๒.๑ จำนวน ๓๖ หน่วยกิต), (แผน ๒.๒ จำนวน ๔๘ หน่วยกิต)

๘๑๕ ๒๐๐ ดุษฎีนิพนธ์

Dissertation

ทำวิจัยโดยนำองค์ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์มาวิเคราะห์ศึกษาหรือบูรณาการกับแนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ค้นหาแนวทางนวัตกรรมทางศาสนา ปัญหา สาเหตุ เป้าหมาย วิธีการแนวทาง เพื่อการประยุกต์ใช้ ป้องกัน แก้ไขปัญหา เพื่อการเสริมสร้างหรือพัฒนาชีวิต ชุมชน สังคมตามหลักศาสนาให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

Conduct research by bringing knowledge, skills, and experiences to analyze, study, or integrate with concepts, theories, and content according to the nature of subjects specified in the curriculum. Research for religious innovations, problems, causes, goals, methods, and guidelines. For application, prevention, problem solving, and for strengthening or developing life, community, and society according to religious principles to be efficient and sustainable.

หมวดที่ ๔ การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. ระบบการจัดการศึกษา

๑.๑. ระบบ

ระบบทวิภาค โดยหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ หลักสูตรอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาคการศึกษา โดยมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ หรือเป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หรือมติคณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๑.๒. นิสิตต้องผ่านเกณฑ์การสอบวัดคุณสมบัติ

๑.๒.๑ นิสิตแผน ๑.๑ และ แผน ๑.๒ ต้องสอบวัดคุณสมบัติเกี่ยวกับบทความ จำนวน ๒ ชิ้น และสรุปรายงานจัดกิจกรรมการสานเสวนาทางศาสนา หรือประสบการณ์กิจกรรมการประยุกต์ใช้ศาสนากับการพัฒนาสังคม (Religious Dialogue Experience) จำนวน ๑ ชิ้น ส่วนระเบียบปฏิบัติอื่นๆ ให้ถือปฏิบัติตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยเรื่องการสอบวัดคุณสมบัติ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต

๑.๒.๒ นิสิตแผน ๒.๑ และ แผน ๒.๒ ต้องสอบวัดคุณสมบัติเกี่ยวกับบทความ จำนวน ๒ ชิ้น และสรุปรายงานจัดกิจกรรมการสานเสวนาทางศาสนา หรือประสบการณ์กิจกรรมการประยุกต์ใช้ศาสนากับการพัฒนาสังคม (Religious Dialogue Experience) จำนวน ๑ ชิ้น โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการกิจกรรมที่ได้รับแต่งตั้งให้คำปรึกษาอย่างเป็นทางการจากศูนย์บัณฑิตศึกษาหรือผู้อำนวยการโครงการหลักสูตร ส่วนระเบียบปฏิบัติอื่นๆ ให้ถือปฏิบัติตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยเรื่องการสอบวัดคุณสมบัติ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต

๑.๒.๓ นิสิตแผน ๑.๑ แผน ๑.๒ แผน ๒.๑ และ แผน ๒.๒ ศึกษาครบทุกรายวิชาที่กำหนดในหลักสูตร และผ่านตามเกณฑ์การสอบวัดคุณสมบัติตามข้อ ๑.๒.๑ และ ๑.๒.๒ จึงจะมีสิทธิ์เสนอโครงการดุษฎีนิพนธ์เพื่อขออนุมัติลงทะเลเบียนทำดุษฎีนิพนธ์ได้

๑.๒.๔ นิสิตแผน ๑.๑ แผน ๑.๒ แผน ๒.๑ และ แผน ๒.๒ ต้องสอบผ่านภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือสอบผ่าน MCU-GET หรือ ผ่านการเรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษ MCU ๐๐๕ และ MCU ๐๐๖ จัดโดยสถาบันภาษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑.๒.๕ นิสิตแผน ๑.๑ แผน ๑.๒ แผน ๒.๑ และ แผน ๒.๒ ต้องเลือกสอบภาษาต่างประเทศอีก ๑ ภาษา คือ ภาษาบาลี, ภาษาสันสกฤต, ภาษาเยอรมัน, ภาษาญี่ปุ่น, ภาษาจีน, หรือภาษาฝรั่งเศส, นิสิตชาวต่างประเทศที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทจากสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ สามารถเลือกภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

๑.๒.๖ นิสิตแผน ๑.๑ แผน ๑.๒ แผน ๒.๑ และ แผน ๒.๒ ต้องปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานรวมสะสมจำนวน ๔๕ วัน ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑.๒.๗ ระบบการศึกษาในเรื่องอื่นๆ ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามาใช้โดยอนุโลม

๑.๓. การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

๒. การดำเนินการหลักสูตร

วัน-เวลา ในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคการศึกษาที่ ๑ ระหว่างเดือน มิถุนายน - ตุลาคม

ภาคการศึกษาที่ ๒ ระหว่างเดือน พฤศจิกายน - มีนาคม

ภาคฤดูร้อน ระหว่างเดือน เมษายน - พฤษภาคม

๓. รูปแบบการจัดการเรียนการสอน

- จัดการศึกษาภาคปกติหรือภาควันเสาร์-วันอาทิตย์ โดยจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือผ่านออนไลน์

๔. การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา

- เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๕

ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตร

๑. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

๑.๑ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ภาวะสงครามกำลังสร้างอำนาจระเบียบโลกใหม่ ปัญหาเศรษฐกิจความยากจน และการสื่อสาร โฆษณาชวนเชื่อ การกระทบกระทั่งขัดแย้งกันด้วยความเห็นที่แตกต่างกันในด้านพฤติกรรม หรือสังคมมีความแตกต่างหลากหลาย เป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงและก่อให้เกิดความซับซ้อนทางด้านสังคม การเมือง และความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงควรมีทักษะการสื่อสาร การเปิดใจกว้างยอมรับ เรียนรู้เข้าใจบริบทสังคมที่เปลี่ยนไป ตลอดถึงการจัดการความขัดแย้งและการสร้างสันติสุขแก่สังคม การพัฒนาภาวะผู้นำที่มีความรู้และทักษะในการนำองค์ความรู้ไปร่วมประสานหาแนวทางเชื่อมประสานสังคมเพื่อความสามัคคีเกื้อกูลอาศัยอยู่ร่วมกันได้ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษา พระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูง และได้ขยายการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ เฉพาะในสาขาวิชาศาสนาและปรัชญา ได้เปิดการศึกษาสาขาวิชาศาสนาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศาสนา และปริญญาโท ในสาขาวิชาศาสนา เปรียบเทียบ มีหน้าที่และภารกิจหลักคือ มุ่งเน้นการเรียนการสอน การเผยแผ่ ด้านศาสนาและปรัชญา สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบถือเป็นสาขาวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะเป็นวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาแต่ละศาสนาให้ทราบถึงบริบททางประวัติศาสตร์ความคิด ความเชื่อ(ศรัทธา) ประเพณี วัฒนธรรมทางศาสนา โดยศึกษาตามทฤษฎี ๕ ศ. (ศาสนา ศาสนธรรม ศาสนบุคคล ศาสนสถาน หรือศาสนวัตถุ และศาสนพิธี) ของทุกศาสนาทั้งศาสนาในอดีต(ศาสนาโบราณ)และศาสนาปัจจุบัน ตลอดถึงแนวโน้มแนวคิดทางศาสนาในอนาคต แล้วเปรียบเทียบศาสนาใน ๕ มิตติดังกล่าวให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งกว้างขวาง เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เปิดใจกว้าง ยอมรับในภาวะความแตกต่าง เคารพสิทธิเป็นกลางและเกิดความสามัคคีในการประยุกต์ศาสนาเข้ามาใช้เป็นฐานของการพัฒนามนุษย์ในสังคมโดยไม่ก่อให้เกิดอคติในกลุ่มศาสนาด้วยกัน ส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็ง มั่นคงในสังคมในมิติอื่นๆ เช่น การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม เป็นต้น

๑.๒ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

การพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองทางสังคมและการเรียนรู้ความหลากหลายทางศาสนา(พหุนิยมทางศาสนา) เพื่อดำรง สืบสานพระราชปณิธาน รัชกาลที่ ๕ และเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนาหรือศาสนาตามลัทธิความเชื่อของตน เปรียบเทียบกับศาสนาอื่นๆ สามารถประยุกต์เข้ากับศาสตร์สาขาวิชาต่างๆ ด้วยรูปแบบและการเรียนการสอนที่มีมาตรฐานระดับสากลหรือนานาชาติมากยิ่งขึ้น โดยในระดับปริญญาเอก จักเน้นการลงพื้นที่ทำกิจกรรมร่วมกับศาสนิกต่างศาสนาให้มากที่สุด มุ่งเน้นการศึกษาหลักคำสอนที่เอาไปใช้ได้จริง และสอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ ท้องถิ่น ส่งเสริมการพึ่งพาตนเองและการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างทางชาติพันธุ์ วัฒนธรรม ศาสนา และภาษา สื่อสารเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์และแก้ไขปัญหาการอยู่ร่วมกัน ทำให้สังคมไทยต้องเตรียมพร้อมในการรับมือกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้น สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง เพื่อแก้ไข ป้องกันปัญหาความขัดแย้ง และนำคำสอนหลักการทางศาสนาสู่การส่งเสริมพัฒนา ทั้งมิติสังคมและวัฒนธรรมเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้

๒. ผลกระทบจาก ข้อ ๑ ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

๒.๑ การพัฒนาหลักสูตร

ภาควิชาศาสนาและปรัชญา ร่วมกับบัณฑิตวิทยาลัย พัฒนาหลักสูตรเน้นการพัฒนาทั้งปัจเจกบุคคล องค์กรทางศาสนา และสังคม ให้มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในทางศาสนา สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์ และวิจัยวิชาการด้านศาสนาได้อย่างแตกฉาน มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำสังคมด้านจิตใจและปัญญา สามารถนำหลักธรรมคำสอนศาสนาต่างๆ ไปประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่ศาสนาและพัฒนาชีวิตทำความเข้าใจ อันติระหว่างศาสนา นิกาย และสร้างสันติภาพเสริมสันติสุขแก่สังคม เป็นการเปิดกว้างให้มีการเรียนรู้องค์ความรู้ทางศาสนา และการบูรณาการความรู้ทางศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่เพื่อไปปรับใช้สังคม ตระหนักในคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกัน และผสมผสานหลักคำสอนให้นำไปสู่วิธีการดำเนินการที่เป็นการพัฒนาชีวิตและสังคมอย่างยั่งยืน

๒.๒ ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

บูรณาการพันธกิจของมหาวิทยาลัยด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การส่งเสริมพระพุทธศาสนา การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมุ่งการผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนา ทำความเข้าใจอันติระหว่างศาสนา นิกาย สามารถประยุกต์เข้ากับศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส ใฝ่รู้ใฝ่คิด มีความเป็นผู้นำทางจิตใจและปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีโลกทัศน์กว้างไกล สามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของโลก มีศรัทธาที่จะอุทิศตนเพื่อศาสนา มีคุณธรรม จริยธรรม และเสียสละเพื่อส่วนรวม ด้วยรูปแบบและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีมาตรฐานระดับสากล

๓. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

๓.๑ กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

-ไม่มี

๓.๒ กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน

-ไม่มี

๓.๓ การบริหารจัดการหลักสูตร

การบริหารโดยอาจารย์ประจำหลักสูตร มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

๑. ควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดรายวิชา โดยยึดหลักเกณฑ์การประเมินของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๒. ทำหน้าที่ประสานงานกับอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน เพื่อพิจารณาแนวสังเขปประจำวิชาและรายละเอียดประจำวิชา การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลและการประเมินผลการเรียน

๔. ชื่อ สกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษาของอาจารย์

๔.๑ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบัน	ปีที่สำเร็จ
๑	ผศ.ดร.แสวง นิลนามะ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาวิชาศาสนา)	- พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) - พธ.ม. (ปรัชญา) - พธ.บ. (ปรัชญา)	- มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย - มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย - มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย	๒๕๕๒ ๒๕๔๔ ๒๕๓๘
๒	รศ.ดร.ณัฏฐิ์ ศรีดี	รองศาสตราจารย์ (สาขาวิชาศาสนา)	- Ph.D. (Philosophy & Religions) - ศศ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา) - พธ.บ. (การบริหารรัฐกิจ)	- Banaras Hindu University, India - มหาวิทยาลัยมหิดล - มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย	๒๕๕๑ ๒๕๔๖ ๒๕๔๒
๓	ผศ.ดร.คงสฤษฏ์ แพงทรัพย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาวิชาศาสนา)	- Ph.D. (Philosophy & Religions) - M.A. (Philosophy & Religions) - ศน.บ.(ศาสนาและปรัชญา)	- Banaras Hindu University, India - Banaras Hindu University, India - มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	๒๕๕๕ ๒๕๕๐ ๒๕๔๕

๔.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จ	ปีที่สำเร็จ
๑	ผศ.ดร.แสวง นิลนามะ*	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาวิชาศาสนา)	- พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) - พธ.ม. (ปรัชญา) - พธ.บ. (ปรัชญา)	- มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย - มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย - มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย	๒๕๕๒ ๒๕๔๔ ๒๕๓๘
๒	รศ.ดร.ณัฏฐิ์ ศรีดี*	รองศาสตราจารย์ (สาขาวิชาศาสนา)	- Ph.D. (Philosophy & Religions) - ศศ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา) - พธ.บ. (การบริหารรัฐกิจ)	- Banaras Hindu University, India - มหาวิทยาลัยมหิดล - มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย	๒๕๕๑ ๒๕๔๖ ๒๕๔๒
๓	ผศ.ดร.คงสฤษฏ์ แพงทรัพย์*	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาวิชาศาสนา)	- Ph.D. (Philosophy & Religions) - M.A. (Philosophy & Religions) - ศน.บ.(ศาสนาและปรัชญา)	- Banaras Hindu University, India - Banaras Hindu University, India - มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	๒๕๕๕ ๒๕๕๐ ๒๕๔๕
๔	พระเทพปวรเมธี (ประสิทธิ์) พรหมวีรสี (อินทร์กรุงเก่า), รศ.ดร.	รองศาสตราจารย์ (สาขาวิชาปรัชญา)	- Ph.D. (Philosophy) - M.A. (Philosophy) - พธ.บ. (ปรัชญา)	- University of Madras, India - University of Madras, India - มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย	๒๕๓๘ ๒๕๓๑ ๒๕๒๗

๕	พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี (เหมประไพ), ผศ.ดร.	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ (สาขาวิชา ปรัชญา)	- พธ.ด. (ปรัชญา) - พธ.ม. (ปรัชญา) - พธ.บ. (ปรัชญา)	- มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย - มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย - มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย	๒๕๕๗ ๒๕๕๘ ๒๕๕๒
๖	พระมหาจรรยา กิตติปัญญา (ฤทธิพิศ), ดร.	อาจารย์	- Ph.D. (Philosophy) - M.A. (Philosophy) - พธ.บ. (ปรัชญา)	- University of Madras, India - University of Mysore, India - มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย	๒๕๕๘ ๒๕๕๒ ๒๕๓๘
๗	พระมหามงคลกานต์ ฐิตธมโม (กลางพนม), รศ.ดร.	รองศาสตราจารย์ (สาขาวิชา ปรัชญา)	- ศน.ด. (พระพุทธศาสนา และปรัชญา) - พธ.ม.(ปรัชญา) - พธ.บ. (ปรัชญา)	- มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย - มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย - มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย	๒๕๕๕ ๒๕๔๘ ๒๕๔๕
๘	พระมหาดวงเด่น ฐิตญาโณ (ตุ๊นิน), ผศ.ดร.	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ (สาขาวิชาสันติ ศึกษา)	- พธ.ด. (ปรัชญา) - พธ.ม. (ปรัชญา) - ศน.บ. (ศึกษาศาสตร์)	- มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย - มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย - มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	๒๕๕๖ ๒๕๕๑ ๒๕๔๔

หมายเหตุ: * อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๔.๓ อาจารย์พิเศษ

ลำดับ	ตำแหน่ง-ชื่อ-สกุล	คุณวุฒิ สาขา สถาบัน ปีที่สำเร็จการศึกษา
๑	ศ.พิเศษ จำนงค์ ทองประเสริฐ (ราชบัณฑิต)	M.A. (Philosophy and Seasia Studies)
๒	ศ.พิเศษ อติศักดิ์ ทองบุญ (ราชบัณฑิต)	M.A. (Philosophy)
๓	ศ.เกียรติ บุญเจือ (ราชบัณฑิต)	M.A. (Philosophy & Religion)
๔	ศ.ดร.เด็อน คำดี	Ph.D. (Philosophy)
๕	ศ.ดร.วัชระ งามจิตรเจริญ	อ.ด. (ปรัชญา)
๖	รศ.ดร.ประเวศ อินทองปาน	Ph.D. (Philosophy)
๗	รศ.พิเศษฐ์ กาลามเกษตร์	อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ)
๘	รศ.ดร.ปกรณ์ สิงห์สุริยา	อ.ด. (ปรัชญา)
๙	ศ.พิเศษ ดร.ร.ท.บรรจบ บรรณรุจิ	Ph.D. (Pali-Sanskrit)
๑๐	ผศ.ดร.ชาญณรงค์ บุญหนุน	อ.ด. (ปรัชญา)
๑๑	ผศ.บาทหลวงวุฒิชัย อ่องนาวา	ศศ.ม. (ศาสนาและปรัชญา)
๑๒	รศ.ดร.ธีรโชติ เกิดแก้ว	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)
๑๓	ผศ.ดร.วรยุทธ ศรีวรกุล	อ.ด. (ปรัชญา)
๑๔	รศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)
๑๕	ผศ.ดร.มนตรี สิริโรจนานันท์	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)
๑๖	ผศ.ดร.อิมติยาช ยูซูป	Ph.D. (Philosophy)

๕. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม

- ไม่มี

๖. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำดัชนีนิพนธ์

๖.๑ คำอธิบายโดยย่อ

การทำดัชนีนิพนธ์คือการศึกษาค้นคว้า การแสวงหาความรู้ การประยุกต์ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ องค์ความรู้ใหม่ในรูปแบบการวิจัยอย่างเป็นระบบตามหลักวิชาการด้านศาสนาและศาสตร์สมัยใหม่ ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและควบคุมดัชนีนิพนธ์ของนิสิต แต่ละคนให้เป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบฯ และประกาศของบัณฑิตวิทยาลัยจนกว่าจะแล้วเสร็จ

๖.๒ ช่วงเวลา

๑. แผน ๑

แผน ๑.๑ ทำดัชนีนิพนธ์ จำนวน ๔๘ หน่วยกิต ตลอดหลักสูตร

แผน ๑.๒ ทำดัชนีนิพนธ์ จำนวน ๗๒ หน่วยกิต ตลอดหลักสูตร

๒. แผน ๒

แผน ๒.๑ ทำดัชนีนิพนธ์ ๓๖ หน่วยกิต เมื่อศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร และสอบผ่านการวัดคุณสมบัติ

แผน ๒.๒ ทำดัชนีนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต เมื่อศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนด ในหลักสูตร และสอบผ่านการวัดคุณสมบัติ

๖.๓ จำนวนหน่วยกิต

๑. แผน ๑

แผน ๑.๑ จำนวน ๔๘ หน่วยกิต

แผน ๑.๒ จำนวน ๗๒ หน่วยกิต

๒. แผน ๒

แผน ๒.๑ จำนวน ๕๔ หน่วยกิต

แผน ๒.๒ จำนวน ๗๒ หน่วยกิต

๖.๔ การเตรียมการ

๑) จัดเตรียมคณาจารย์ การศึกษาให้พร้อมสำหรับบริหารจัดการ เจ้าหน้าที่ ห้องเรียน ห้องสมุด และอุปกรณ์การศึกษาให้พร้อมในแต่ละปี

๒) เตรียมคณาจารย์ผู้ให้คำปรึกษา แนะนำแก่นิสิต และให้นิสิตจัดทำหัวข้อและโครงร่างดัชนีนิพนธ์ โดยความเห็นชอบของผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นประธานหรือกรรมการควบคุมดัชนีนิพนธ์

๓) อาจารย์จัดทำตารางการเรียนการสอนและตารางสำหรับให้คำปรึกษาแก่นิสิต

๔) จัดเตรียมเจ้าหน้าที่ดูแลอุปกรณ์การเรียนการสอนให้มีความปลอดภัย และพร้อมใช้งาน

๕) จัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด และสิ่งเกี่ยวข้อง

๖.๕ กระบวนการประเมินผล

๑) ประเมินคุณภาพดัชนีนิพนธ์โดยคณะกรรมการ เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย

๒) ประเมินความก้าวหน้าในระหว่างการทำงานวิจัย โดยอาจารย์ที่ปรึกษาจากการสังเกต และจากการรายงานด้วยวาจา และเอกสาร

๓) ประเมินการนำเสนอผลงานวิจัยในรูปแบบต่างๆ จากกรรมการทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เป็นไปตามเกณฑ์ สกอ.

๔) ประเมินผลการทำคหุฎนินพณ์ของนินิตโดยภพพวม จภกการติดตภมการทภงาน ผลที่เกดขึ้นใน แต่ละชั้นตอน และรภยภงานโดยอภจรยที่ปริญภและคณภกรรภการ

๓) ใหภมีภการจดบັນที่ภรภยละเอียดยเกียวกัภการประเมินผลภการสอบทุกคร้ง

๔) ใหภคณภกรรภการตรวจสอบประเมินคณภภภวิทยภนินพณ์หรือสรภนินพณ์ ตภมเกณท์ ๔ ระดบั

ผลภการศึกษภ	ระดบั
ดีเอียยม (Excellence)	A
ดีมาก (Very Good)	B+
ผ່ภน (Passed)	B
ตภ (Failed)	F

๕) ภการลงนภมของภกรรภการตรวจสอบในหน้ภอณุมติ ใหภลงนภมได้ต่อเมือวิทยภนินพณ์หรือสรภนินพณ์นั้นได้รับภการแก้ไขทั้งรฐภแบบและเนือหภเรียบร้อยแล้วเท่นั้น จภกนั้นจึงคณบตีบັນติติภยภลัภเพื่อลงนภมอณุมติ

๖) ใหภประธภนคณภกรรภการตรวจสอบเสนอผลภการประเมินต่อคณบตีบັນติติภยภลัภ หภกมีมติ ไม้เป็นเอภฉันท์โดยคณภกรรภการเสียข้งภกมีมติให้ผ່ภน ใหภรวบรวมใบประเมินผลของภกรรภการทุกทภน เพื่อส่งให้คณภกรรภการประจภบັນติติภยภลัภพิภจรณภข้ขภด เมือทรภผลภการประเมินและให้นินิตส่งวิทยภนินพณ์ฉบับที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว บันติติภยภลัภจะประภคผลให้ทรภโดยท้วภกัน

หมวดที่ ๖

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑.๑ แผน ๑.๑ และแผน ๒.๑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และต้องมีคุณสมบัติอื่นที่มหาวิทยาลัยกำหนดว่าด้วย คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโท ไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ จาก ระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์ทำงานในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาติดต่อกันเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท หรือมีผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและ บัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ

๑.๒ แผน ๑.๒ และแผน ๒.๒ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เปรียญธรรม ๙ ประโยค บาลี ศึกษา ๙ หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และต้องมีคุณสมบัติ อื่นที่มหาวิทยาลัยกำหนดว่าด้วยคุณสมบัติผู้เข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับ ปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์ทำงานในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับ สาขาวิชาติดต่อกันเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือมีผลงานทาง วิชาการที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ

๑.๓ มีผลการสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด และ

๑.๔ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย

๑.๕. คุณสมบัติอื่น ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย หรือตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตร กำหนด

๒. วิธีคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

๒.๑ บัณฑิตวิทยาลัย ร่วมกับหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พธ.ด.) สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จะดำเนินการ คัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษา โดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ผู้สมัคร ต้องผ่านกระบวนการสอบคัดเลือกตามเงื่อนไขที่บัณฑิตวิทยาลัยและหลักสูตรกำหนด ในแต่ละปีการศึกษา ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้สมัครต้องเสนอหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์/งานวิจัยที่มีความเป็นไปได้ มีรายละเอียด ครอบคลุมประเด็น ดังต่อไปนี้

- หัวข้อ/ชื่อเรื่อง (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- ปัญหาวิจัย
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- ขอบเขตของการวิจัย
- สมมติฐานในการวิจัย (ถ้ามี)
- นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

- ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- วิธีดำเนินการวิจัย
- กรอบแนวคิดในการวิจัย
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- สารบัญ (ชั่วคราว)
- บรรณานุกรมและเชิงอรรถ (ชั่วคราว)
- ประวัติผู้วิจัย

(๒) ผู้สมัครต้องสอบผ่านข้อเขียน (ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ) วัดความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาวิชาที่บัณฑิตวิทยาลัยและหลักสูตรกำหนด

(๓) ผู้สอบผ่านข้อเขียนตาม (๒) ต้องสอบสัมภาษณ์เนื้อหาและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ตาม (๑)

๒.๒ วิธีคัดเลือกอื่นๆ ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามาใช้โดยอนุโลม

๓. แผนการรับนิสิตและจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา ๕ ปี

๓.๑ แผน ๑.๑

ชั้นปี ปีการศึกษา	จำนวนนิสิตแต่ละปีการศึกษา				
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
ชั้นปีที่ ๑	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
ชั้นปีที่ ๒	-	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
ชั้นปีที่ ๓	-	-	๑๐	๑๐	๑๐
รวม	๑๐	๒๐	๓๐	๓๐	๓๐
จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	๑๐	๑๐

๓.๒ แผน ๑.๒

ชั้นปี ปีการศึกษา	จำนวนนิสิตแต่ละปีการศึกษา				
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
ชั้นปีที่ ๑	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
ชั้นปีที่ ๒	-	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
ชั้นปีที่ ๓	-	-	๑๐	๑๐	๑๐
รวม	๑๐	๒๐	๓๐	๓๐	๓๐
จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	๑๐	๑๐

๓.๓ แผน ๒.๑

ชั้นปี ปีการศึกษา	จำนวนนิสิตแต่ละปีการศึกษา				
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
ชั้นปีที่ ๑	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕
ชั้นปีที่ ๒	-	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕
ชั้นปีที่ ๓	-	-	๑๕	๑๕	๑๕
รวม	๑๕	๓๐	๔๕	๔๕	๔๕
จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	๑๕	๑๕

๓.๔ แผน ๒.๒

ชั้นปี ปีการศึกษา	จำนวนนิสิตแต่ละปีการศึกษา				
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
ชั้นปีที่ ๑	๕	๕	๕	๕	๕
ชั้นปีที่ ๒	-	๕	๕	๕	๕
ชั้นปีที่ ๓	-	-	๕	๕	๕
รวม	๕	๑๐	๑๕	๑๕	๑๕
จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	๕	๕

๔. งบประมาณตามแผน

๔.๑ งบประมาณรายรับ

หลักสูตรมีแผนรับนิสิตปีละ ๔๐ รูป/คน แต่ละคนมีค่าบำรุงการศึกษา ค่าลงทะเบียนเรียน และค่าธรรมเนียมอื่นๆ

แผน ๑.๑ ตลอดหลักสูตรเฉลี่ยคนละ ๒๒๐,๐๐๐ บาท

รายการรับ	ประมาณการรายรับในปีงบประมาณ พ.ศ.				
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
ค่าธรรมเนียมการศึกษา (เหมาจ่าย) ประกอบด้วย ค่าบำรุงการศึกษา, ค่าลงทะเบียนเรียน, ค่าธรรมเนียมอื่นๆ	๗๔,๐๐๐	๗๔,๐๐๐	๗๔,๐๐๐	๗๔,๐๐๐	๗๔,๐๐๐
จำนวนนิสิต (คน)	๑๐	๒๐	๓๐	๓๐	๓๐
รวมทั้งสิ้น	๗๔๐,๐๐๐	๑,๔๘๐,๐๐๐	๒,๒๒๐,๐๐๐	๒,๒๒๐,๐๐๐	๒,๒๒๐,๐๐๐

แผน ๑.๒ ตลอดหลักสูตรเฉลี่ยคนละ ๒๘๐,๐๐๐ บาท

รายการรับ	ประมาณการรายรับในปีงบประมาณ พ.ศ.				
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
ค่าธรรมเนียมการศึกษา (เหมาจ่าย) ประกอบด้วย ค่าบำรุงการศึกษา, ค่าลงทะเบียนเรียน, ค่าธรรมเนียมอื่นๆ	๙๔,๐๐๐	๙๔,๐๐๐	๙๔,๐๐๐	๙๔,๐๐๐	๙๔,๐๐๐
จำนวนนิสิต (คน)	๑๐	๒๐	๓๐	๓๐	๓๐
รวมทั้งสิ้น	๙๔๐,๐๐๐	๑,๘๘๐,๐๐๐	๒,๘๒๐,๐๐๐	๒,๘๒๐,๐๐๐	๒,๘๒๐,๐๐๐

แผน ๒.๑ ตลอดหลักสูตรเฉลี่ยคนละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท

รายการรับ	ประมาณการรายรับในปีงบประมาณ พ.ศ.				
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
ค่าธรรมเนียมการศึกษา (เหมาจ่าย) ประกอบด้วย ค่าบำรุงการศึกษา, ค่าลงทะเบียนเรียน, ค่าธรรมเนียมอื่นๆ	๖๗,๐๐๐	๖๗,๐๐๐	๖๗,๐๐๐	๖๗,๐๐๐	๖๗,๐๐๐
จำนวนนิสิต (คน)	๑๕	๓๐	๔๕	๔๕	๔๕
รวมทั้งสิ้น	๑,๐๐๕,๐๐๐	๒,๐๑๐,๐๐๐	๓,๐๑๕,๐๐๐	๓,๐๑๕,๐๐๐	๓,๐๑๕,๐๐๐

แผน ๒.๒ ตลอดหลักสูตรเฉลี่ยคนละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท

รายการรับ	ประมาณการรายรับในปีงบประมาณ พ.ศ.				
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
ค่าธรรมเนียมการศึกษา (เหมาจ่าย) ประกอบด้วย ค่าบำรุงการศึกษา, ค่าลงทะเบียนเรียน, ค่าธรรมเนียมอื่นๆ	๘๔,๐๐๐	๘๔,๐๐๐	๘๔,๐๐๐	๘๔,๐๐๐	๘๔,๐๐๐
จำนวนนิสิต (คน)	๕	๑๐	๑๕	๑๕	๑๕
รวมทั้งสิ้น	๔๒๐,๐๐๐	๘๔๐,๐๐๐	๑,๒๖๐,๐๐๐	๑,๒๖๐,๐๐๐	๑,๒๖๐,๐๐๐

๔.๒ งบประมาณรายจ่าย

รายการจ่าย	ประมาณรายรับในปีงบประมาณ (พ.ศ.)				
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
๑.ค่าตอบแทนการบรรยาย (ปีละ ๖ วิชาๆ ละ ๔๕ ชม. X ๒ ห้อง รวมเป็น ๕๔๐ ชม.ๆ ละ ๖๐๐)	๓๒๔,๐๐๐	๓๒๔,๐๐๐	๓๒๔,๐๐๐	๓๒๔,๐๐๐	๓๒๔,๐๐๐
๒.ค่าตอบแทนกรรมการสอบหัวข้อและ โครงร่างวิทยานิพนธ์ (๕ คนๆ ละ ๑,๕๐๐ X นิสิต ๔๐ คน)	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
๓.ค่าตอบแทนที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (๒ X ๓,๖๐๐ X นิสิต ๔๐ คน)	๒๘๘,๐๐๐	๒๘๘,๐๐๐	๒๘๘,๐๐๐	๒๘๘,๐๐๐	๒๘๘,๐๐๐
๔.ค่าตอบแทน ก.ก.สอบป้องกัน วิทยานิพนธ์ (๓ X ๒,๐๐๐ X ๔๐ คน)	๒๔๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐
๕.ค่าจัดกิจกรรมสัมมนาวิชาการ ๑ โครงการ	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
๖.ค่าจัดกิจกรรมคลีนิกวิทยานิพนธ์ ปีละ ๑ โครงการ	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
๗.ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาดูงานนอกสถานที่ ปีละ ๑ โครงการ	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
๘.ค่าวัสดุ หรือครุภัณฑ์	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐
๙. ค่าตอบแทน ก.ก. สอบวัดคุณสมบัติ (๓ X ๕๐๐ X นิสิต ๔๐ คน)	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐
๑๐. ค่าตอบแทน ก.ก. ประชาพิจารณ์ (๓ X ๑,๐๐๐ X นิสิต ๔๐ คน)	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐
๑๑.ค่าบำรุงสถาบัน (ร้อยละ ๑๐ ต่อปี)	๓๑๐,๕๐๐	๔๕๑,๘๐๐	๙๓๑,๕๐๐	๙๓๑,๕๐๐	๙๓๑,๕๐๐
รวมจ่ายทั้งสิ้น	๑,๘๒๒,๕๐๐	๑,๙๖๓,๘๐๐	๒,๔๔๓,๕๐๐	๒,๔๔๓,๕๐๐	๒,๔๔๓,๕๐๐
รวมรายรับ	๓,๑๐๕,๐๐๐	๔,๕๑๘,๐๐๐	๙,๓๑๕,๐๐๐	๙,๓๑๕,๐๐๐	๙,๓๑๕,๐๐๐
คงเหลือ	๑,๒๘๒,๕๐๐	๒,๕๕๔,๒๐๐	๖,๘๗๑,๕๐๐	๖,๘๗๑,๕๐๐	๖,๘๗๑,๕๐๐

หมวดที่ ๗

การประเมินผลการเรียนและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

๑. การประเมินผลการเรียน

การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาเป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้

ระดับ	ค่าระดับ	เกณฑ์คะแนน	
		วิชาเลือก	วิชาบังคับ/วิชาเอก
A	๔.๐	๙๕ - ๑๐๐	๙๕ - ๑๐๐
A-	๓.๖๗	๙๐ - ๙๔	๙๐ - ๙๔
B+	๓.๓๓	๘๕ - ๘๙	๘๕ - ๘๙
B	๓.๐๐	๘๐ - ๘๔	๘๐ - ๘๔
C+	๒.๕๐	๗๕ - ๗๙	ต่ำกว่า ๘๐
C	๒.๐๐	๗๐ - ๗๔	
F	๐	ต่ำกว่า ๗๐	

*ถ้าเป็นรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต ให้แสดงผลการศึกษาในรายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

สัญลักษณ์

S (Satisfactory)

U (Unsatisfactory)

ผลการศึกษา

เป็นที่พอใจ

ไม่เป็นที่พอใจ

๒. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

การกำหนดระบบและกลไกการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ เกิดขึ้นเพื่อแสดงหลักฐานยืนยันหรือสนับสนุนว่านิสิตและคณาจารย์บัณฑิตทุกคนมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ทุกด้านเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิ เป็นอย่างน้อย

๒.๑ กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตขณะที่เป็นนิสิต

การทวนสอบในกลุ่มหมวดรายวิชา ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ การทำคหุขุณินิพนธ์ จะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการเรียนรู้แต่ละด้าน และกลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดถึงความโปร่งใสการออกเกรดที่ได้เกณฑ์มาตรฐาน โดยให้เป็นความรับผิดชอบของคณะกรรมการหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนและคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

๒.๒ กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตหลังจากจบการศึกษา

การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิตสำเร็จการศึกษา เน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อของคณาจารย์บัณฑิต โดยทำการวิจัยอย่างต่อเนื่อง แล้วนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการประเมินคุณภาพของหลักสูตร การพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน โดยมีหัวข้อการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ สภาวะการได้งานทำหรือศึกษาต่อของดุษฎีบัณฑิต ประเมินจากการได้งานทำหรือศึกษาต่อตรงตามสาขาวิชาหรือในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และระยะเวลาในการหางาน โดยทำการประเมินจากดุษฎีบัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จการศึกษา

๒.๒.๒ ตำแหน่งงานและความก้าวหน้าในสายงานของดุษฎีบัณฑิต

๒.๒.๓ ความพึงพอใจของดุษฎีบัณฑิต ต่อความรู้ความสามารถที่ได้เรียนรู้จากหลักสูตร ที่ใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ พร้อมกับเปิดโอกาสให้มีการเสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๒.๔ ความพึงพอใจของผู้ใช้ดุษฎีบัณฑิตหรือนายจ้าง พร้อมกับเปิดโอกาสให้มีข้อเสนอแนะต่อสิ่งที่คาดหวังหรือต้องการจากหลักสูตรในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

๒.๒.๕ ความพึงพอใจของสถาบันการศึกษาอื่น ซึ่งรับดุษฎีบัณฑิตที่สำเร็จจากหลักสูตรเข้าศึกษาต่อเพื่อปริญญาที่สูงขึ้น โดยประเมินทางด้านความรู้ ความพร้อม และคุณสมบัติอื่นๆ

๒.๒.๖ ความเห็นและข้อเสนอแนะจากอาจารย์พิเศษและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของดุษฎีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ องค์กรความรู้ และการปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางการศึกษา และสังคมในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

๒.๒.๗ ผลงานของนิสิตและดุษฎีนิพนธ์ที่สามารถวัดเป็นรูปธรรมได้ เช่น

- (๑) จำนวนผลงานวิจัยที่เผยแพร่
- (๒) จำนวนสิทธิบัตร
- (๓) จำนวนกิจกรรมเพื่อสังคมและประเทศชาติ
- (๔) จำนวนกิจกรรมอาสาสมัครในองค์กรที่ทำประโยชน์เพื่อสังคม

๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร

แผน ๑.๑ และ แผน ๑.๒

๑. ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๒. ได้ค่าระดับเฉลี่ยหน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม

๓. ผ่านการสอบวัดคุณสมบัติที่เกี่ยวกับบทความ จำนวน ๒ ชิ้น และสรุปรายงานการจัดกิจกรรมการสานเสวนาทางศาสนา หรือประสบการณ์กิจกรรมการประยุกต์ใช้ศาสนากับการพัฒนาสังคม (Religious Dialogue Experience) จำนวน ๑ ชิ้น

๔. ต้องนำเสนอดุษฎีนิพนธ์แบบประชาพิจารณ์ (Public Hearing) ก่อนการสอบป้องกัน

๕. สอบผ่านการประเมินผลดุษฎีนิพนธ์ และส่งดุษฎีนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๖. ผลงานดุษฎีนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการรับรองการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่องหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย ๒ เรื่อง

๗. ต้องสอบผ่านภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ สอบผ่าน MCU-GET หรือ ผ่านการเรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษ MCU ๐๐๕ และ MCU ๐๐๖ จัดโดยสถาบันภาษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๘. ต้องเลือกสอบภาษาต่างประเทศอีก ๑ ภาษา คือ ภาษาบาลี, ภาษาสันสกฤต, ภาษาเยอรมัน, ภาษาญี่ปุ่น, ภาษาจีน, หรือภาษาฝรั่งเศส เป็นต้น นิสิตชาวต่างประเทศที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทจากสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ สามารถเลือกภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

๙. ปฏิบัติกรรมฐาน สละสมวันได้ไม่น้อยกว่า ๔๕ วัน หรือตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด จึงจะมีสิทธิ์ขออนุมัติสำเร็จการศึกษาได้

แผน ๒.๑ และ แผน ๒.๒

๑. ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๒. ได้ค่าระดับเฉลี่ยหน่วยกิตสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม

๓. ผ่านการสอบวัดคุณสมบัติที่เกี่ยวกับบทความ จำนวน ๒ ชิ้น และสรุปรายงานการจัดกิจกรรมการสานเสวนาทางศาสนา หรือประสบการณ์กิจกรรมการประยุกต์ใช้ศาสนากับการพัฒนาสังคม (Religious Dialogue Experience) จำนวน ๑ ชิ้น

๔. ต้องนำเสนอคุณสมบัติแบบประชาพิจารณ์ (Public Hearing) ก่อนการสอบป้องกัน

๕. สอบผ่านการประเมินผลคุณสมบัติ และส่งคุณสมบัติฉบับสมบูรณ์ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๖. ผลงานคุณสมบัติหรือส่วนหนึ่งของคุณสมบัติต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการรับรองการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่องหลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ เรื่อง

๗. ต้องสอบผ่านภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ สอบผ่าน MCU-GET หรือ ผ่านการเรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษ MCU ๐๐๕ และ MCU ๐๐๖ จัดโดยสถาบันภาษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๘. ต้องเลือกสอบภาษาต่างประเทศอีก ๑ ภาษา คือ ภาษาบาลี, ภาษาสันสกฤต, ภาษาเยอรมัน, ภาษาญี่ปุ่น, ภาษาจีน, หรือภาษาฝรั่งเศส เป็นต้น นิสิตชาวต่างประเทศที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทจากสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ สามารถเลือกภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

๙. ปฏิบัติกรรมฐาน สละสมวันได้ไม่น้อยกว่า ๔๕ วัน หรือตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด จึงจะมีสิทธิ์ขออนุมัติสำเร็จการศึกษาได้

หมวดที่ ๘

การประกันคุณภาพหลักสูตร

๑. การกำกับมาตรฐาน

การบริหารจัดการหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ตลอดช่วงระยะเวลาที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรและใช้การประกันคุณภาพระดับหลักสูตรตามแนวทางของเกณฑ์เครือข่ายมหาวิทยาลัยกลุ่มประเทศอาเซียน (ASEAN University Network Quality Assurance Criteria at Program Level: AUN-QA) ดังนี้

๑.๑. จัดให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ให้เป็นไปตามเกณฑ์และมีคุณสมบัติ ผลงานทางวิชาการ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ และ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยทำหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล ติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา และมีหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอน

๑.๒ จัดให้มีอาจารย์ประจำหลักสูตร ให้เป็นไปตามเกณฑ์และมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ฯ ทำหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษาและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา มีหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอน

๑.๓ ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ของผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

๑.๔ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อรับผิดชอบในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกๆ ๕ ปี

๑.๕ มีการประเมินหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยมีการวางแผน มีการประเมินและรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตรทุกปีการศึกษา และนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะๆ อย่างน้อยๆรอบ ๕ ปี

๒. บัณฑิต

๒.๑ ให้มีการประเมินคุณภาพบัณฑิตให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาโดยพิจารณาจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

๒.๒ ให้มีการสำรวจข้อมูลผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรและแสดงผลสัมฤทธิ์การบรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

๒.๓ ให้มีการสำรวจภาวะการณ์ของบัณฑิตที่ได้ออกมา/ประกอบอาชีพอิสระ ภายในระยะเวลา ๑ ปีนับจากวันที่สำเร็จการศึกษา

๒.๔ ให้มีการสำรวจความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตเป็นประจำทุกปีและแจ้งผลการสำรวจให้กับคณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้รับทราบ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

๓. นิสิต

๓.๑ มีกระบวนการรับนิสิตที่เหมาะสมโดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกและคุณสมบัติของนิสิตให้สอดคล้องกับลักษณะของหลักสูตร และมีการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา เพื่อให้นิสิตมีความพร้อมในการเรียนและสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

๓.๒ มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และศักยภาพของนิสิตในรูปแบบต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองดีที่มีจิตสำนึกสาธารณะและใส่ใจในสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ และทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๓.๓ มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือผลงานด้านวิชาการ และแนะแนวให้แก่นิสิตเกี่ยวกับการศึกษาทุกคน

๓.๔ มีการพัฒนาและส่งเสริม ควบคุมและติดตามให้ผลงานนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการตีพิมพ์ หรือเผยแพร่ผลงานวิชาการในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๓.๕ มีการสำรวจข้อมูลการคงอยู่ของนิสิต อัตราการสำเร็จการศึกษา เพื่อประเมินแนวโน้มผลการดำเนินงาน

๔. อาจารย์

๔.๑ มีระบบการรับอาจารย์ใหม่ที่สอดคล้องกับระเบียบ/ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และประกาศจากกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และอาจารย์ใหม่ต้องมีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตร รวมถึง มีความรู้ มีทักษะ ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนิสิต และมีประสบการณ์ทำวิจัยหรือประสบการณ์ประกอบวิชาชีพในสาขาวิชาที่สอน

๔.๒ มีระบบการพัฒนาคุณภาพอาจารย์ เพื่อให้อาจารย์มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เปิดสอน และ มีความก้าวหน้าในการผลิตผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง

๔.๓ มีระบบการบริหารและระบบการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และนโยบายของมหาวิทยาลัยและแนวทางของหลักสูตร

๔.๔ มีการสำรวจข้อมูลอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน ทั้งในด้าน คุณวุฒิ ตำแหน่งทางวิชาการ ผลงานทางวิชาการ การคงอยู่ของอาจารย์ และความพึงพอใจของอาจารย์ เพื่อประเมินแนวโน้มผลการดำเนินงาน

๕. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

๕.๑ มีกระบวนการในการวางแผนควบคุมกำกับสาระของรายวิชาในหลักสูตร อย่างมีระบบ มีกลไก ที่นำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ในการการจัดทำรายวิชาต่างๆ ให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย มีความก้าวหน้าก้าวหน้าทันวิทยาการที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยมีการบริหารจัดการเปิดรายวิชาต่างๆ ทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก ที่เน้นนิสิตเป็นสำคัญ สามารถตอบสนองความต้องการของนิสิตและตลาดแรงงาน

๕.๒ มีกระบวนการในการควบคุมกำกับมาตรฐานของหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่เน้นความสามารถในการใช้การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่หรือการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตและการพัฒนาสังคม

๕.๓ มีกระบวนการในการวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน อย่างมีระบบ มีกลไกในการนำไปสู่การปฏิบัติและการประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนา โดยมีการพิจารณากำหนดผู้สอนในแต่ละรายวิชาที่มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน และมีการกำกับติดตามอาจารย์ในการจัดทำ การดำเนินการเรียนการสอน

๕.๔ มีการกำหนดเกณฑ์ในการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่มีความเหมาะสมกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ และมีกระบวนการในการติดตามกำกับควบคุมการให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ ตั้งแต่กระบวนการพัฒนาหัวข้อจนถึงการทำวิทยานิพนธ์ การสอบป้องกัน และการเผยแพร่ผลงานวิจัยจนสำเร็จการศึกษา

๕.๕ มีกระบวนการในประเมินผู้เรียนที่มีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ในการติดตามการประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิต การกำกับ การประเมินการจัดการเรียนการสอนและประเมินหลักสูตร และมีการวางระบบการประเมินวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพ

๕.๖ มีการวัดผลและรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๖. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๖.๑ มีระบบการดำเนินงานของหลักสูตร ภาควิชา คณะ และมหาวิทยาลัย ในการจัดเตรียมสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน ทั้งทางด้านกายภาพ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกหรือ ทรัพยากรที่สนับสนุนต่อการเรียนรู้ อย่างเพียงพอ ปลอดภัย และเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และผลักดันให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

๖.๒ มีการปรับปรุงสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้มีคุณภาพดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยนำเอาผลการสำรวจความพึงพอใจและความต้องการของอาจารย์ผู้สอนและนิสิตต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มาใช้ในการปรับปรุงพัฒนา

๗. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

๗.๑ Expected Learning Outcomes (ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง)

๑.๑ The programme to show that the expected learning outcomes are appropriately formulated in accordance with an established learning taxonomy, are aligned to the vision and mission of the university, and are known to all stakeholders.

หลักสูตรแสดงถึงการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างเหมาะสม ยึดหลักหลักสูตรแสดงถึงการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างเหมาะสม ยึดตามหลักการที่ออกแบบการเรียนรู้ สอดคล้องกับ

การจัดหมวดและลำดับการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัย และมีการสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดทุกภาคส่วน

๑.๒ The programme to show that the expected learning outcomes for all courses are appropriately formulated and are aligned to the expected learning outcomes of the programme.

หลักสูตรแสดงถึงการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของทุกรายวิชา โดยถูกออกแบบและได้รับการจัดรูปแบบอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

๑.๓ The programme to show that the expected learning outcomes consist of both generic outcomes (related to written and oral communication, problem-solving, information technology, teambuilding skills, etc) and subject specific outcomes (related to knowledge and skills of the study discipline).

หลักสูตรแสดงถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังซึ่งรวมทั้งผลลัพธ์การเรียนรู้ทั่วไป (ที่เกี่ยวข้องกับสื่อสารต่าง ๆ ทั้งการพูด การเขียน การแก้ปัญหา เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการทำงานเป็นทีม และอื่น ๆ และผลลัพธ์การเรียนรู้เฉพาะทาง (ซึ่งเกี่ยวกับความรู้และทักษะของศาสตร์นั้น ๆ)

๑.๔ The programme to show that the requirements of the stakeholders, especially the external stakeholders, are gathered, and that these are reflected in the expected learning outcomes.

หลักสูตรมีการรวบรวมข้อกำหนดหรือความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียครบถ้วน โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกและสะท้อนให้เห็นในผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๑.๕ The programme to show that the expected learning outcomes are achieved by the students by the time they graduate.

หลักสูตรแสดงถึงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจะสามารถบรรลุผลกับผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษา

๗.๒ Programme Structure and Content (โครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตร)

๒.๑ The specifications of the programme and all its courses are shown to be comprehensive, up-to-date, and made available and communicated to all stakeholders.

รายละเอียดของหลักสูตรและทุกรายวิชามีความครอบคลุมทันสมัย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงและรับรู้รายละเอียดของหลักสูตรและรายวิชาได้

๒.๒ The design of the curriculum is shown to be constructively aligned with achieving the expected learning outcomes.

การออกแบบหลักสูตรมีความสอดคล้อง และเหมาะสมในเชิงโครงสร้างเพื่อไปสู่การบรรลุผลลัพธ์ การเรียนรู้ที่คาดหวัง

๒.๓ The design of the curriculum is shown to include feedback from stakeholders, especially external stakeholders.

การออกแบบหลักสูตรมีการคำนึงถึงและมีการนำข้อเสนอจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกมาออกแบบหลักสูตร

๒.๔ The contribution made by each course in achieving the expected learning outcomes is shown to be clear.

รายวิชาที่มีการสนับสนุนการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังอย่างชัดเจน

๒.๕ The curriculum to show that all its courses are logically structured, properly sequenced (progression from basic to intermediate to specialised courses), and are integrated.

เนื้อหาหลักสูตรมีโครงสร้างรายวิชาที่แสดงถึงการจัดลำดับทุกรายวิชาอย่างเป็นระบบ และเหมาะสม และมีลักษณะการบูรณาการซึ่งกันและกัน

๒.๖ The curriculum to have option(s) for students to pursue major and/or minor specialisations. หลักสูตรมีทางเลือกให้กับผู้เรียนในการเลือกรายวิชาเฉพาะในวิชาเอกและ/หรือวิชารอง

๒.๗ The programme to show that its curriculum is reviewed periodically following an established procedure and that it remains up-to-date and relevant to industry.

หลักสูตรได้รับการทบทวนเนื้อหาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ ตามขั้นตอนที่กำหนด เพื่อให้มั่นใจว่าหลักสูตรมีความทันสมัยเป็นปัจจุบัน และมีความเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม

๗.๓ Teaching and Learning Approach (การจัดการเรียนและการสอน)

๓.๑ The educational philosophy is shown to be articulated and communicated to all stakeholders. It is also shown to be reflected in the teaching and learning activities.

มีปรัชญาการศึกษาที่ชัดเจน และมีการสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน และสามารถสะท้อนให้เห็นได้จากกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอน

๓.๒ The teaching and learning activities are shown to allow students to participate responsibly in the learning process.

มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้

๓.๓ The teaching and learning activities are shown to involve active learning by the students.

มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ยึดหยุ่นสอดคล้องกับผู้เรียน

๓.๔ The teaching and learning activities are shown to promote learning, learning how to learn, and instilling in students a commitment for life-long learning (e.g., commitment to critical inquiry, information-processing skills, and a willingness to experiment with new ideas and practices).

กิจกรรมการเรียนการสอนแสดงการสนับสนุนการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ และปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (เช่น การตั้งคำถามอย่างสร้างสรรค์ และมีวิจรรณญาณ ทักษะในการรับและประมวลผลข้อมูล การนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ และแนวทางปฏิบัติใหม่ ๆ)

๓.๕ The teaching and learning activities are shown to inculcate in students, new ideas, creative thought, innovation, and an entrepreneurial mindset.

กิจกรรมการเรียนการสอนแสดงถึงการปลูกฝังผู้เรียนมีความคิดใหม่ ๆ มีความคิดสร้างสรรค์สู่การสร้างนวัตกรรมและแนวคิดแบบผู้ประกอบการ

๓.๖ The teaching and learning processes are shown to be continuously improved to ensure their relevance to the needs of industry and are aligned to the expected learning outcomes.

กระบวนการเรียนการสอนมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกับความต้องการ ของภาคอุตสาหกรรม และสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

๗.๔ Student Assessment (การประเมินผู้เรียน)

๔.๑ A variety of assessment methods are shown to be used and are shown to be constructively aligned to achieving the expected learning outcomes and the teaching and learning objectives.

มีวิธีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลาย และสอดคล้องกันอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์ การเรียนรู้ที่คาดหวังและวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

๔.๒ The assessment and assessment- appeal policies are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.

มีแนวทางการประเมินผู้เรียน และนโยบายการอุทธรณ์การประเมินมีความชัดเจน คงเส้นคงวา และมีการสื่อสารไปยังผู้เรียน และนำไปใช้อย่างสม่ำเสมอ

๔.๓ The assessment standards and procedures for student progression and degree completion, are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.

มาตรฐานและขั้นตอนการประเมินผลผู้เรียนชัดเจน สำหรับติดตามความก้าวหน้าและการสำเร็จ การศึกษาของผู้เรียน คงเส้นคงวา และมีการสื่อสารไปยังผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

๔.๔ The assessments methods are shown to include rubrics, marking schemes, timelines, and regulations, and these are shown to ensure validity, reliability, and fairness in assessment.

วิธีการประเมินผลครอบคลุม วิธีการระบุ ระยะเวลาการประเมิน การกำหนดเกณฑ์การประเมิน การ กระจายค่าน้ำหนัก การประเมินไปจนถึงเกณฑ์การให้คะแนนและการตัดเกรดที่มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และเป็นธรรมในการประเมินผล

๔.๕ The assessment methods are shown to measure the achievement of the expected learning outcomes of the programme and its courses.

วิธีการประเมินผู้เรียนแสดงถึงการวัดการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร และ รายวิชาที่มีความชัดเจน

๔.๖ Feedback of student assessment is shown to be provided in a timely manner.

มีการให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการประเมินผู้เรียนที่เหมาะสม ทันเวลาและช่วยพัฒนาการเรียนรู้

๔.๗ The student assessment and its processes are shown to be continuously reviewed and improved to ensure their relevance to the needs of industry and alignment to the expected learning outcomes.

การประเมินผู้เรียนและกระบวนการ มีการทบทวนและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าตอบ โจทย์ความต้องการของภาคอุตสาหกรรมการทำงาน และสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๗.๕ Academic Staff (คุณภาพบุคลากรสายวิชาการ)

๕.๑ The programme to show that academic staff planning (including succession, promotion, re-deployment, termination, and retirement plans) is carried out to ensure that the quality and quantity of the academic staff fulfil the needs for education, research, and service.

หลักสูตรมีการวางแผนด้านบุคลากรสายวิชาการ เพื่อให้แน่ใจว่าคุณภาพและปริมาณของบุคลากรสายวิชาการตอบสนองต่อความต้องการด้านการศึกษ การวิจัย และบริการวิชาการ

๕.๒ The programme to show that staff workload is measured and monitored to improve the quality of education, research, and service.

หลักสูตรแสดงถึงการวัดและติดตามตรวจสอบภาระงานของบุคลากรสายวิชาการ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพของงานด้านการศึกษ การวิจัย และบริการวิชาการ

๕.๓ The programme to show that the competences of the academic staff are determined, evaluated, and communicated.

หลักสูตรมีการกำหนดสมรรถนะของบุคลากรสายวิชาการ การประเมินผล และสื่อสารให้บุคลากรสายวิชาการรับรู้

๕.๔ The programme to show that the duties allocated to the academic staff are appropriate to qualifications, experience, and aptitude.

หลักสูตรแสดงถึงการมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญของบุคลากรสายวิชาการ

๕.๕ The programme to show that promotion of the academic staff is based on a merit system which accounts for teaching, research, and service.

หลักสูตรแสดงถึงการเลื่อนตำแหน่งของบุคลากรสายวิชาการที่มีความเหมาะสมตามระบบคุณธรรมที่สอดคล้องกับงานด้านการศึกษ การวิจัย และการบริการทางวิชาการ

๕.๖ The programme to show that the rights and privileges, benefits, roles and relationships, and accountability of the academic staff, taking into account professional ethics and their academic freedom, are well defined and understood.

หลักสูตรแสดงถึงการกำหนดบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของบุคลากรสายวิชาการที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาชีพ และเสรีภาพทางวิชาการและมีการสื่อสารให้ทราบ

๕.๗ The programme to show that the training and developmental needs of the academic staff are systematically identified, and that appropriate training and development activities are implemented to fulfil the identified needs.

หลักสูตรแสดงถึงการกำหนดและวางแผนความต้องการในการฝึกอบรมและพัฒนาตนเองของบุคลากรสายวิชาการอย่างเป็นระบบ และมีการดำเนินกิจกรรมด้านการฝึกอบรม และพัฒนาที่เหมาะสมเพื่อตอบสนองความต้องการที่ได้กำหนดไว้

๕.๘ The programme to show that performance management including reward and recognition is implemented to assess academic staff teaching and research quality.

หลักสูตรแสดงถึงการบริหารจัดการผลการปฏิบัติงานรวมถึงการนำรางวัลและประกาศเกียรติคุณเพื่อประเมินคุณภาพที่สอดคล้องกับงานด้านการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการของบุคลากร สายวิชาการ

๗.๖ Student Support Services (สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้)

๖.๑ The student intake policy, admission criteria, and admission procedures to the programme are shown to be clearly defined, communicated, published, and up-to-date.

นโยบายการรับผู้เรียนเข้าศึกษา กระบวนการและเกณฑ์การรับเข้าศึกษาของหลักสูตร มีการ กำหนดที่ชัดเจน มีการสื่อสาร เผยแพร่อย่างทั่วถึงและเป็นปัจจุบัน

๖.๒ Both short-term and long-term planning of academic and non-academic support services are shown to be carried out to ensure sufficiency and quality of support services for teaching, research, and community service.

มีการวางแผนระยะสั้นและระยะยาวของการบริการสนับสนุนด้านวิชาการและด้านที่ไม่ใช่วิชาการ เพื่อให้แน่ใจว่าการบริการสนับสนุนงานด้านการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการมีความพอเพียงและมีคุณภาพ

๖.๓ An adequate system is shown to exist for student progress, academic performance, and workload monitoring. Student progress, academic performance, and workload are shown to be systematically recorded and monitored. Feedback to students and corrective actions are made where necessary.

มีระบบจัดเก็บและติดตามความก้าวหน้า ผลการเรียนรู้และตรวจสอบภาระการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างเป็นระบบ ให้ข้อมูลป้อนกลับและข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียนและปฏิบัติการแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันที่หากจำเป็น

๖.๔ Co-curricular activities, student competition, and other student support services are shown to be available to improve learning experience and employability.

มีการให้คำแนะนำทางวิชาการ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การเข้าแข่งขัน และบริการสนับสนุนผู้เรียนด้านต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และความสามารถในการทำงาน

๖.๕ The competences of the support staff rendering student services are shown to be identified for recruitment and deployment. These competences are shown to be evaluated to ensure their continued relevance to stakeholders needs. Roles and relationships are shown to be well- defined to ensure smooth delivery of the services.

มีการกำหนดสมรรถนะความสามารถของบุคลากรสายสนับสนุนที่ชัดเจน เกี่ยวข้องกับความสามารถในการให้บริการผู้เรียน มีการกำหนดวิธีการประเมินผลที่มีความชัดเจน เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถให้บริการได้อย่างราบรื่นมีประสิทธิภาพแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้รับบริการ

๖.๖ Student support services are shown to be subjected to evaluation, benchmarking, and enhancement.

มีการประเมินผลการให้บริการสนับสนุนและช่วยเหลือผู้เรียน มีการเทียบเคียงสมรรถนะ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

๗.๗ Facilities and Infrastructure (สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน)

๗.๑ The physical resources to deliver the curriculum, including equipment, material, and information technology, are shown to be sufficient.

มีทรัพยากรทางด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ รวมถึงเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ

๗.๒ The laboratories and equipment are shown to be up-to-date, readily available, and effectively deployed.

มีห้องปฏิบัติการ เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่มีความทันสมัย พร้อมใช้งานและสามารถปรับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗.๓ A digital library is shown to be set-up, in keeping with progress in information and communication technology.

มีห้องสมุดดิจิทัล เพื่อติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๗.๔ The information technology systems are shown to be set up to meet the needs of staff and students.

มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคลากร และผู้เรียน

๗.๕ The university is shown to provide a highly accessible computer and network infrastructure that enables the campus community to fully exploit information technology for teaching, research, service, and administration.

มหาวิทยาลัยมีการจัดหาเตรียมโครงสร้างพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ และระบบเครือข่ายที่สามารถเข้าถึงได้ในพื้นที่ในมหาวิทยาลัย โดยสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการเรียน การสอน การวิจัย การบริการและการบริหารงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

๗.๖ The environmental, health, and safety standards and access for people with special needs are shown to be defined and implemented.

มีการกำหนดและดำเนินการตามมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพและความปลอดภัย รวมถึงการเข้าถึงสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ

๗.๗ The university is shown to provide a physical, social, and psychological environment that is conducive for education, research, and personal wellbeing.

มหาวิทยาลัยจัดให้มีสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ สังคม และจิตวิทยาที่เอื้อต่อการเรียน การวิจัย และคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี

๗.๘ The competences of the support staff rendering services related to facilities are shown to be identified and evaluated to ensure that their skills remain relevant to stakeholder needs.

มีการกำหนดและประเมินความสามารถของบุคลากรสายสนับสนุนที่ทำหน้าที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้แน่ใจว่าเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนมีทักษะที่ สอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๗.๙ The quality of the facilities (library, laboratory, IT, and student services) are shown to be subjected to evaluation and enhancement.

มีการประเมินและปรับปรุงคุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวก (ห้องสมุด, ห้องปฏิบัติการ, เทคโนโลยีสารสนเทศ, และบริการผู้เรียน) ให้ดีขึ้น

๗.๘ Output and Outcomes (ผลผลิต)

๘.๑ The pass rate, dropout rate, and average time to graduate are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.

มีการตรวจสอบติดตาม และเปรียบเทียบอัตราการสำเร็จการศึกษา การออกกลางคัน และ ระยะเวลาเฉลี่ยของการศึกษา เพื่อการปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น

๘.๒ Employability as well as self-employment, entrepreneurship, and advancement to further studies, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.

มีการตรวจสอบติดตาม และเปรียบเทียบภาวะการมีงานทำ รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ การเป็นผู้ประกอบการ และการศึกษาต่อ เพื่อการปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น

๘.๓ Research and creative work output and activities carried out by the academic staff and students, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.

มีการตรวจสอบติดตามและเปรียบเทียบผลงานวิจัย ผลงานสร้างสรรค์และกิจกรรมงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการและผู้เรียน เพื่อการปรับปรุงให้หลักสูตรให้ดีขึ้น

๘.๔ Data are provided to show directly the achievement of the programme outcomes, which are established and monitored.

มีการตรวจสอบติดตามข้อมูลเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของหลักสูตร ตามเป้าหมายที่มีการจัดตั้ง และกำหนดขึ้น

๘.๕ Satisfaction level of the various stakeholders are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.

มีการตรวจสอบติดตาม และเปรียบเทียบ ระดับความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ เพื่อใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕
(๑) มีผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	√	√	√	√	√
(๒) มีโครงสร้างและเนื้อหาหลักสูตร	√	√	√	√	√
(๓) มีการจัดการเรียนการสอน	√	√	√	√	√
(๔) มีการประเมินผู้เรียน	√	√	√	√	√
(๕) มีคุณภาพบุคลากรสายวิชาการ	√	√	√	√	√
(๖) มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	√	√	√	√	√
(๗) มีสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน	√	√	√	√	√
(๘) มีผลผลิต			√	√	√
รวมตัวบ่งชี้ (ข้อ)	๗	๗	๘	๘	๘

หมวดที่ ๙

ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตร

๙.๑ การประเมินประสิทธิผลของการสอน

๙.๑.๑ การประเมินกลยุทธ์การสอน

กระบวนการที่จะใช้ในการประเมินและปรับปรุงยุทธศาสตร์ที่วางแผนไว้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน นั้น พิจารณาจากตัวผู้เรียน โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องประเมินผู้เรียนในทุกๆ หัวข้อ ว่ามีความเข้าใจหรือไม่โดย อาจประเมินจากการทดสอบย่อย การสังเกตพฤติกรรมของนิสิต การอภิปรายโต้ตอบจากนิสิต การตอบคำถามของนิสิตในชั้นเรียน ซึ่งเมื่อรวบรวมข้อมูลจากที่กล่าวข้างต้นแล้วก็ควรจะสามารถประเมินเบื้องต้นได้ว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ หากวิธีการที่ใช้ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีสอน การทดสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียนจะสามารถชี้ได้ว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ในเนื้อหาที่ได้สอนไป หากพบว่ามีปัญหาก็จะต้องมีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

๙.๑.๒ การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

ให้นิสิตได้มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในทุกด้านทั้งด้านทักษะกลยุทธ์การสอน การตรงต่อเวลา การชี้แจงเป้าหมายวัตถุประสงค์รายวิชา ชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลรายวิชาและการใช้สื่อการสอนในทุกรายวิชา

๙.๒ การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

การประเมินหลักสูตรในภาพรวม ดำเนินการด้วยรูปแบบต่างๆ อาทิ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ที่ออกแบบอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานวิชาการ เพื่อสอบถามและสัมภาษณ์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ของคณาจารย์บัณฑิตจากกลุ่มเป้าหมายดังนี้

๙.๒.๑ นิสิตปีสุดท้าย/คณาจารย์บัณฑิตใหม่

๙.๒.๒ นายจ้าง/ผู้บังคับบัญชา

๙.๒.๓ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

๙.๓ การประเมินผลการดำเนินงานตามที่กำหนดในรายละเอียดหลักสูตร

ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในหมวด ๗ ข้อ ๗ โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย ๓ คน ซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย ๑ คน (ควรเป็นคณะกรรมการประเมินชุดเดียวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน)

๙.๔ การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

จากการรวบรวมข้อมูลการประเมินทั้งหมดจะทำให้ทราบปัญหาของการบริหารหลักสูตรทั้งในภาพรวม และในแต่ละรายวิชา กรณีที่พบปัญหาของรายวิชาที่สามารถที่จะดำเนินการปรับปรุงรายวิชานั้นๆ ได้ทันที ซึ่งก็จะเป็นการปรับปรุงย่อย ในการปรับปรุงย่อยนั้นควรทำได้ตลอดเวลาที่พบปัญหา สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับนั้นจะกระทำทุก ๕ ปี ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้คณาจารย์บัณฑิตอยู่เสมอ

ภาคผนวก ก
ตารางเปรียบเทียบ

ตารางเปรียบเทียบโครงสร้าง

หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑)
กับ หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗)

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๑	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗	เหตุผล
<p>ชื่อหลักสูตรไทย/อังกฤษ</p> <p>ชื่อหลักสูตรภาษาไทย: หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ</p> <p>ชื่อหลักสูตร ภาษาอังกฤษ: Doctor of Philosophy Program in Comparative Religions</p> <p>ชื่อปริญญาไทย/อังกฤษ</p> <p>ชื่อเต็ม(ไทย): พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศาสนาเปรียบเทียบ)</p> <p>ชื่อย่อ(ไทย): พธ.ด. (ศาสนาเปรียบเทียบ)</p> <p>ชื่อเต็ม(อังกฤษ): Doctor of Philosophy (Comparative Religions)</p> <p>ชื่อย่อ(อังกฤษ): Ph.D. (Comparative Religions)</p>	<p>รหัสและชื่อหลักสูตร</p> <p>รหัสหลักสูตร : ๒๕๖๑๑๘๕๕๐๐๑๓๖๑</p> <p>ชื่อภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ</p> <p>ชื่อภาษาอังกฤษ : Doctor of Philosophy Program in Comparative Religions</p> <p>ชื่อปริญญาและสาขาวิชา</p> <p>ชื่อเต็มภาษาไทย: พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศาสนาเปรียบเทียบ)</p> <p>ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.ด. (ศาสนาเปรียบเทียบ)</p> <p>ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Doctor of Philosophy (Comparative Religions)</p> <p>ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : Ph.D. (Comparative Religions)</p>	<p>-คงเดิม</p>
<p>จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร</p> <p>๔.๑ หลักสูตรแบบ ๑.๑ (แบบ ๑) จำนวน ๕๔ หน่วยกิต เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำดุษฎีนิพนธ์ที่ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ทำดุษฎีนิพนธ์ จำนวน ๕๔ หน่วยกิต และศึกษาวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต จำนวน ๖ รายวิชา</p> <p>๔.๒ หลักสูตรแบบ ๒.๑ (แบบ ๒) จำนวน ๕๔ หน่วยกิต หลักสูตรเข้าห้องเรียนและทำดุษฎีนิพนธ์ ๓๖ หน่วยกิต ศึกษารายวิชารวม ๑๘ หน่วยกิต</p>	<p>จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร มี ๒ แผน ดังนี้</p> <p>๑. แผน ๑</p> <p>แผน ๑.๑ จำนวน ๔๘ หน่วยกิต</p> <p>แผน ๑.๒ จำนวน ๗๒ หน่วยกิต</p> <p>๒. แผน ๒</p> <p>แผน ๒.๑ จำนวน ๕๔ หน่วยกิต</p> <p>แผน ๒.๒ จำนวน ๗๒ หน่วยกิต</p>	<p>-เพิ่มแผน ๑.๒ และ ๒.๒</p> <p>-ปรับหน่วยกิตตามเกณฑ์ประกาศของมหาวิทยาลัย</p>
<p>ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร</p> <p>๑.๑ ปรัชญาความสำคัญของหลักสูตร</p> <p>หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พธ.ด.) สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ (ศปท.) มุ่งผลิตให้บัณฑิตในหลักสูตรเป็นบัณฑิตที่มีความรู้และเชี่ยวชาญในหลักธรรมทางศาสนาของตนเองอย่างลึกซึ้งกว้างขวาง และเปิดใจกว้างสามารถศึกษา วิจัย ค้นคว้า</p>	<p>ปรัชญา วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้</p> <p>มุ่งพัฒนานิสิตมีความรู้และเชี่ยวชาญในหลักคำสอนทางศาสนา อธิบายเชื่อมโยงความรู้ในเชิงวิชาการได้ เปิดใจกว้าง เข้าใจ และยอมรับในความแตกต่างหลากหลาย มีคุณลักษณะภาวะผู้นำ จิตอาสา รับผิดชอบต่อสังคม เป็นต้นแบบคุณธรรม มีทักษะการคิด วิเคราะห์ วิจัยค้นคว้า บูรณาการหลักการทางศาสนาพัฒนาเป็นองค์ความรู้ใหม่ ถักทอประสานสัมพันธ์</p>	<p>-ปรับเนื้อหาใหม่ เพื่อประเด็นสอดคล้องกับประเด็น POL</p>

<p>บูรณาการ พัฒนาองค์ความรู้ขยายจากศาสนาของตนไปสู่ศาสนาต่างๆ ได้อย่างเข้าใจในทุกมิติอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาวิชาการของมหาวิทยาลัย และองค์กรความร่วมมือทางศาสนาต่างๆ เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและความเป็นสากล อีกทั้งจะทำหน้าที่เป็นแหล่งให้บริการความรู้เกี่ยวกับกับวิชาการทางศาสนา ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอันจะก่อให้เกิดการพัฒนาความเข้าใจและสันติสุขแก่มวลมนุษยและสังคมอย่างยั่งยืนในอนาคต</p>	<p>สังคมพหุวัฒนธรรม พัฒนาจิตใจและสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข</p>																																	
<p>วัตถุประสงค์ของหลักสูตร</p> <p>เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการผลิตคณาจารย์บัณฑิตตามปรัชญาที่ตั้งไว้ จึงกำหนดวัตถุประสงค์ ดังนี้</p> <p>๑.๓.๑ เพื่อผลิตพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตให้มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในศาสนาเปรียบเทียบ สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์และวิจัยวิชาการด้านศาสนาต่างๆ ได้อย่างแตกฉาน</p> <p>๑.๓.๒ เพื่อผลิตพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำสังคมด้านจิตใจและปัญญา</p> <p>๑.๓.๓ เพื่อผลิตพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตให้สามารถพัฒนาชีวิตทำความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนา นิกาย และ สร้างสันติภาพเสริมสันติสุขแก่สังคมได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>วัตถุประสงค์ของหลักสูตร</p> <p>๒.๑ เพื่อผลิตคณาจารย์บัณฑิตให้มีองค์ความรู้และเข้าใจในหลักการ แนวคิด วิถีปฏิบัติของแต่ละศาสนา สามารถเปรียบเทียบ วิเคราะห์ อธิบายและวิจัยสืบค้นหลักการทางศาสนาได้อย่างถูกต้อง</p> <p>๒.๒ เพื่อพัฒนาคณาจารย์บัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม มีภาวะผู้นำต้นแบบทั้งด้านจิตใจและปัญญา</p> <p>๒.๓ เพื่อผลิตคณาจารย์บัณฑิตให้สามารถนำองค์ความรู้ด้านศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหา พัฒนาชีวิตและสังคม เพื่อการอยู่ร่วมกันได้บนพื้นฐานความแตกต่างหลากหลาย</p>	<p>-ปรับเนื้อหาใหม่ ให้กระชับมากขึ้น</p>																																
<p>อาจารย์ประจำหลักสูตร</p> <table border="1" data-bbox="94 933 958 1366"> <thead> <tr> <th>ที่</th> <th>ชื่อ-ฉายา/สกุล</th> <th>ตำแหน่ง</th> <th>คุณวุฒิการศึกษา</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑</td> <td>พระราชสิทธิมนี วิ.* (บุญชิต สุตโปรง)</td> <td>อาจารย์</td> <td>- Ph.D. (Religious studies) - Ph.D. (Buddhist studies) - อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ) - พธ.บ. (ปรัชญาศาสนา)</td> </tr> <tr> <td>๒</td> <td>แสวง นิลนามะ*</td> <td>ผู้ช่วย ศาสตราจารย์</td> <td>- พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) - พธ.ม. (ปรัชญา) - พธ.บ. (ปรัชญา)</td> </tr> <tr> <td>๓</td> <td>ณัทธิร์ ศรีดี*</td> <td>ผู้ช่วย ศาสตราจารย์</td> <td>- Ph.D. (Philosophy & Religions)</td> </tr> </tbody> </table>	ที่	ชื่อ-ฉายา/สกุล	ตำแหน่ง	คุณวุฒิการศึกษา	๑	พระราชสิทธิมนี วิ.* (บุญชิต สุตโปรง)	อาจารย์	- Ph.D. (Religious studies) - Ph.D. (Buddhist studies) - อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ) - พธ.บ. (ปรัชญาศาสนา)	๒	แสวง นิลนามะ*	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	- พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) - พธ.ม. (ปรัชญา) - พธ.บ. (ปรัชญา)	๓	ณัทธิร์ ศรีดี*	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	- Ph.D. (Philosophy & Religions)	<p>อาจารย์ประจำหลักสูตร</p> <table border="1" data-bbox="958 933 1912 1366"> <thead> <tr> <th>ที่</th> <th>ชื่อ-สกุล</th> <th>ตำแหน่งทางวิชาการ</th> <th>คุณวุฒิ/สาขาวิชา/สถาบัน</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑</td> <td>ผศ.ดร.แสวง นิลนามะ*</td> <td>ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ (สาขาวิชาศาสนา)</td> <td>- พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) - พธ.ม. (ปรัชญา) - พธ.บ. (ปรัชญา)</td> </tr> <tr> <td>๒</td> <td>ร.ศ.ดร.ณัทธิร์ ศรีดี*</td> <td>รองศาสตราจารย์ (สาขาวิชาศาสนา)</td> <td>- Ph.D. (Philosophy & Religions) - ศศ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา) - พธ.บ. (การบริหารรัฐกิจ)</td> </tr> <tr> <td>๓</td> <td>ผศ.ดร.คงสฤษฏ์ แพง ทรัพย์*</td> <td>ผู้ช่วย ศาสตราจารย์</td> <td>- Ph.D. (Philosophy & Religions) - M.A. (Philosophy & Religions)</td> </tr> </tbody> </table>	ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา/สถาบัน	๑	ผศ.ดร.แสวง นิลนามะ*	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ (สาขาวิชาศาสนา)	- พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) - พธ.ม. (ปรัชญา) - พธ.บ. (ปรัชญา)	๒	ร.ศ.ดร.ณัทธิร์ ศรีดี*	รองศาสตราจารย์ (สาขาวิชาศาสนา)	- Ph.D. (Philosophy & Religions) - ศศ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา) - พธ.บ. (การบริหารรัฐกิจ)	๓	ผศ.ดร.คงสฤษฏ์ แพง ทรัพย์*	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	- Ph.D. (Philosophy & Religions) - M.A. (Philosophy & Religions)	<p>-ปรับลดจำนวน อาจารย์ประจำ หลักสูตร จากเดิม ๑๐ คน เป็น ๘ คน</p>
ที่	ชื่อ-ฉายา/สกุล	ตำแหน่ง	คุณวุฒิการศึกษา																															
๑	พระราชสิทธิมนี วิ.* (บุญชิต สุตโปรง)	อาจารย์	- Ph.D. (Religious studies) - Ph.D. (Buddhist studies) - อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ) - พธ.บ. (ปรัชญาศาสนา)																															
๒	แสวง นิลนามะ*	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	- พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) - พธ.ม. (ปรัชญา) - พธ.บ. (ปรัชญา)																															
๓	ณัทธิร์ ศรีดี*	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	- Ph.D. (Philosophy & Religions)																															
ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งทางวิชาการ	คุณวุฒิ/สาขาวิชา/สถาบัน																															
๑	ผศ.ดร.แสวง นิลนามะ*	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ (สาขาวิชาศาสนา)	- พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) - พธ.ม. (ปรัชญา) - พธ.บ. (ปรัชญา)																															
๒	ร.ศ.ดร.ณัทธิร์ ศรีดี*	รองศาสตราจารย์ (สาขาวิชาศาสนา)	- Ph.D. (Philosophy & Religions) - ศศ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา) - พธ.บ. (การบริหารรัฐกิจ)																															
๓	ผศ.ดร.คงสฤษฏ์ แพง ทรัพย์*	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	- Ph.D. (Philosophy & Religions) - M.A. (Philosophy & Religions)																															

			- ศศ.ม. (จริยศาสตร์ศึกษา) - พธ.บ. (การบริหารรัฐกิจ)		(สาขาวิชาศาสนา)	- ศน.บ. (ศาสนาและปรัชญา)	
๔	พระศรีรัตนโอบล (สุริโย อุดมพร)	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	- Ph.D. (Philosophy) - M.A. (Philosophy) - พธ.บ. (ปรัชญา)	๔	พระเทพพรเมธี (ประสิทธิ์ พรหมวีรสี) (อินทร์กรุงเก่า), รศ.ดร.	รองศาสตราจารย์ (สาขาวิชาปรัชญา)	- Ph.D. (Philosophy) - M.A. (Philosophy) - พธ.บ. (ปรัชญา)
๕	กฤต ศรียะอาจ	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	- พธ.ด. (ปรัชญา) - พธ.ม. (ปรัชญา) - พธ.บ. (ปรัชญา)	๕	พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี (เหมประไพ), ผศ.ดร.	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ (สาขาวิชาปรัชญา)	- พธ.ด. (ปรัชญา) - พธ.ม. (ปรัชญา) - พธ.บ. (ปรัชญา)
๖	พระราชวรเมธี (ประสิทธิ์ อินทร์กรุงเก่า)	รอง ศาสตราจารย์	- Ph.D. (Philosophy) - M.A. (Philosophy) - พธ.บ. (ปรัชญา)	๖	พระมหาจรรยา กิตติปัญญา (ฤทธิพิศ), ดร.	อาจารย์	- Ph.D. (Philosophy) - M.A. (Philosophy) - พธ.บ. (ปรัชญา)
๗	พระมหามงคลกานต์ จิตธมโม (กลางพนม)	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	- ศน.ด. (พุทธศาสนาและ ปรัชญา) - พธ.ม. (ปรัชญา) - พธ.บ. (ปรัชญา)	๗	พระมหามงคลกานต์ จิตธมโม (กลางพนม), รศ. ดร.	รองศาสตราจารย์ (สาขาวิชาปรัชญา)	- ศน.ด. (พระพุทธศาสนาและ ปรัชญา) - พธ.ม. (ปรัชญา) - พธ.บ. (ปรัชญา)
๘	พระมหาจรรยา กิตติปัญญา (ฤทธิพิศ)	อาจารย์	- Ph.D. (Philosophy) - M.A. (Philosophy) - พธ.บ. (ปรัชญา)	๘	พระมหาดวงเด่น จิตญาโณ (ตุนิน), ผศ.ดร.	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ (สาขาวิชาสันติศึกษา)	- พธ.ด. (ปรัชญา) - พธ.ม. (ปรัชญา) - ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)
๙	พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี (เหมประไพ)	อาจารย์	- พธ.ด. (ปรัชญา) - พธ.ม. (ปรัชญา) - พธ.บ. (ปรัชญา)	*ลำดับที่ ๑-๓ เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร			
๑๐	คงสฤษฏ์ แวงทรัพย์	อาจารย์	- Ph.D. (Philosophy & Religions) - M.A. (Philosophy & Religions) - ศน.บ. (ศาสนาและปรัชญา)				
*ลำดับที่ ๑-๓ เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร							

<p>โครงสร้างหลักสูตร และแผนจัดการศึกษา</p> <p>ตารางแสดงโครงสร้างหลักสูตรและรายละเอียดในแต่ละแผนการศึกษา</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>โครงสร้างหลักสูตร/หมวดวิชา</th> <th>แบบ ๑.๑</th> <th>แบบ ๒.๑</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑. หมวดวิชาบังคับ</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td> ๑.๑ นับหน่วยกิต</td> <td>-</td> <td>๖</td> </tr> <tr> <td> ๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต</td> <td>(๙)</td> <td>(๑๒)</td> </tr> <tr> <td>๒. หมวดวิชาเอก</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td> ๒.๑ นับหน่วยกิต</td> <td>-</td> <td>๖</td> </tr> <tr> <td> ๒.๒ ไม่นับหน่วยกิต</td> <td>(๙)</td> <td>(๓)</td> </tr> <tr> <td>๓. หมวดวิชาเลือก</td> <td>-</td> <td>๖</td> </tr> <tr> <td>๔. คุุชฎินิพนธ์</td> <td>๕๔</td> <td>๓๖</td> </tr> <tr> <td>รวมทั้งสิ้น</td> <td>๕๔</td> <td>๕๔</td> </tr> </tbody> </table>	โครงสร้างหลักสูตร/หมวดวิชา	แบบ ๑.๑	แบบ ๒.๑	๑. หมวดวิชาบังคับ			๑.๑ นับหน่วยกิต	-	๖	๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๙)	(๑๒)	๒. หมวดวิชาเอก			๒.๑ นับหน่วยกิต	-	๖	๒.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๙)	(๓)	๓. หมวดวิชาเลือก	-	๖	๔. คุุชฎินิพนธ์	๕๔	๓๖	รวมทั้งสิ้น	๕๔	๕๔	<p>โครงสร้างหลักสูตร ๒ แผน และรายละเอียดในแต่ละแผนการศึกษา</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">หมวดวิชา</th> <th colspan="2">แผน ๑</th> <th colspan="2">แผน ๒</th> </tr> <tr> <th>แผน ๑.๑</th> <th>แผน ๑.๒</th> <th>แผน ๒.๑</th> <th>แผน ๒.๒</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑. หมวดวิชาบังคับ</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td> ๑.๑ นับหน่วยกิต</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>๖</td> <td>๖</td> </tr> <tr> <td> ๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต</td> <td>(๓)</td> <td>(๓)</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>๒. หมวดวิชาเอก</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td> ๒.๑ นับหน่วยกิต</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>๙</td> <td>๑๒</td> </tr> <tr> <td> ๒.๒ ไม่นับหน่วยกิต</td> <td>(๖)</td> <td>(๖)</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>๓. หมวดวิชาเลือก</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>๓</td> <td>๖</td> </tr> <tr> <td>๔. คุุชฎินิพนธ์</td> <td>๔๘</td> <td>๓๒</td> <td>๓๖</td> <td>๔๘</td> </tr> <tr> <td>รวมทั้งสิ้น</td> <td>๔๘</td> <td>๓๒</td> <td>๕๔</td> <td>๓๒</td> </tr> </tbody> </table>	หมวดวิชา	แผน ๑		แผน ๒		แผน ๑.๑	แผน ๑.๒	แผน ๒.๑	แผน ๒.๒	๑. หมวดวิชาบังคับ					๑.๑ นับหน่วยกิต	-	-	๖	๖	๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๓)	(๓)	-	-	๒. หมวดวิชาเอก					๒.๑ นับหน่วยกิต	-	-	๙	๑๒	๒.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๖)	(๖)	-	-	๓. หมวดวิชาเลือก	-	-	๓	๖	๔. คุุชฎินิพนธ์	๔๘	๓๒	๓๖	๔๘	รวมทั้งสิ้น	๔๘	๓๒	๕๔	๓๒	<p>ปรับแก้ไขโครงสร้างหลักสูตร และแผนจัดการศึกษา ดังนี้</p> <p>๑) ปรับแผนการศึกษาจาก แผน ก แบบ ก ๒ เป็น แผน ๑ ๒) เพิ่ม แผน ๒ ๓) ป ร ับ ห น ่วย กิตจากแบบ ๑.๑ และแบบ ๒.๑ ๕๔ หน่วยกิต เป็น</p> <p>แผน ๑.๑ ๔๘ น. แผน ๑.๒ ๓๒ น. แผน ๒.๑ ๕๔ น. แผน ๒.๒ ๓๒ น.</p>
โครงสร้างหลักสูตร/หมวดวิชา	แบบ ๑.๑	แบบ ๒.๑																																																																																				
๑. หมวดวิชาบังคับ																																																																																						
๑.๑ นับหน่วยกิต	-	๖																																																																																				
๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๙)	(๑๒)																																																																																				
๒. หมวดวิชาเอก																																																																																						
๒.๑ นับหน่วยกิต	-	๖																																																																																				
๒.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๙)	(๓)																																																																																				
๓. หมวดวิชาเลือก	-	๖																																																																																				
๔. คุุชฎินิพนธ์	๕๔	๓๖																																																																																				
รวมทั้งสิ้น	๕๔	๕๔																																																																																				
หมวดวิชา	แผน ๑		แผน ๒																																																																																			
	แผน ๑.๑	แผน ๑.๒	แผน ๒.๑	แผน ๒.๒																																																																																		
๑. หมวดวิชาบังคับ																																																																																						
๑.๑ นับหน่วยกิต	-	-	๖	๖																																																																																		
๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๓)	(๓)	-	-																																																																																		
๒. หมวดวิชาเอก																																																																																						
๒.๑ นับหน่วยกิต	-	-	๙	๑๒																																																																																		
๒.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๖)	(๖)	-	-																																																																																		
๓. หมวดวิชาเลือก	-	-	๓	๖																																																																																		
๔. คุุชฎินิพนธ์	๔๘	๓๒	๓๖	๔๘																																																																																		
รวมทั้งสิ้น	๔๘	๓๒	๕๔	๓๒																																																																																		
<p>แผนการรับนิสิตและจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา ๕ ปี</p> <p>แผนการรับนิสิต แบบ ๑.๑ (แบบ ๑)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">ชั้นปี / ปีการศึกษา</th> <th colspan="3">จำนวนนิสิต (รูป/คน)</th> </tr> <tr> <th>๒๕๖๒</th> <th>๒๕๖๓</th> <th>๒๕๖๔</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ชั้นปีที่ ๑</td> <td>๕</td> <td>๕</td> <td>๕</td> </tr> <tr> <td>ชั้นปีที่ ๒</td> <td>-</td> <td>๕</td> <td>๕</td> </tr> <tr> <td>ชั้นปีที่ ๓</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>๕</td> </tr> <tr> <td>รวม</td> <td>๕</td> <td>๑๐</td> <td>๑๕</td> </tr> <tr> <td>จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	ชั้นปี / ปีการศึกษา	จำนวนนิสิต (รูป/คน)			๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	ชั้นปีที่ ๑	๕	๕	๕	ชั้นปีที่ ๒	-	๕	๕	ชั้นปีที่ ๓	-	-	๕	รวม	๕	๑๐	๑๕	จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	<p>แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา ๕ ปี</p> <p>แผน ๑.๑</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">ชั้นปี / ปีการศึกษา</th> <th colspan="5">จำนวนนิสิตแต่ละปีการศึกษา</th> </tr> <tr> <th>๒๕๖๗</th> <th>๒๕๖๘</th> <th>๒๕๖๙</th> <th>๒๕๗๐</th> <th>๒๕๗๑</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ชั้นปีที่ ๑</td> <td>๑๐</td> <td>๑๐</td> <td>๑๐</td> <td>๑๐</td> <td>๑๐</td> </tr> <tr> <td>ชั้นปีที่ ๒</td> <td>-</td> <td>๑๐</td> <td>๑๐</td> <td>๑๐</td> <td>๑๐</td> </tr> <tr> <td>ชั้นปีที่ ๓</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>๑๐</td> <td>๑๐</td> <td>๑๐</td> </tr> <tr> <td>รวม</td> <td>๑๐</td> <td>๒๐</td> <td>๓๐</td> <td>๓๐</td> <td>๓๐</td> </tr> <tr> <td>จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>๑๐</td> <td>๑๐</td> </tr> </tbody> </table>	ชั้นปี / ปีการศึกษา	จำนวนนิสิตแต่ละปีการศึกษา					๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑	ชั้นปีที่ ๑	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	ชั้นปีที่ ๒	-	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	ชั้นปีที่ ๓	-	-	๑๐	๑๐	๑๐	รวม	๑๐	๒๐	๓๐	๓๐	๓๐	จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	๑๐	๑๐	<p>ป ร ับ แยก ตาราง แผนการรับนิสิตแต่ละประเภทออกจากกัน เพื่อให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น ครบทั้ง ๔ แผน จำนวน ๔๐ คน</p>																
ชั้นปี / ปีการศึกษา		จำนวนนิสิต (รูป/คน)																																																																																				
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔																																																																																			
ชั้นปีที่ ๑	๕	๕	๕																																																																																			
ชั้นปีที่ ๒	-	๕	๕																																																																																			
ชั้นปีที่ ๓	-	-	๕																																																																																			
รวม	๕	๑๐	๑๕																																																																																			
จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-																																																																																			
ชั้นปี / ปีการศึกษา	จำนวนนิสิตแต่ละปีการศึกษา																																																																																					
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑																																																																																	
ชั้นปีที่ ๑	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐																																																																																	
ชั้นปีที่ ๒	-	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐																																																																																	
ชั้นปีที่ ๓	-	-	๑๐	๑๐	๑๐																																																																																	
รวม	๑๐	๒๐	๓๐	๓๐	๓๐																																																																																	
จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	๑๐	๑๐																																																																																	

แผนการรับนิสิต แบบ ๒.๑ (แบบ ๒)

ชั้นปี การศึกษา	จำนวนนิสิต (รูป/คา)		
	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ชั้นปีที่ ๑	๒๐	๒๐	๒๐
ชั้นปีที่ ๒	-	๒๐	๒๐
ชั้นปีที่ ๓	-	-	๒๐
รวม	๒๐	๔๐	๖๐
จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จ การศึกษา	-	-	-

แผน ๑.๒

ชั้นปี การศึกษา	จำนวนนิสิตแต่ละปีการศึกษา				
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
ชั้นปีที่ ๑	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
ชั้นปีที่ ๒	-	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
ชั้นปีที่ ๓	-	-	๑๐	๑๐	๑๐
รวม	๑๐	๒๐	๓๐	๓๐	๓๐
จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จ การศึกษา	-	-	-	๑๐	๑๐

แผน ๒.๑

ชั้นปี การศึกษา	จำนวนนิสิตแต่ละปีการศึกษา				
	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
ชั้นปีที่ ๑	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕
ชั้นปีที่ ๒	-	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕
ชั้นปีที่ ๓	-	-	๑๕	๑๕	๑๕
รวม	๑๕	๓๐	๔๕	๔๕	๔๕
จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จ การศึกษา	-	-	-	๑๕	๑๕

		แผน ๒.๒				
		จำนวนนิสิตแต่ละปีการศึกษา				
ชั้นปี		๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	๒๕๗๑
ปีการศึกษา						
ชั้นปีที่ ๑		๕	๕	๕	๕	๕
ชั้นปีที่ ๒		-	๕	๕	๕	๕
ชั้นปีที่ ๓		-	-	๕	๕	๕
รวม		๕	๑๐	๑๕	๑๕	๑๕
จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา		-	-	-	๕	๕

หลักสูตร พ.ศ. ๒๕๖๑	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗	เหตุผล
๑. ก. วิชาบังคับ แบบนับหน่วยกิต จำนวน ๖ หน่วยกิต	(๑) วิชาบังคับ (นับหน่วยกิต) จำนวน ๒ รายวิชา	
๘๑๕ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์ชั้นสูง ๓ (๓-๐-๖) Advanced Tipitaka Analysis ศึกษาความเป็นมาของการรวบรวมพระธรรมวินัยเป็นพระไตรปิฎก ระบบการถ่ายทอด โครงสร้าง และสาระสังเขปของพระไตรปิฎก วิเคราะห์และตีความหลักธรรมสำคัญในพระไตรปิฎก		-ยกเลิก เพราะเป็นรายวิชาที่ระบุเจาะจงพระพุทธศาสนาเกินไป ไม่สะท้อนความหลากหลายทางศาสนา
	๘๑๕ ๑๐๑ ระเบียบวิธีวิจัยทางศาสนาเปรียบเทียบชั้นสูง ๓ (๓-๐-๖) Advanced Research Methodology in Comparative Religions การวิจัยชั้นสูงทางศาสนาเปรียบเทียบทั้งเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพและผสมผสาน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์สำหรับประมวลผล การสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการอ้างอิงเอกสารทางศาสนาเปรียบเทียบ การเรียบเรียงและเขียนบทความทางวิชาการและการนำเสนอ การอภิปรายผลวิจัย การจัดทำรายงานเพื่อการนำเสนอ ในการประชุมและการตีพิมพ์วารสารวิชาการ	-วิชาเดิม จัดหมวดหมู่ใหม่ -ย้ายมาจากของเดิม ข. วิชาบังคับ แบบไม่นับหน่วยกิต มาเป็นนับหน่วยกิต
๘๑๕ ๒๐๓ เปรียบเทียบการตีความคัมภีร์ในศาสนา ๓ (๓-๐-๖) Comparison of Interpretation in Religious Texts ศึกษาระบบการรักษา สืบทอดคัมภีร์ และการตีความคัมภีร์ทางศาสนา		-ปรับยุบรวมเป็นวิชาใหม่ คือ วิชา ศาสนศาสตร์ -ย้ายไปอยู่ใน (๒) วิชาเอก (นับหน่วย

รวมถึงทฤษฎีแนวคิด ข้อเสนอ และเงื่อนไขเฉพาะในการตีความคัมภีร์ศาสนาในทัศนะนักปราชญ์ ภาษาที่ใช้ในการตีความ รวมถึงร่องรอยและตัวอย่างการตีความคัมภีร์ศาสนาฝ่ายเทวนิยมและอเทวนิยม		กิต) จำนวน ๔ รายวิชา
	๘๑๕ ๑๐๒ ศาสนิกสัมพันธ์ ๓ (๓-๐-๖) Relation of Religious Followers หลักการ แนวคิด ทฤษฎีสื่อสาร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อัตลักษณ์แต่ละศาสนา กระบวนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ คุณลักษณะที่ควรปฏิบัติต่อกันได้อย่างเหมาะสม กิจกรรมเชื่อมประสานความสัมพันธ์ระหว่างศาสนิกชน	-วิชาใหม่ -เนื้อหาใหม่หมด
ข. วิชาบังคับ แบบไม่นับหน่วยกิต จำนวน ๔ รายวิชา		
๘๑๕ ๑๐๙ ภาษาอังกฤษชั้นสูง ๓ (๓-๐-๖) Advanced English ศึกษาภาษาอังกฤษโดยการฝึกจริงให้เกิดความชำนาญทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านการเขียน การพูด การอ่าน การฟัง เน้นการอภิปรายประเด็นร่วมสมัย หัวข้อ และคำสอนทางศาสนา		-ยกเลิก เพราะไปซ้ำซ้อนกับการสอนของสถาบันภาษา ๐๐๕,๐๐๖
๘๑๕ ๒๐๒ ระเบียบวิธีวิจัยทางศาสนาเปรียบเทียบขั้นสูง (๓) (๓-๒-๖) Advanced Research Methodology in Comparative Religions ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการวิจัย รูปแบบการวิจัยทางด้านศาสนา ทั้งวิจัยเอกสาร คือ การวิจัยเชิงภาษา วรรณกรรมคัมภีร์และหลักคำสอน ตลอดจนงานวิจัยภาคสนามที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ทางสังคม การกำหนดปัญหาแนวคิดที่จะวิจัย การออกแบบวิจัย วิธีเขียนโครงการการวิจัยเชิงเปรียบเทียบ ความสมดุลของเรื่องที่วิจัย ส่วนประกอบของงาน หลักการเขียนรายงานวิจัย การกำหนดกรอบทฤษฎีและองค์ความรู้ที่จะใช้ในการวิจัย หลักการวิเคราะห์และประเมินผลการวิจัย และการเสนอผลการวิจัย		-ย้ายหมวดใหม่ ไปอยู่ในหมวด (๑) วิชาบังคับ (แบบ นับหน่วยกิต) จำนวน ๒ รายวิชา
๘๐๐ ๓๐๖ วิปัสสนากรรมฐาน (๓) (๓-๒-๖) Buddhist Insight Meditation ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อุนฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติ		-ย้ายหมวดใหม่ ไปอยู่ในหมวด (๓) วิชาเลือก (นับ หน่วยกิต) จำนวน ๒ รายวิชา

<p>กรรมฐานของสำนักต่าง ๆ โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐานและผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น และฝึกภาคปฏิบัติ</p>		
<p>๘๑๕ ๑๐๗ พัฒนาการแนวคิดใหม่ทางศาสนา (๓) (๓-๐-๖) Development of New Religious Movements ศึกษาจุดกำเนิด พัฒนาการการสืบทอดความคิด รูปแบบ กฎเกณฑ์ การเคลื่อนไหว และโลกทัศน์ของแนวคิดใหม่ทางศาสนาที่มีต้นกำเนิดมาจากศาสนากระแสหลักทั้ง เทวนิยม และอเทวนิยม ในสังคมตะวันออกและสังคมตะวันตก เช่น ฟาหลุนกง ไสบาบา บาไฮ โอมชินริเกียว โอโซ โซแอนโทโลจี เป็นต้น</p>		<p>-ยกเลิก -ปรับเนื้อหาผสมเป็นวิชาใหม่ คือ วิชา พลวัตศาสนา อยู่ในหมวดวิชาเอก (นับหน่วยกิต) จำนวน ๔ รายวิชา</p>
<p>๒. หมวดวิชาเอก ก. วิชาเอก แขนงหน่วยกิต จำนวน ๖ หน่วยกิต</p>	<p>(๒) วิชาเอก (นับหน่วยกิต) จำนวน ๔ รายวิชา</p>	
<p>๘๑๕ ๓๑๐ ศาสนากับการพัฒนาสังคม ๓ (๓-๐-๖) Religions and Social Development ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของศาสนาในฐานะเป็นสถาบันสำคัญของสังคม บทบาทของศาสนาที่มีต่อสังคมตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาที่มีต่อแนวคิดคติความเชื่อ ตลอดจนการปฏิบัติตามธรรมเนียมประเพณี รวมทั้งพฤติกรรมและปรากฏการณ์ของประชากรในสังคมที่นับถือศาสนาต่าง ๆ และการนำแนวคิดทางศาสนามาเป็นฐานของการพัฒนาสังคมในด้านต่างๆ</p>		<p>-ย้ายไปอยู่ในหมวด(๓) วิชาเลือก (นับหน่วยกิต) จำนวน ๒ รายวิชา -ปรับรหัสใหม่ -ชื่อเดิม -ปรับประเด็นเนื้อหาใหม่</p>
	<p>๘๑๕ ๒๐๓ การปกป้องความเชื่อทางศาสนาในโลกปัจจุบัน ๓ (๓-๐-๖) Religious Believe Apologetics for Real World ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และวิธีปฏิบัติในการปกป้องความเชื่อทางศาสนาทั้งในฝ่ายเทวนิยมและอเทวนิยม ด้วยระบบการให้เหตุผล อธิบาย ดีความ และการวางเงื่อนไขเฉพาะในทางปฏิบัติตามหลักความเชื่อเฉพาะทางศาสนา จากอดีตจนถึงปัจจุบัน</p>	<p>-ย้ายหมวดใหม่ มาจาก หมวดวิชาเลือก - มาอยู่ในหมวดวิชาเอก (นับหน่วยกิต) -รหัสใหม่ ชื่อ คงเดิม -เนื้อหาประเด็นปรับปรุงใหม่</p>
	<p>๘๑๕ ๒๐๔ สานเสวนาทางศาสนา ๓ (๓-๐-๖) Religious Dialogue หลักการ แนวคิดการทำสานเสวนา การสัมมนาในมิติทางศาสนาและความเชื่อ กระบวนการรับฟังอย่างลึกซึ้ง จิตวิทยาการให้คำปรึกษา การเคารพให้เกียรติ รับ</p>	<p>-ย้ายมาจากหมวดวิชาเลือก คือ วิชา หลักการสานเสวนาทางศาสนา -รหัสใหม่ -ชื่อปรับใหม่</p>

	ฟังเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พุดคุยเชื่อมประสาน ถักทอความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สังคม องค์กร การจับประเด็น การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล	-เนื้อหาประเด็นปรับเปลี่ยนหมด
	๘๑๕ ๒๐๕ ศาสนศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) Theology หลักการ แนวคิด วิธีการ เป้าหมายของแต่ละศาสนาจากเอกสารคัมภีร์ วิเคราะห์และเปรียบเทียบความจริง ความรู้ คุณค่า แก่นสาระของแต่ละศาสนา นำเสนอ อธิบายและตีความอย่างสร้างสรรค์	-วิชาใหม่ -เนื้อหาใหม่หมด
๘๑๕ ๓๑๓ ศาสนากับวิทยาการโลกยุคใหม่ ๓ (๓-๐-๖) Religions and Modern World Sciences ศึกษาแนวคิด ทำที่ทางศาสนาที่มีต่อวิทยาการสมัยใหม่ ทั้งในประเด็นที่ ขัดแย้งทางศาสนาฝ่ายเทวนิยมกับศาสตร์สมัยใหม่ ประเด็นความขัดแย้งในศาสนา ฝ่ายอเทวนิยมกับศาสตร์สมัยใหม่ และในประเด็นที่นำไปสู่การสร้างรูปแบบการ ประนีประนอมในทางหลักการและวิถีปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม รวมถึงการบูรณาการ ศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่โดยศึกษาแบบบูรณาการหรือ สหวิทยาการที่ครอบคลุม ทั้งวิทยาการด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ เน้นการประยุกต์ วิทยาการสมัยใหม่มาอธิบายคำสอน ความเชื่อ พิธีกรรม และปรากฏการณ์เชิง สังคมทางศาสนา และการประยุกต์คำสอนทางศาสนาเพื่อตอบปัญหาที่เกี่ยวข้อง กับวิทยาการและปัญหาสังคมสมัยใหม่	-ย้ายไปอยู่ในหมวด วิชาเลือก (นับ หน่วยกิต) -รหัสใหม่ -ชื่อเดิม -เนื้อหาคงเดิม	
ข. วิชาเอก แบบไม่นับหน่วยกิต จำนวน ๑ รายวิชา		
๘๑๕ ๓๐๘ รูปแบบความเชื่อทางศาสนา(๓) (๓-๐-๖) Forms of Religious Belief ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการแบ่งระดับและรูปแบบความเชื่อเฉพาะทาง ศาสนา และลัทธิที่เกี่ยวข้องกับศาสนาต่างๆ ทั้งฝ่ายเทวนิยมและอเทวนิยม รวมถึงการผสมผสานแนวคิดระหว่างศาสนา ลัทธิ และนิกาย การปฏิบัติสืบทอด ความเชื่อจากบรรพชนในอดีตจนถึงปัจจุบัน		- ยกเลิก

๓. หมวดวิชาเลือก จำนวน ๖ หน่วยกิต	(๓) วิชาเลือก (นับหน่วยกิต) จำนวน ๒ รายวิชา	
๘๑๕ ๒๐๔ หลักการสานเสวนาทางศาสนา ๓ (๓-๐-๖) Principles of Religious Dialogue ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎีการสานเสวนาทางศาสนาทั้งฝ่ายเทวนิยม และ อเทวนิยม รวมถึงรูปแบบและตัวอย่างเฉพาะในการสานเสวนาในอดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น การสานเสวนาทางศาสนาในทัศนะของพุทธทาสภิกขุ ชัยยิต กุญฺญ เป็นต้น		-ย้ายไปอยู่ในหมวดวิชาเอก (นับหน่วยกิต) -รหัสใหม่ -ชื่อปรับใหม่ เป็นวิชา สานเสวนาทางศาสนา -เนื้อหาประเด็นปรับใหม่หมด
	๘๐๐ ๓๐๖ วิปัสสนากรรมฐาน ๓ (๒-๒-๕) Buddhist Insight Meditation ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์ พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อнуฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่าง ๆ โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐานและผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น และฝึกภาคปฏิบัติ	-รหัสใหม่ -ชื่อคงเดิม -เนื้อหาคงเดิม -ย้ายหมวดใหม่ มาจากหมวด ข. วิชาบังคับ แบบไม่นับหน่วยกิต
๘๑๕ ๓๐๕ สัมมนาปัญหาศาสนาในปัจจุบัน๓ (๓-๐-๖) Seminar on Current Religious Issues ศึกษาวิเคราะห์ประเด็นปัญหาสำคัญทางศาสนา ด้านคัมภีร์ หลักคำสอน ศาสนพิธีด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และการปฏิบัติโดยพิจารณาวิเคราะห์เปรียบเทียบในประเด็นหลักที่เกี่ยวข้องกับการเข้าใจความจริงสูงสุด ทฤษฎีความรู้ และหลักความประพฤติของมนุษย์ที่เป็นประเด็นปัญหาทางศาสนาต่างๆ	๘๑๕ ๒๐๗ พลวัตศาสนา ๓ (๓-๐-๖) Religious dynamic ประวัติศาสตร์ โครงสร้างทางศาสนาว่าด้วยศาสนา ศาสนบุคคล ศาสนสถาน ศาสนพิธี อธิบายก่อเกิดวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ ปรากฏการณ์ทางสังคมที่สัมพันธ์กับคำสอนของแต่ละศาสนา	-รหัสใหม่ -ชื่อวิชาใหม่ -เนื้อหาปรับให้เกี่ยวโยงศาสนากับปรากฏการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทางสังคม
	๘๑๕ ๓๐๘ ศาสนากับการพัฒนาสังคม ๓ (๓-๐-๖) Religions and Social Development อิทธิพลศาสนาที่มีต่อแนวคิดทฤษฎีการพัฒนาสังคมด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สิ่งแวดล้อม การศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม สุขภาพบำบัด และการท่องเที่ยว การสร้างอัตลักษณ์ทางสังคมของศาสนา การบูรณาการศาสนาเพื่อพัฒนาสถาบันทางสังคม วิธีต้นแบบนักพัฒนาที่บูรณาการศาสนากับศาสตร์ร่วมสมัย การพึ่งตนเองด้วยวิถีพอเพียง การสร้างเครือข่ายการพัฒนาด้วยวิถีศาสนา	-รหัสใหม่ -ชื่อเดิม -เนื้อหาปรับเรียงประเด็นใหม่หมด -ย้ายมาจากหมวด ๒. หมวดวิชาเอก ก. วิชาเอก แบบนับหน่วยกิต

	<p>๘๑๕ ๓๐๙ ศาสนากับวิทยาการโลกยุคใหม่ ๓ (๓-๐-๖) Religions and Modern World Sciences ศึกษาแนวคิด ท่าทีทางศาสนาที่มีต่อวิทยาการสมัยใหม่ ทั้งในประเด็นที่ ชัดแย้งทางศาสนาฝ่ายเทวนิยมกับศาสตร์สมัยใหม่ ประเด็นความขัดแย้งในศาสนาฝ่ายอ เทวนิยมกับศาสตร์สมัยใหม่ และในประเด็นที่นำไปสู่การสร้างรูปแบบการ ประนีประนอมในทางหลักการและวิถีปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม รวมถึงการบูรณาการศาสนา กับศาสตร์สมัยใหม่โดยศึกษาแบบบูรณาการหรือ สหวิทยาการที่ครอบคลุมทั้ง วิทยาการด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ เน้นการประยุกต์วิทยาการ สมัยใหม่มาอธิบายคำสอน ความเชื่อ พิธีกรรม และปรากฏการณ์เชิงสังคมทางศาสนา และการประยุกต์คำสอนทางศาสนาเพื่อตอบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวิทยาการและปัญหา สังคมสมัยใหม่</p>	<p>-ย้ายมาจาก หมวดวิชาเอก ก. วิชาเอก แบบนับหน่วยกิต มาอยู่ในหมวดวิชา เลือก (นับหน่วยกิต) -รหัสใหม่ -ชื่อเดิม -เนื้อหาคงเดิม</p>
<p>๘๑๕ ๓๑๑ ภาษาทางศาสนศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) Language of Religious Studies ศึกษาแนวคิดทฤษฎี ระบบ รูปแบบ และโครงสร้างเฉพาะทางภาษา ศาสนาทั้งในศาสนาโบราณและศาสนาปัจจุบัน ทั้งในศาสนาฝ่ายเทวนิยมและอ เทวนิยม ที่ใช้รักษาสืบทอด อธิบาย ตีความคัมภีร์ เผยแพร่ สาธยาย รวมถึง อิทธิพลทางภาษาศาสนาที่มีต่อสังคมจากอดีตจนถึงปัจจุบัน</p>		<p>-ยกเลิก</p>
	<p>๘๑๕ ๓๑๐ ศาสนากับเทคโนโลยี ๓ (๓-๐-๖) Religions and technology การสร้างเนื้อหาคำสอนทางศาสนา ที่เกี่ยวกับการหยุดยั้งความรุนแรง ลด ความเกลียดชัง เสริมสร้างการอยู่ร่วมกัน และชี้แนะปัญญาให้กับสังคม สร้างช่องทางใน การเผยแพร่ผ่านสื่อสารออนไลน์อย่างสร้างสรรค์</p>	<p>-วิชาใหม่ -เนื้อหาใหม่หมด</p>
	<p>๘๑๕ ๓๑๑ ศาสนากับวิทยาศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖) Religions and Science ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับวิทยาศาสตร์ การใช้วิธีการทาง วิทยาศาสตร์อธิบายหลักคำสอนของศาสนา การประยุกต์ใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ กับการปฏิบัติทางศาสนา</p>	<p>-วิชาใหม่ -เนื้อหาใหม่หมด</p>

	<p>๘๑๕ ๓๑๒ จริยธรรมสากล ๓ (๓-๐-๖) General ethics</p> <p>หลักการ แนวคิด เกณฑ์ตัดสิน และคุณค่าทางจริยธรรม กระบวนการ วิธีการปฏิบัติที่มีลักษณะร่วมกันของแต่ละศาสนา การนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ประเมินเหตุการณ์ ประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในคัมภีร์และสังคมปัจจุบัน เสริมสร้างศักยภาพมนุษย์และสังคมให้เข้าถึงอิสรภาพทางกายและจิตใจ</p>	<p>-วิชาใหม่ -เนื้อหาใหม่หมด</p>
	<p>๘๑๕ ๓๑๓ ศาสนากับการสื่อสารร่วมสมัย ๓ (๓-๐-๖) Religions and contemporary communication</p> <p>หลักการ แนวคิด การสื่อสารในมุมมองศาสนา กระบวนการ วิธีการการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ การสื่อสารเพื่อบอกความต้องการ ขอร้อง และขอโทษ การสื่อสารประยุกต์ผ่านศิลปะ ดนตรี วัฒนธรรม เพื่อการสร้างพื้นที่แห่งความไว้วางใจ</p>	<p>-วิชาใหม่ -เนื้อหาใหม่หมด</p>
	<p>๘๑๕ ๓๑๔ ศาสนากับความยุติธรรม ๓ (๓-๐-๖) Religions and justice</p> <p>หลักการ แนวคิด ระบบ รูปแบบกระบวนการส่งเสริมความยุติธรรมทางศาสนา และกระบวนการยุติธรรมทางสังคม ถอดบทเรียน บทบาท อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบองค์กร บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเจรจาไกล่เกลี่ยและส่งเสริมความปรองดองสมานฉันท์</p>	<p>-วิชาใหม่ -เนื้อหาใหม่หมด</p>
	<p>๘๑๕ ๓๑๕ ศาสนภาวนา ๓ (๓-๐-๖) Religious Concentration</p> <p>หลักการ รูปแบบ วิธีการการเจริญสติที่ปรากฏในแต่ละศาสนาและศาสตร์ร่วมสมัย วิธีการอบรมกาย วาจา และจิตใจของแต่ละศาสนา การสร้างความฉลาดทางอารมณ์ การรับมือต่อการเปลี่ยนแปลง แนวทางประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน</p>	<p>-วิชาใหม่ -เนื้อหาใหม่หมด</p>

	๘๑๕ ๓๑๖ ภาวะผู้นำศาสนา ๓ (๓-๐-๖) Religious Leadership หลักการ แนวคิดผู้นำทางศาสนา คุณลักษณะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและ สร้างสรรค์สังคม ภาวะผู้นำจากบุคคล องค์กร นักวิชาการ นักคิดต้นแบบที่สำคัญของ ศาสนาที่มีบทบาทในการพัฒนาจิตใจและสังคม	-วิชาใหม่ -เนื้อหาใหม่หมด
	๘๑๕ ๓๑๗ พหุวัฒนธรรมทางศาสนา ๓ (๓-๐-๖) Religious Multiculturalism แนวคิด รูปแบบ วัฒนธรรม ประเพณี การเคารพอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ การ ประยุกต์วัฒนธรรมเก่าและใหม่ วิถีปฏิบัติ ทักษะที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับ บริบทสังคมร่วมสมัย และยอมรับในความหลากหลายของแต่ละศาสนาทั้งในระดับ บุคคลและสังคม	-วิชาใหม่ -เนื้อหาใหม่หมด
๘๑๕ ๓๑๒ การตีความสัญลักษณ์ทางศาสนา ๓ (๓-๐-๖) Interpretation of Religious Symbols ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการตีความสัญลักษณ์ทางศาสนาที่ปรากฏ ร่องรอยในคัมภีร์ ประเพณี ศาสนพิธีกรรม ศาสนสถาน ศาสนวัตถุ ศิลปะทาง ศาสนา และสัญลักษณ์ที่นับเนื่องในลัทธิศาสนาทั้งฝ่ายเทวนิยมและอเทวนิยมจาก อดีตถึงปัจจุบัน		-ยกเลิก
	๘๑๕ ๓๑๘ ศาสนากับสิทธิมนุษยชน ๓ (๓-๐-๖) Religions and Human Rights หลักการ แนวคิดที่ส่งเสริมเสรีภาพ ความเสมอภาค ภราดรภาพ และความ เท่าเทียมกันทางสังคม แนวทางศาสนาที่ให้ความสำคัญต่อคุณค่าการเคารพสิทธิ การ สร้างความเข้าใจและการยอมรับในความแตกต่างและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ถอด บทเรียนบุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันทางศาสนาที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับสิทธิ มนุษยชน	-วิชาใหม่ -เนื้อหาใหม่หมด

<p>๘๑๕ ๓๑๔ การปกป้องความเชื่อทางศาสนาในโลกปัจจุบัน ๓ (๓-๐-๖) Religious Believe Apologetics for Real World ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และวิธีปฏิบัติในการปกป้องความเชื่อทางศาสนาทั้งในฝ่ายเทวนิยมและอเทวนิยม ด้วยระบบการให้เหตุผล อธิบาย ตีความ และการวางเงื่อนไขเฉพาะในทางปฏิบัติตามหลักความเชื่อเฉพาะทางศาสนา จากอดีตจนถึงปัจจุบัน</p>		<p>-ย้ายหมวดใหม่ มาจาก หมวดวิชาเลือก -ไปอยู่ในหมวดวิชาเอก (นับหน่วยกิต) -รหัสใหม่ ชื่อคงเดิม -เนื้อหาประเด็นปรับปรุงใหม่</p>
<p>๘๑๕ ๓๑๕ เปรียบเทียบรหัสนิยมในศาสนา ๓ (๓-๐-๖) Comparison of Mysticism in Religions ศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อเรื่องมหัศจรรย์ ความศักดิ์สิทธิ์ อิทธิฤทธิ์ เทวฤทธิ์ ปาฏิหาริย์ มิติเร้นลับในศาสนาโบราณและศาสนาปัจจุบัน รวมถึงเงื่อนไขและข้อปฏิบัติเฉพาะตามความเชื่อทั้งในศาสนาฝ่ายเทวนิยมและอเทวนิยม</p>		<p>-ยกเลิก</p>
<p>๘๑๕ ๓๑๖ เปรียบเทียบประสบการณ์ทางศาสนา ๓ (๓ -๐-๖) Comparison of Religious Experiences ศึกษาเปรียบเทียบประสบการณ์ทางศาสนาที่ปรากฏร่องรอยในคัมภีร์หรือวรรณกรรมทางศาสนา ประสบการณ์มหัศจรรย์ การดลใจ การเข้าเจียบประสบการณ์จากการปฏิบัติสมาธิวิปัสสนากรรมฐาน ประสบการณ์จากการสดมภ์ เจริญจิตภาวนา บริกรรมภาวนา หลักฐานและพยานประสบการณ์ทางศาสนาทั้งในศาสนาฝ่ายเทวนิยมและอเทวนิยม</p>		<p>-ยกเลิก</p>
<p>๘๑๕ ๓๑๗ กระบวนการสร้างความร่วมมือทางศาสนา ๓ (๓-๐-๖) Process of Religious Collaboration ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการสร้างความร่วมมือทางศาสนา มิติความร่วมมือทางศาสนาที่ปรากฏร่องรอยในคัมภีร์จากอดีต และรูปแบบเฉพาะของการสร้างศาสนสัมพันธ์ให้ปรากฏเป็นรูปธรรมในวิถีชีวิตปัจจุบัน พร้อมตัวอย่างของรูปแบบ กิจกรรมของกระบวนการสร้าง ศาสนิกสัมพันธ์ทั้งในศาสนาฝ่ายเทวนิยมและอเทวนิยมจากอดีตถึงปัจจุบัน</p>		<p>-ยกเลิก</p>

๔. ดุษฎีนิพนธ์	(๔) ดุษฎีนิพนธ์ (แผน ๒.๑ จำนวน ๓๖ หน่วยกิต), (แผน ๒.๒ จำนวน ๔๘ หน่วยกิต)	
๘๑๕ ๒๐๐ ดุษฎีนิพนธ์ แบบ ๑.๑ จำนวน ๕๔ หน่วยกิต Dissertation เป็นโครงการเฉพาะบุคคลที่มีเนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ใน หลักสูตร	๘๑๕ ๒๐๐ ดุษฎีนิพนธ์ Dissertation ทำวิจัยโดยนำองค์ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์มาวิเคราะห์ศึกษาหรือ บูรณาการกับแนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ค้นหา แนวทางนวัตกรรมทางศาสนา ปัญหา สาเหตุ เป้าหมาย วิธีการแนวทาง เพื่อการ ประยุกต์ใช้ ป้องกัน แก้ไขปัญหา เพื่อการเสริมสร้างหรือพัฒนาชีวิต ชุมชน สังคมตาม หลักศาสนาให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน	-ยុบรวมเนื้อหาเป็นแผนเดียวกันหมด -ปรับเนื้อหาใหม่หมด
๘๑๕ ๒๐๐ ดุษฎีนิพนธ์ แบบ ๒.๑ จำนวน ๓๖ หน่วยกิต Dissertation เป็นโครงการเฉพาะบุคคลที่มีเนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ใน หลักสูตร		-ยุบรวมเนื้อหาเป็นแผนเดียวกันหมด -ปรับเนื้อหาใหม่หมด

ภาคผนวก ข

ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ ของมหาวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง โครงสร้างหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และเพื่อเป็นการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ไว้ดังต่อไปนี้

๑. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๘	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๒๔	หน่วยกิต

๒. ระดับปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผน ดังนี้

๑) แผน ๑ แบบวิชาการ เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แผน ๑.๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๖ หน่วยกิต และบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แผน ๑.๒ ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๓	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๖	หน่วยกิต

๒) แผน ๒ แบบวิชาชีพหรือปฏิบัติการ เป็นการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชาและการค้นคว้าอิสระเชิงประยุกต์ใช้ความรู้ในวิชาชีพ ศึกษาวิชาไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต
การศึกษาอิสระ		๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๖	หน่วยกิต

๓. ระดับปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน ดังนี้

๑) แผน ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ บัณฑิตวิทยาลัยอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

แผน ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แผน ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี หรือเปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

๒) แผน ๒ แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน ดังนี้

แผน ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๓	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๓	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๓๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๔๘	หน่วยกิต

แผน ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี หรือเปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๔๘	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๗๒	หน่วยกิต

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

พระพรหมวชิราธิบดี

(พระพรหมวชิราธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖**

เพื่อให้การบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑

(๒) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๘

(๓) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๙

(๔) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓

(๕) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๕๓

(๖) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๖) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๘

ข้อ ๔ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๕ ในข้อบังคับนี้

“นิสิต” หมายถึง ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเรียบร้อยแล้ว

“หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา” หมายถึง หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

- ๒ -

หมวด ๑ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

- ข้อ ๗ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
- ๗.๑ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต
- ๗.๑.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และ
- ๗.๑.๒ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต
- ๗.๒ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
- ๗.๒.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และ
- ๗.๒.๒ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต
- ๗.๓ ระดับมหาบัณฑิต
- ๗.๓.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง
- ๗.๓.๒ ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาหรือผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค และ
- ๗.๓.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต
- ๗.๔ ระดับดุษฎีบัณฑิต
- ๗.๔.๑ ระดับดุษฎีบัณฑิต แผน ๑.๑ และแผน ๒.๑
- ๑) ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง
- ๒) ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่วันสำเร็จการศึกษา หรือมีผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ
- ๓) มีผลการสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด และ
- ๔) ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต
- ๗.๔.๒ ระดับดุษฎีบัณฑิต แผน ๑.๒ และแผน ๒.๒
- ๑) ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองหรือเปรียญธรรมเก้าประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ
- ๒) ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลานานไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค
- ๓) มีผลการสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด และ
- ๔) ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๘ บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการ สอดคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

หมวด ๒ การจัดและวิธีการศึกษา

ข้อ ๙ ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาคตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละสาขาวิชา ระบบทวิภาค ๑ ปี การศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดการศึกษาภาคฤดูร้อนที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยก็ได้

ข้อ ๑๐ หลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

๑๐.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต

๑๐.๓ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต

โครงสร้างของแต่ละหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัยว่าด้วยโครงสร้างหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มีดังนี้

๑๑.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ หรือเทียบเคียงได้ไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

๑๑.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ๑ และแผน ๒ ให้มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๓ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต

แผน ๑.๑ และแผน ๒.๑ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อระดับหลักสูตรดุษฎีบัณฑิตให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๒ ภาคการศึกษาปกติ

แผน ๑.๒ และแผน ๒.๒ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและเข้าศึกษาต่อระดับดุษฎีบัณฑิตให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๖ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๔ การนับเวลาใน ข้อ ๑๑ ให้นับเวลาที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

ข้อ ๑๒ นิสิตผู้ขอเปลี่ยนสาขาวิชาต้องเรียนในสาขาวิชาเดิมมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษา โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเดิมและหลักสูตรใหม่ และคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

เมื่อได้รับอนุมัติ ให้นิสิตที่ขอเปลี่ยนสาขาวิชายื่นขอโอนหน่วยกิตของรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ได้ศึกษาไว้แล้วต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ รายวิชานั้นต้องได้ผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า B (๓.๐๐) หรือ S

การเปลี่ยนสาขาวิชาและการขอโอนหน่วยกิตให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

เมื่ออนุมัติแล้วให้บัณฑิตวิทยาลัยแจ้งสำนักทะเบียนและวัดผลทราบ

- ๔ -

ข้อ ๑๓ การลาพักและการกลับเข้าศึกษาใหม่

๑๓.๑ นิสิตที่มีเหตุจำเป็น อาจลาพักการศึกษาภาคใดภาคหนึ่งเมื่อได้ศึกษาในหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ โดยความเห็นชอบของผู้อำนวยการหลักสูตรหรือประธานหลักสูตร

นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัยภายใน ๓๐ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษาใหม่ หากพ้นจากกำหนดการลาพักการศึกษาดังกล่าวนิสิตอาจขอลาพักการศึกษาเป็นกรณีพิเศษในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๑๓.๑.๑ ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๑๓.๑.๒ มีความจำเป็นต้องเดินทางไปต่างประเทศ

๑๓.๑.๓ เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งแพทย์ โดยมีใบรับรองแพทย์มาแสดงต่อบัณฑิตวิทยาลัย

๑๓.๑.๔ มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยอื่นที่สำคัญ

ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยให้ลาพักการศึกษาให้นับระยะเวลาที่ลาพักการศึกษารวมอยู่ในระยะเวลาศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาดำเนินข้อ ๑๓.๑.๑

นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว ในกรณีนี้ ให้นิสิตได้ W ในทุกรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

เมื่ออนุมัติแล้วให้บัณฑิตวิทยาลัยแจ้งสำนักทะเบียนและวัดผลทราบ

ข้อ ๑๔ การพ้นสภาพการเป็นนิสิต

นิสิตพ้นสภาพการเป็นนิสิตในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑๔.๑ ได้รับอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาจากสภามหาวิทยาลัย

๑๔.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคการศึกษาที่ ๑ ต่ำกว่า ๒.๕๐

๑๔.๓ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐

๑๔.๔ ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๑.๑ หรือข้อ

๑๑.๒ หรือข้อ ๑๑.๓ แล้วแต่กรณี

๑๔.๕ มหาวิทยาลัยลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตตามข้อ ๓๒.๕

๑๔.๖ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการลาพักตามข้อ ๑๓ หรือไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติตามข้อ ๑๗.๕

๑๔.๗ ได้รับอนุมัติให้ลาออกจากการเป็นนิสิต

๑๔.๘ มรณภาพหรือตาย

ข้อ ๑๕ นิสิตที่พ้นสภาพตามข้อ ๑๔.๖ และ ๑๔.๗ อาจขอกลับเข้าเป็นนิสิตใหม่ได้ภายในกำหนดระยะเวลา ๒ ปี นับจากวันที่นิสิตพ้นสภาพการเป็นนิสิต และถ้าคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติ ให้คิดระยะเวลาที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตนั้นรวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาทั้งหมด ในกรณีเช่นนี้ นิสิตต้องเสียค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เหมือนกับ ผู้ลาพักการศึกษาทั่วไป

หมวด ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตและการลงทะเบียนรายวิชา

ข้อ ๑๖ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

- ๕ -

๑๖.๑ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตต้องนำหลักฐานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดมายื่นต่อสำนักทะเบียนและวัดผลตามวันเวลา สถานที่ และช่องทางที่กำหนดเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษานิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาที่ต้องศึกษาในภาคเรียนนั้นทั้งหมด

๑๖.๒ ผู้ไม่สามารถมายื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวันที่กำหนดต้องแจ้งเหตุขัดข้องให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบ เป็นลายลักษณ์อักษรภายใน ๗ วัน หลังจากที่กำหนดไว้ มิฉะนั้น จะถือว่าสละสิทธิ์

ในกรณีที่ได้แจ้งให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบ ตามความในวรรคแรกแล้วต้องมาขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตให้เรียบร้อยภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ไม่เกิน ๑๔ วัน นับตั้งแต่วันเปิดภาคการศึกษา

๑๖.๓ ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้เข้าศึกษาในหลักสูตรใดต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตในหลักสูตรนั้น และจะศึกษาเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้

สำหรับหลักสูตรพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ หรือหลักสูตรควบปริญญาตรีและปริญญาโท หรือหลักสูตรควบปริญญาโท ๒ ปริญญา หรือหลักสูตรระดับปริญญาโทควบปริญญาเอกในสาขาเดียวกัน ให้ศึกษาเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันได้ ทั้งนี้ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๗ การลงทะเบียนรายวิชา

๑๗.๑ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาทุกภาคการศึกษาตามกำหนดเวลาในปฏิทินการศึกษา โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

๑๗.๒ นิสิตที่ไม่มาลงทะเบียนรายวิชาภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ นับจากวันเปิดภาคการศึกษา ไม่มีสิทธิ์ลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำหลักสูตร

๑๗.๓ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนแต่ละภาคการศึกษาต้องไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิตและไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต

๑๗.๔ นิสิตที่ลงทะเบียนล่าช้ากว่าที่กำหนด ต้องชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๗.๕ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนวิชาในภาคการศึกษาใด ต้องลาพักการศึกษาตามเงื่อนไข ที่ระบุไว้ในข้อ ๑๓ หากไม่ปฏิบัติตามต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิต

๑๗.๖ นิสิตที่ได้ศึกษารายวิชาครบตามหลักสูตรแล้ว แต่ยังไม่สำเร็จการศึกษาต้องลงทะเบียนรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา

ข้อ ๑๘ อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหนึ่งรูปหรือคนเป็นผู้แนะนำและช่วยวางแผนการศึกษา โดยคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยหรือผู้อำนวยการหลักสูตรเป็นผู้แต่งตั้งจากอาจารย์ประจำหลักสูตร

ข้อ ๑๙ การถอน เพิ่ม และเปลี่ยนรายวิชา

๑๙.๑ การถอนรายวิชาจะกระทำได้ภายใต้เงื่อนไขและมีผลสืบเนื่องดังต่อไปนี้

๑๙.๑.๑ ในกรณีที่ขอถอนภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏในทะเบียน

- ๖ -

๑๙.๑.๒ ในกรณีที่ขอลอนหลังจาก ๑๔ วัน ของภาคการศึกษาปกติ แต่ไม่เกิน ๓๐ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป นิสิตจะได้รับ W ในรายวิชาที่ลอน

๑๙.๑.๓ ถ้านิสิตขอลอนรายวิชาใด เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๒ นิสิตจะได้ F ในรายวิชานั้น เว้นแต่กรณีที่มีเหตุผลพิเศษซึ่งคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติให้ลอนได้ในกรณีเช่นนี้นิสิตจะได้ W ในรายวิชานั้น

๑๙.๒ การเพิ่มหรือเปลี่ยนรายวิชาให้กระทำภายใน ๑๔ วันแรก ของภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปและหากพ้นกำหนดนี้ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ นิสิตผู้นั้นจะต้องมีเวลาศึกษาต่อไปไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น

หมวด ๔

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๐ การวัดผลการศึกษา

๒๐.๑ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา โดยทำการวัดผลระหว่างภาคด้วยวิธีการทดสอบ การเขียนรายงาน การมอบหมายงานให้ทำ หรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสมกับรายวิชานั้น

เมื่อสิ้นภาคการศึกษา ให้มีการสอบไล่สำหรับแต่ละรายวิชาที่ศึกษาในภาคการศึกษานั้น หรือจะใช้วิธีการวัดผลอย่างอื่นที่เหมาะสมกับลักษณะของวิชานั้น ๆ ก็ได้

บัณฑิตวิทยาลัยอาจกำหนดวิธีการที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ เพื่อใช้ในการวัดผลตามความเหมาะสมของแต่ละสาขาวิชา หรือรายวิชาก็ได้

๒๐.๒ เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค นิสิตจะมีสิทธิเข้าสอบไล่หรือได้รับการวัดผลในรายวิชาใดก็ต่อเมื่อมีเวลาศึกษาในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น และหรือมีผลการทดสอบระหว่างภาคการศึกษาหรืองานที่ได้รับมอบหมายเป็นที่พอใจของอาจารย์ประจำวิชา

ข้อ ๒๑ การประเมินผลการศึกษา

๒๑.๑ ระบบการประเมินผลการศึกษารายวิชา แบ่งเป็น ๗ ระดับและค่าระดับ ดังนี้

ระดับ A A- B+ B C+ C F

ค่าระดับ ๔.๐๐ ๓.๖๗ ๓.๓๓ ๓.๐๐ ๒.๕๐ ๒.๐๐ ๐

๒๑.๒ ในรายวิชาใดที่หลักสูตรกำหนดให้เป็นรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตให้แสดงผลการศึกษาในรายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

สัญลักษณ์	ผลการศึกษา
S (Satisfactory)	เป็นที่พอใจ
U (Unsatisfactory)	ไม่เป็นที่น่าพอใจ

๒๑.๓ ในรายวิชาใดยังไม่ได้ทำการวัดผล หรือไม่มีการวัดผล ให้รายงานการศึกษารายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- ๗ -

สัญลักษณ์	สภาพการศึกษา
I (Incomplete)	ไม่สมบูรณ์
SP (Satisfactory Progress)	ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
UP (Unsatisfactory Progress)	ไม่ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
W (Withdrawn)	ถอนรายชื่อวิชาที่ศึกษา
Au (Audit)	ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๔ การประเมินผลวิทยานิพนธ์

๒๑.๔.๑ ให้ใช้ IP (In Progress) สำหรับวิทยานิพนธ์ที่อยู่ระหว่างการเรียบเรียง

๒๑.๔.๒ การประเมินผลดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ให้กำหนดเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	A	๔.๐๐
ดีมาก (Very Good)	B+	๓.๕๐
ผ่าน (Passed)	B	๓.๐๐
ตก (Failed)	F	๐

๒๑.๕ การให้ F ให้กระทำในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๕.๑ นิสิตถอนรายวิชา เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๕.๒ นิสิตเข้าสอบและสอบตกตามข้อ ๒๐.๑

๒๑.๕.๓ นิสิตไม่มีสิทธิ์เข้าสอบตามข้อ ๒๐.๒

๒๑.๕.๔ นิสิตไม่แก้ค่า I ตามข้อ ๒๑.๖.๒ วรรคสุดท้าย

๒๑.๕.๕ นิสิตทำผิดระเบียบการสอบไล่และได้รับการตัดสินให้สอบตก

๒๑.๖ การให้ I จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๒๑.๖.๑ นิสิตมีเวลาเรียนในรายวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ แต่มิได้สอบ เพราะป่วย หรือเหตุสุดวิสัย และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๒๑.๖.๒ อาจารย์ประจำวิชาและคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรให้รอผลการศึกษา เพราะนิสิตยังปฏิบัติงานซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษาวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์ การแก้ค่า I นิสิตจะต้องสอบ และหรือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ประจำวิชาให้ครบถ้วน เพื่อให้อาจารย์ประจำวิชาวัดผลและส่งผลการศึกษาของนิสิตผู้นั้นแก่บัณฑิตวิทยาลัยภายในภาคการศึกษาถัดไป

๒๑.๗ การให้ S จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๗.๑ รายวิชาซึ่งมีผลการศึกษาเป็นที่พอใจและหลักสูตรกำหนดให้วัดผลการศึกษา โดยไม่มีค่าระดับ

๒๑.๗.๒ รายวิชาซึ่งนิสิตได้ลงทะเบียนศึกษาในระดับบัณฑิตวิทยาลัยและได้รับอนุมัติ ให้โอนหน่วยกิตตามข้อ ๑๒

๒๑.๘ การให้ U จะกระทำได้เฉพาะในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลโดยไม่มีค่าระดับ และมีผลการศึกษาไม่เป็นที่พอใจ

- ๘ -

๒๑.๙ การให้ IP จะกระทำเพื่อแสดงฐานะของวิทยานิพนธ์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค นับแต่ภาคที่นิสิตลงทะเบียนเพื่อทำวิทยานิพนธ์

๒๑.๑๐ การให้ W จะกระทำได้เฉพาะในกรณีที่ได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียน ๑๙.๑.๒ และข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๑๑ การให้ Au ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๑๒ การให้ SP จะให้เฉพาะกรณีที่เป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไป และผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจแต่ยังมิได้วัดผล

การวัดผลให้กระทำเมื่อนิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไป ตามหลักสูตรแล้วแต่ถ้า นิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตาม ให้ทำการวัดผลรายวิชาที่ได้ SP เป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

๒๑.๑๓ การให้ UP จะให้เฉพาะกรณีที่เป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไป และผลการศึกษาไม่ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจแต่ยังมิได้วัดผล

การวัดผลให้กระทำเมื่อนิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปตามหลักสูตรแล้วแต่ถ้า นิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่อง ในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตาม ให้ทำการวัดผลรายวิชาที่ได้ UP นั้น เป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

ข้อ ๒๒ การนับหน่วยกิตและการลงทะเบียนรายวิชาซ้ำ

๒๒.๑ การนับหน่วยกิตให้ครบหลักสูตร ให้นับหน่วยกิตเฉพาะรายวิชาที่นิสิตสอบได้ระดับ A, B, C หรือ S เท่านั้น เว้นแต่รายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นวิชาบังคับหรือวิชาเอก ซึ่งนิสิตต้องได้ไม่ต่ำกว่า B หรือ S

๒๒.๒ นิสิตที่ได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในรายวิชาบังคับหรือวิชาเอก ต้องลงทะเบียนศึกษา รายวิชานั้นอีกและสอบให้ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B หรือ S แล้วแต่กรณี

๒๒.๓ ในกรณีที่นิสิตได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในวิชาเลือก นิสิตมีสิทธิลงทะเบียนรายวิชาเดิม หรืออาจลงทะเบียนรายวิชาอื่นในกลุ่มเดียวกันได้

๒๒.๔ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนรายวิชาซ้ำหรือแทนตามที่หลักสูตรกำหนดการนับหน่วย กิตตามข้อ ๒๒.๑ นับจำนวนหน่วยกิตได้เพียงครั้งเดียว

ข้อ ๒๓ ให้มีการประเมินผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค โดยคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ย ประจำภาคของรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น และคำนวณหาค่าเฉลี่ยสะสมสำหรับ รายวิชาทั้งหมดทุกภาคการศึกษา ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาปัจจุบัน

ข้อ ๒๔ การคิดค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคให้คำนวณโดยคูณค่าระดับของแต่ละรายวิชาด้วยหน่วยกิต ของรายวิชานั้นแล้วรวมผลคูณของแต่ละรายวิชาเข้าด้วยกันและหารผลรวมนั้นด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น โดยคิดทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ

ข้อ ๒๕ รายวิชาใดที่มีรายงานผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ I, S, U, W และ Au ไม่ให้นำรายวิชานั้นมา คำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยตามข้อ ๒๔

- ๙ -

หมวด ๕ การทำสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุษฎีนิพนธ์

ข้อ ๒๖ ให้บัณฑิตวิทยาลัยออกประกาศว่าด้วยการทำและการสอบสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุษฎีนิพนธ์

ข้อ ๒๗ การเสนอโครงร่างและลงทะเบียนสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุษฎีนิพนธ์ มีหลักปฏิบัติดังนี้

๒๗.๑ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ที่ศึกษารายวิชามาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษา และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต

๒๗.๒ นิสิตหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แผน ๑ มีสิทธิ์เสนอโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ เพื่อขอเสนอ อนุมัติลงทะเบียนทำดุษฎีนิพนธ์ เมื่อได้สอบผ่านรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตและสอบผ่านการสอบวัด คุณสมบัติ

๒๗.๓ นิสิตหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แผน ๒ มีสิทธิ์เสนอโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ เพื่อขออนุมัติ ลงทะเบียนทำดุษฎีนิพนธ์ เมื่อศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร และสอบผ่านการสอบวัด คุณสมบัติ

๒๗.๔ นิสิตสามารถลงทะเบียนสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุษฎีนิพนธ์ได้ หลังจากได้รับอนุมัติ หัวข้อและโครงร่างแล้ว

ข้อ ๒๘ รูปแบบของสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุษฎีนิพนธ์ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๙ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุษฎีนิพนธ์ ซึ่งสอบผ่านการประเมินแล้วให้นับเป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาเพื่อรับปริญญาระดับมหาบัณฑิตหรือรับปริญญาระดับดุษฎีบัณฑิต

การนำสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุษฎีนิพนธ์ ตามวรรคหนึ่ง ออกเผยแพร่สู่สาธารณะ ต้องได้รับ อนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยก่อน

หมวด ๖ การสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๓๐ คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

๓๐.๑ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าและไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๑๑

๓๐.๒ ได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๓ ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๔ ได้ค่าเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระดับ ๔ แต้ม

๓๐.๕ ได้ค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า B ในวิชาบังคับและรายวิชาเอกทุกรายวิชา และได้ระดับ s ในกรณี ที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น s หรือ u

๓๐.๖ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ๑ สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์ และส่ง วิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓๐.๗ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ๒ สอบผ่านการประเมินผลความรู้ สอบผ่านการ ประเมินผลสารนิพนธ์ และส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

- ๑๐ -

๓๐.๘ สารนิพนธ์และวิทยานิพนธ์หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรือ อย่างน้อยดำเนินการให้ทั้งหมด หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือ สิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

๓๐.๙ ดุษฎีนิพนธ์ในหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต ให้ดำเนินการดังนี้

แผน ๑.๑ และแผน ๑.๒ ผลงานดุษฎีนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ต้องได้รับการ ตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ ที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด อย่างน้อย ๒ เรื่อง หรือ

ผลงานดุษฎีนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่าง น้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการ มาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด อย่างน้อย ๑ เรื่อง และเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ อย่างน้อย ๑ เรื่อง หรือได้รับสิทธิบัตร อย่าง น้อย ๑ สิทธิบัตร

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ ดุษฎีนิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจาก คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อย ๓ คน ที่เป็นผู้มีความรู้ความ เชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

สำหรับนิสิตระดับปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

แผน ๒.๑ และแผน ๒.๒ ผลงานดุษฎีนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ต้องได้รับการ ตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตาม ประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด หรือได้รับสิทธิบัตร หรือเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ ดุษฎีนิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจาก คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อย ๓ คน ที่เป็นผู้มีความรู้ความ เชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

สำหรับนิสิตระดับปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์อาจ เผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

ข้อ ๓๑ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับปริญญาและประกาศนียบัตร

๓๑.๑ มีคุณสมบัติตามข้อ ๓๐

๓๑.๒ ไม่ติดค้างค่าธรรมเนียมใด ๆ

๓๑.๓ ไม่อยู่ระหว่างการถูกลงโทษใด ๆ

หมวด ๗

ความประพฤติและวินัยนิสิต

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดเกี่ยวกับการสอบและความผิดอื่น ๆ ต้องได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่ง ตามสมควรแก่ความผิด ดังนี้

๓๒.๑ ภาคทัณฑ์

๓๒.๒ ให้สอบตกรายวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือหลายรายวิชา

- ๑๑ -

๓๒.๓ ให้สอบตกหมดทุกรายวิชาในภาคการศึกษานั้น

๓๒.๔ ให้พักการศึกษาตั้งแต่ ๑ ภาคการศึกษาถึง ๓ ภาคการศึกษาแล้วแต่กรณี

๓๒.๕ ให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๓๓ นิสิตต้องมีความประพฤติเรียบร้อยดีงาม ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศของบัณฑิตวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยและได้รับโทษนอกจากที่ระบุไว้แล้วในข้อ ๓๒ นิสิต ต้องได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่งตามสมควรแก่ความผิดดังนี้

๓๓.๑ ขตใช้ค่าเสียหาย

๓๓.๒ ระงับการให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรมีกำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๓๓.๓ ระงับการออกใบแสดงผลการศึกษามีกำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

ข้อ ๓๔ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาลงโทษนิสิตที่มีความประพฤติเสียหาย หรือกระทำผิดต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒ และข้อ ๓๓ ตามสมควรแก่กรณี

เฉพาะกรณีที่นิสิตกระทำความผิดระเบียบการสอบทุกประเภทของบัณฑิตวิทยาลัยให้คณะกรรมการประจำ บัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับกรรมการควบคุมการสอบเป็นผู้พิจารณาลงโทษตามสมควรแก่กรณี ตามเกณฑ์ที่ระบุ ไว้ในข้อ ๓๒

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๕ การดำเนินการใด ๆ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ และยังไม่ดำเนินการไปแล้วเสร็จ ในขณะที่ข้อบังคับนี้มีผลบังคับใช้บังคับ ให้ดำเนินการหรือปฏิบัติการต่อไปตามข้อบังคับที่ใช้บังคับอยู่ก่อน วันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับจนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ

สำหรับนิสิตหลักสูตรที่ต้องดำเนินการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้คงดำเนินการตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

พระพรหมวชิราธิปัตย์

(พระพรหมวชิราธิปัตย์)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
ประวัติและผลงานทางวิชาการของอาจารย์

ผศ.ดร.แสวง นิลนามะ

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ศาสนา)

๒. ภาระงานการสอนในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๒.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ปรัชญาเบื้องต้น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	พระพุทธศาสนามหายาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	สาขาสวนาทางศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	เปรียบเทียบความจริงสูงสุดในศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	เปรียบเทียบทฤษฎีความรู้ในศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	เปรียบเทียบหลักจริยธรรมในศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	สัมมนาศาสนาเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ศาสนากับการพัฒนาสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	เปรียบเทียบการตีความคัมภีร์ในศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	รูปแบบความเชื่อในศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ผลงานทางวิชาการ

๓.๑ บทความวิจัย

แสวง นิลนามะ. แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในยุคปัจจุบัน. วารสาร มจร

บาฬีศึกษาพุทธโฆสปริทรรศน์. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๖๔): ๑๒๖ – ๑๔๐.

(TCI-2) <https://so05.tci->

[thaijo.org/index.php/Palissueksabuddhaghosa/article/view/254097](https://so05.tci-thaijo.org/index.php/Palissueksabuddhaghosa/article/view/254097)

บรรจบ บรรณรุจิ, อธิเทพ ผาทา, แสวง นิลนามะ, คงสุชาติ แพงทรัพย์, อุเทน วงศ์สถิต และศักดิ์ชัย โพธิ์สัย..

การพัฒนาารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ฝังสิ่งแวดล้อมและแหล่งโบราณคดีในจังหวัดหนองคาย.

วารสาร มจร พุทธศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – เมษายน ๒๕๖๖) : ๒๘ –

๔๐. (TCI-2) <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jmb/article/view/256609/177050>

แสง นิลนามะ, อธิเทพ ผาธา, วรกฤต เกื้อนช้าง, อุเทน วงศ์สถิต, สุภาพรรณ เพิ่มพูน, จุฬามาศ วารีแสงทิพย์ และทิพากาญจน์ ประภารัตน์. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้แหล่งโบราณคดีทาง พระพุทธศาสนาสมัยทวารวดีในจังหวัดนครสวรรค์-อุทัยธานี. วารสาร มจร พุทธศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๖) : ๑๐๖-๑๑๙. (TCI ๒)

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jmb/article/view/266406>

พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี (เหมประไพ), พระธรรมวชิรมณี (บุญชิต ญาณสัรวโร), แสง นิลนามะ, กฤต ศรียะอาจ, คงสฤษฏ์ แพงทรัพย์, พระมหามงคลกานต์ ฐิตธมโม. รูปแบบการสร้างอุดมการณ์และ เครื่องหมายของพระสงฆ์จากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสังเวชนียสถาน ๔ ตำบล.

วารสาร มจร ปรัชญาปริทรรศน์. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๖): ๘๔-๙๗. (TCI 2)

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jmpr/article/view/268656>

๓.๒ บทความทางวิชาการ

๓.๓ หนังสือ/ตำรา

แสง นิลนามะ. (๒๕๖๕). **ความจริงสูงสุดในศาสนาสำคัญของโลก**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, (๔๓๑ หน้า).

แสง นิลนามะ. (๒๕๖๕). **ศาสนาบรรพกาล**. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๕, (๒๙๑ หน้า).

แสง นิลนามะ. (๒๕๖๕). **ศาสนาเปรียบเทียบในสมัยพุทธกาล: พุทธศาสนากับลัทธิครู ๖**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, (๒๔๕ หน้า).

รศ.ดร.ณัฏธีร์ ศรีดี

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์ (ศาสนา)

๒. ภาระงานการสอนในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๒.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พุทธปรัชญาสิ่งแวดล้อม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	แนวคิดใหม่ทางศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	จริยศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	สัมมนาปัญหาปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	ศาสนากับสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	พระพุทธศาสนากับแนวคิดใหม่ทางศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	เปรียบเทียบความจริงสูงสุดในศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ศาสนากับสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	ระเบียบวิธีวิจัยทางศาสนาเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	สัมมนาศาสนาเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ภาษาอังกฤษชั้นสูง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ระเบียบวิธีวิจัยทางศาสนาเปรียบเทียบชั้นสูง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	สัมมนาปัญหาศาสนาในปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ผลงานทางวิชาการ

๓.๑ บทความวิจัย

พระราชรัตนาลงกรณ์, อธิเทพ ผาธา, ณัฏธีร์ ศรีดี, กฤต ศรียะอาจ. การออกแบบผังสิ่งแวดล้อมและแหล่งโบราณคดีในจังหวัดหนองคาย. วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๔ (ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๖๕) : ๑๒๐ - ๑๓๑. (TCI 2)

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/tmd/article/view/256613/175647>

Nattanart Srilert, Naddhira Sridee, Pairote Buasook, Panya Klaydesh. The Quality of Life bases of Suitable Things for Mental Development of Monks in Khon Kaen Province, Thailand. **Journal of Solid State Technology**. Vol.63 No.2S (October 2020) : 1300 – 1303. (SCOPUS Q4)

<http://solidstatetechnology.us/index.php/JSST/article/view/1771>

Phrasamu Kitphisit Jarphan, Sukan Saengchot, Naddhira Sridee, Woravit Nithedsilp, Panya Klaydesh. Model of the Online Course Management of Mahachulalongkornrajavidyalaya University (MCU-OCMS) in the Era of Thailand 4.0. **Journal of Solid State Technology**. Vol.63 No.2S (October 2020): 5343-5354. (SCOPUS Q4)

<http://solidstatetechnology.us/index.php/JSST/article/view/3984>

๓.๒ บทความทางวิชาการ

-

๓.๓ หนังสือ/ตำรา

-

ผศ.ดร.คงฤกษ์ แพงทรัพย์

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ศาสนา)

๒. ภาระงานการสอนในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๒.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พุทธจริยศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ปรัชญาจีน เกาหลี ญี่ปุ่น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	ศาสนาอิสลาม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	ศิลปะทางศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	แนวคิดปรัชญาพอเพียงในพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	ศาสนากับสังคมวิทยา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗	ศาสนาในจีน เกาหลี ญี่ปุ่น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๘	ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙	พระพุทธศาสนาศาสนาพราหมณ์-ฮินดู	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ศาสนากับปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ศาสนากับสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	เปรียบเทียบทฤษฎีความรู้ในศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ศาสนากับวิทยาการโลกยุคใหม่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ศาสนากับการพัฒนาสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ผลงานทางวิชาการ

๓.๑ บทความวิจัย

บรรจบ บรรณรุจิ, อธิเทพ ผาธา, แสวง นิลนามะ, คงฤกษ์ แพงทรัพย์, อุเทน วงศ์สถิต และศักดิ์ชัย โพธิ์สัย.

การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ฝังสิ่งแวดล้อมและแหล่งโบราณคดีในจังหวัดหนองคาย.

วารสาร มจร พุทธศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – เมษายน ๒๕๖๖) : ๒๘ –

๔๐. (TCI-2) <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jmb/article/view/256609/177050>

พระเทพวชิรญาณจารย์, อธิเทพ ภาทา, กังวล คัชชีมา, คงสฤษดิ์ แพงทรัพย์, วิสารินทร์ ชามพูนท และไกรวุฒิชูวิสัย. การสำรวจแหล่งโบราณคดีทางพระพุทธศาสนาสมัยทวารวดี ในจังหวัดนครสวรรค์-อุทัยธานี. **วารสาร มจร พุทธปริทรรศน์**. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๖) : ๔๖ – ๖๑. (TCI-2) <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jmb/article/view/266403/178935>

พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี (เหมมประไพ), พระธรรมวชิรมณี (บุญชิต ญาณส่วโร), แสง นิลนามะ, กฤตศรียะอาจ, คงสฤษฏ์ แพงทรัพย์, พระมหามงคลกานต์ ฐิตธมโม. รูปแบบการสร้างอุদ্มการณ์และเครือข่ายของพระสงฆ์จากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนสังเวชนียสถาน ๔ ตำบล. **วารสาร มจร ปรัชญาปริทรรศน์**. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๖) : ๘๔-๙๗.
(TCI 2) <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jmpr/article/view/268656/179810>

๓.๒ บทความทางวิชาการ

พระมหาขยงยุทธ ธีรปญโญ, คงสฤษฏ์ แพงทรัพย์ และคณะ. ทางพันธุภักที่พระพุทธเจ้าปฏิเสธ. **วารสารมหาจุฬาริชาการ**. ฉบับปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๖): ๙๗-๑๐๘. (TCI-2) <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JMA/article/view/262186>

พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี, คงสฤษฏ์ แพงทรัพย์. บทสนทนาเรื่องความดีตามทรรศนะพระพุทธศาสนาเถรวาท. **วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์**. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – เมษายน ๒๕๖๓) : ๑๔๙-๑๖๐. (TCI-2) <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jmbr/article/view/241652/164911>

๓.๓ หนังสือ/ตำรา

พระครูวินัยธรสมุทร ถาวรธมโม (ทาทอง) และ คงสฤษฏ์ แพงทรัพย์. (๒๕๖๕). **ศาสนาในจีน เกาหลี ญี่ปุ่น**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, (๓๑๓ หน้า).

พระเทพปวรเมธี (ประสิทธิ์ อินทร์กรุงเก่า), รศ.ดร.

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์ (ปรัชญา)

๒. ภาระงานการสอนในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๒.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	สัมมนาศาสนาเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ศานนากับการพัฒนาสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ศานนากับวิทยาการโลกยุคใหม่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ผลงานทางวิชาการ

๓.๑ บทความวิจัย

Phra Theppavaramethi, Lampong Klomkul and Yasumin Inkrungkao. (2021). An Innovative Prototype Model of Management to Confront with Coronavirus Disease 2019 (COVID-19): A Case Study of Mahachulalongkornrajavidyalaya University. **Psychology and education**. Vol. 58 No. 1 (January 2021) : 1544-1550. (Scopus).

<http://psychologyandeducation.net/pae/index.php/pae/article/view/944>

Lampong Klomkula, Phra Theppavaramethib. Scenario of Educational Management for Unity and Peace in ASEAN Community: Research Utilization. **Turkish Journal of Computer and Mathematics Education**. Vol.12 No. 8 (April 2021) : 2769-2776.

(Scopus). <https://turcomat.org/index.php/turkbilmat/article/view/4010>

Phra Theppavaramethi, Kamalas Phoowachanathipong, Yasumin Inkrungkao and Lampong Klomkul. A Movement Model of Buddhist Reform for Peaceful Society Development. **Journal of Solid State Technology**. Volume: 63 Issue: 2s (October 2020) : 1489 – 1495. (Scopus).

<https://solidstatetechnology.us/index.php/JSST/article/view/1841>

๓.๒ บทความทางวิชาการ

๓.๓ หนังสือ/ตำรา

พระเทพปวรเมธี, รศ.ดร และคณะ. (๒๕๖๖). **กระบวนการทัศน์การบริหารกิจการคณะสงฆ์ในโลกยุคคว่ำก่า.**

พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (๑๓๒ หน้า).

พระเทพปวรเมธี, รศ.ดร. (๒๕๖๕). **วิภาษวิธีการบริหารบนฐานวิถีชีวิตใหม่.** พิมพ์ครั้งที่ ๒.

พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (๑๒๑ หน้า).

พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี (เหมประไพ), ผศ.ดร.

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ปรัชญา)

๒. ภาระงานการสอนในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๒.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ศาสนากับสถานภาพของสตรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	พระพุทธศาสนากับแนวคิดใหม่ทางศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	พระพุทธศาสนา มหายาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	แนวคิดใหม่ทางศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	ภาษาศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	ปรัชญาเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗	ปรัชญาวิเคราะห์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๘	จริยศาสตร์ประยุกต์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	เปรียบเทียบความจริงสูงสุดในศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	เปรียบเทียบทฤษฎีความรู้ในศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	สัมมนาปัญหาปรัชญาศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ศาสนากับวิทยาการโลกยุคใหม่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	หลักการเสวนาทางศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	ศาสนากับการพัฒนาสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	การใช้ภาษาบาลี ๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	การใช้ภาษาบาลี ๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ผลงานทางวิชาการ

๓.๑ บทความวิจัย

- พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี (เหมประไพ), พระธรรมวชิรมณี (บุญชิต ญาณสวโร), แสง นิลนามะ, กฤต ศรียะ อัจ, คงสุภฎ์ แพงทรัพย์, พระมหามงคลกานต์ ฐิตธมโม. รูปแบบการสร้างอุดมการณ์ และเครือข่ายของพระสงฆ์จากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมณสังเวชนียสถาน ๔ ตำบล. **วารสาร มจร ปรัชญาปริทรรศน์**. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๖): ๘๔-๙๗. (TCI 2) <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jmpr/article/view/268656>
- พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี. มโนทัศน์เรื่องวัดที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนในสังคมไทย. **วารสารพุทธ ศาสตร์ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. ปีที่ ๒๙ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๕): ๑-๓๐. (TCI 2) <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jbscu/article/view/248699/172117>
- พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี. รูปแบบวัดสมานรัตนารามที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน. **วารสาร พุทธศาสตร์ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. ปีที่ ๒๙ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๕): ๒๑-๕๓. (TCI-2) <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jbscu/article/view/252180/173410>
- พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี. อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมในการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จังหวัดแม่ฮ่องสอน. **วารสารพุทธมคค์ ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม**. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๓): ๑-๑๔. (TCI-2) <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/bdm/article/view/239879/164288>

๓.๒ บทความทางวิชาการ

- พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี. มโนทัศน์เรื่องสิทธิเสรีภาพในพระพุทธศาสนาเถรวาท. **วารสาร มจร พุทธศาสตร์ ปริทรรศน์**. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๔): ๘๐-๙๖. (TCI ๒) <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jmb/article/view/251174/169829>
- พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี. การอธิบายความจริงปรมาตม์ผ่านภาษาในพระพุทธศาสนาเถรวาท. **วารสารพุทธ ศาสตร์ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. ปีที่ ๒๘ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๔): ๑๐๙-๑๓๓. (TCI ๒) <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jbscu/article/view/244319/169686>
- พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี. บทสนทนาเรื่องความดีตามทรรศนะพระพุทธศาสนาเถรวาท. **วารสาร มจร พุทธ ปัญญาปริทรรศน์**. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – เมษายน ๒๕๖๓): ๑๔๙-๑๖๐. (TCI 2) <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jmbr/article/view/241652/164911>
- พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี. พระพุทธศาสนากับปัญหาความรุนแรง: กรณีศึกษาจักกวัตติสูตร. **วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์**. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๓): ๔๐๙-๔๒๓. (TCI-2) <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/240218/164266>

๓.๓ หนังสือ/ตำรา

พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี (เหมประไพ). (๒๕๖๔). **ปัญหาปรัชญา**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิ
หทยดธรรม. (๒๗๐ หน้า).

พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี (เหมประไพ). (๒๕๖๔). **ปรัชญาวิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิหทยดธรรม.
๒๕๖๔. (๓๖๕ หน้า).

พระมหาจรรยา กิตติปณฺโณ (ฤทธิพิศ), ดร.

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

๒. ภาระงานการสอนในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๒.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ปรัชญาพุทธเถรวาท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	พุทธปรัชญากับสิ่งแวดล้อม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	พุทธปรัชญากับการบริหารจัดการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	ปรัชญาพุทธมหายาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	สัมมนาปัญหาปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	ศาสนากับรัฐศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗	Buddhism and Christianity	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๘	Religions and Peace	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙	Buddhism and Peace	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๐	Buddhism and Confucianism	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๑	Contemporary Indian Philosophy	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๒	Independent Study on Religion	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๓	Religions	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๔	Abhidhamma Pitaka	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พระไตรปิฎกวิเคราะห์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	สัมมนาศาสนาเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	พระไตรปิฎกวิเคราะห์ขั้นสูง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	สัมมนาปัญหาศาสนาในปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	พุทธปรัชญาในพระไตรปิฎก	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ผลงานทางวิชาการ

๓.๑ บทความวิจัย

พระมหาจรรยา กิตติปัญญา. การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนชนในยุคนไทยแลนด์ ๔.๐ กรณีศึกษาชุมชนเข้มแข็งองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงธนสาร อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น. **วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์**. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มีนาคม ๒๕๖๔): ๑๘๙ - ๒๐๑. (TCI-2) <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jg-mcukk/article/view/247381/168205>

จรัส ลีกา, พระมหาดาวสยาม วชิรปัญญา, พระมหาปพน กตสาโร, พระมหาจรรยา กิตติปัญญา, พระนรินทร์ สีสเตโช. การวิเคราะห์คติความเชื่อในการอนุรักษ์ป่าชุมชนของคนอีสาน. **วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์**. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (เมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๓): ๑๓๔-๑๔๙. (TCI-2) <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jg-mcukk/article/view/242069>

Jaras Leeka, Phramaha Jaroon Ritthithit. The Analytical Study of Belief in Isan Community Forest Conservation. **Journal of Psychology and Education**. Volume 58 No. 3 (November 2021): 4199-4204. (TCI-2) ISSN:00333077 <http://psychologyandeducation.net/pae/index.php/pae/article/view/4657>.

๓.๒ บทความทางวิชาการ

พระคมสัน ทับคำภา, จรัส ลีกา, พระมหาจรรยา ฤทธิพิศ. คติความเชื่อการสร้างพระไม้ของคนอีสาน. **วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์**. ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๕): ๒๖ - ๔๐. (TCI-2) <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jg-mcukk/article/view/255622/173774>

๓.๓ หนังสือ/ตำรา

-

พระมหามงคลกานต์ ฐิตธมฺโม (กลางพนม), รศ.ดร.

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์ (ปรัชญา)

๒. ภาระงานการสอนในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๒.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	พระพุทธศาสนาเถรวาท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	พระพุทธศาสนาเถรวาท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	ปรัชญาศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	พระพุทธศาสนากับปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗	พระพุทธศาสนากับศาสนาอิสลาม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๘	ปรัชญาพุทธเถรวาท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙	พุทธปรัชญากับการบริหารจัดการ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๐	จริยศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๑	ศาสนาคริสต์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๒	ปรัชญาอินเดียสมัยโบราณ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๓	ปรัชญาพุทธมหายาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๔	ศาสนากับสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๕	ปรัชญาการศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๖	ปรัชญาตะวันตกสมัยโบราณ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	เปรียบเทียบหลักจริยธรรมในศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ศาสนากับปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	เปรียบเทียบทฤษฎีความรู้ในศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	สัมมนาวิทยานิพนธ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	ศาสนากับสถานะและบทบาทของสตรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	ศาสนากับการคิด อ่าน เขียน อย่างมีวิจารณ์ญาณ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗	ระเบียบวิธีวิจัยทางศาสนาเปรียบเทียบ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ศานาการพัฒนาศังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ศานาการวิทยาการโลกยุคใหม่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	ระเบียบวิธีวิจัยทางศานาเปรียบเทียบชั้นสูง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ผลงานทางวิชาการ

๓.๑ บทความวิจัย

พระมหายุทธ ฐิตธมโม, พระเจริญ วฑฒโน, พระวรพนธ์ วรธมโม, พระสุชีศม สีสเดชปุตโตโย, พระมหามงคลกานต์ ฐิตธมโม, และนถมล จิวดมนาสุข. สัมมาวาจา: พุทธบูรณาการเพื่อการสื่อสารเชิงพหุวัฒนธรรม. วารสาร มจร พุทธศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ (กันยายน - ธันวาคม ๒๕๖๖) : ๑๕-๓๐ (TCI 2).

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jmb/article/view/269222>

พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี (เหมประไพ), พระธรรมวชิรมณี (บุญชิต ญาณสโร), แสง นิลนามะ, กฤต ศรียะอาจ, คงสฤษฏ์ แพงทรัพย์, พระมหามงคลกานต์ ฐิตธมโม. รูปแบบการสร้างอุดมการณ์และเครือข่ายของพระสงฆ์จากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสังเวชนียสถาน ๔ ตำบล. วารสาร มจร ปรัชญาปริทรรศน์. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๖): ๘๔-๙๗. (TCI 2)

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jmpr/article/view/268656>

พระมหามงคลกานต์ ฐิตธมโม. การพัฒนาคนในชุมชนชาวพุทธในยุคปัจจุบัน. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์. ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๕ (กันยายน-ตุลาคม ๒๕๖๔): 2656-2664. (TCI-1).

<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/journal-peace/article/view/245351>

Phramaha Mongkolkan Klangphanom. Ancient Relious Sites Management for Cultural Tourism in Northeast Regions of Thailand. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-เมษายน ๒๕๖๓): ๖๘-๗๖. (TCI-2)

<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDMCU/article/view/241275>

๓.๒ บทความทางวิชาการ

พระมหามงคลกานต์ ฐิตธมโม. พื้นฐานปรัชญาสังคมและการเมืองเพื่อรัฐประศาสตร์. วารสาร มจร. อุบลปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๓): 748-375. (TCI-2)

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/242364>

๓.๓ หนังสือ/ตำรา

พระมหามงคลกานต์ ฐิตธมฺโม (กลางพนม). (๒๕๖๓). **สายธารแห่งปรัชญา**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, (๒๒๔ หน้า).

_____. (๒๕๖๓). **การบริหารเชิงพุทธปรัชญา**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ดีเซมเบอร์รี่ จำกัด, (๓๕๓ หน้า).

_____. พระมหามงคลกานต์ ฐิตธมฺโม (กลางพนม). (๒๕๖๔). **ศาสนาเปรียบเทียบ**, กรุงเทพมหานคร: บริษัท วารา พับ ลิซซิ่ง จำกัด. (๒๕๖ หน้า).

_____. (๒๕๖๔). **โลกของปรัชญา**, ลำปาง: สำนักพิมพ์คำนำ.

_____. (๒๕๖๔). **จริยศาสตร์**, ลำปาง: สำนักพิมพ์คำนำ.

_____. (๒๕๖๔). **ปรัชญาตะวันตกสมัยกลาง**, ลำปาง: สำนักพิมพ์คำนำ.

_____. (๒๕๖๔). **ปรัชญาของวิลเลียม เจมส์ จิตนิยมเชิงปฏิบัติการ**. ลำปาง: สำนักพิมพ์คำนำ.

_____. (๒๕๖๔). **ปรัชญาเบื้องต้น**, ลำปาง: สำนักพิมพ์คำนำ.

พระมหาดวงเด่น จิตภาโณ (ตุนิน), ผศ.ดร.

๑. ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

๒. ภาระงานการสอนในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง)

๒.๑ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ปรัชญาพุทธเถรวาท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	ตรรกศาสตร์สัญลักษณ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	กรรมฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	ประวัติและพัฒนาการสงครามและสันติภาพในโลกยุคใหม่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	กรรมฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	สถิติสำหรับวิศวกรสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	การปฏิบัติการจัดการความขัดแย้ง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	การไกล่เกลี่ยคนกลาง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	การใช้ภาษาบาลี ๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗	การใช้ภาษาบาลี ๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๘	ทฤษฎีสันติภาพและการจัดการความขัดแย้ง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๓ ประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
๑	วิปัสสนากรรมฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒	มหาวิทยาลัยสงฆ์กับการเสริมสร้างสังคมสันติสุข	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓	ปฏิบัติการสร้างความปรองดองโดยพุทธสันติวิธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔	พุทธจริยศาสตร์เพื่อสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕	สันติภาวนาเสวนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖	กระบวนการสร้างความปรองดองโดยพุทธสันติวิธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗	ปรัชญาสังคมและการเมืองในพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ผลงานทางวิชาการ

๓.๑ บทความวิจัย

พระมหาดวงเด่น รัฐญาโณ, พระมหาวิรัชศักดิ์ อภินนทเวที และชั้นทอง วัฒนประดิษฐ์. คุณลักษณะผู้นำ
ท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการสร้างสันติสุขในชุมชน. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์**. ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๒
(พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๔) : ๑-๑๕. (TCI 2)

<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JGSR/article/view/247208>

Phramaha Duangden Thitañño (Tunin), Phrapalad Somchai Payogo (Damnoen), Phramaha
Weeratis Varinto (Inthapho). The Development for Peace Building Process:
Knowledge Integration of Principles and Practicing according to Religious in Thailand.
Journal of Solid State Technology. Volume: 63 Issue: 2s (October 2020) : 7137-
7147. (SCOPUS Q4) [https://solidstatetechnology.us/index.php/JSST/article/
view/4562](https://solidstatetechnology.us/index.php/JSST/article/view/4562)

Pintong Chatnarat, Phramaha Duangden Thitañño, Khenpo Karchung, Phra Brahmabandit
(Prayoon Dhammacitto). A Study of Mindful Ascetic Therapy (MAT) Program
on Mental Health of the New Normal Society during the COVID-19. **Journal of Solid
State Technology**. Volume: 63 Issue: 2s (October 2020) : 2084-2091. (SCOPUS Q4)
<https://solidstatetechnology.us/index.php/JSST/article/view/1944>

๓.๒ บทความทางวิชาการ

-

๓.๓ หนังสือ/ตำรา

-

ภาคผนวก ง
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ที่ ๑๕๕ /๒๕๖๖
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ

เพื่อให้การจัดการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ (หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๖) ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๕๐ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการประเมินและพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ (หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๖) ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย:

๑. พระเมธีวราญาณ, ผศ. ดร.	ประธานกรรมการ
๒. พระครูสิริรัตนบัณฑิต, ผศ. ดร.	รองประธาน
๓. รศ. ดร.ณัฏฐ์ ศรีดี	รองประธาน
๔. พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี, ผศ. ดร.	กรรมการ
๕. ผศ. ดร.แสวง นิลนามะ	กรรมการ
๖. รศ. ดร.กฤต ศรียะอาจ	กรรมการ
๗. ผศ. ดร.คงสฤษฏ์ แพงทรัพย์	กรรมการ
๘. รศ. ดร.ธีรโชติ เกิดแก้ว	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๙. รศ. ดร.มานพ นักการเรือน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๐. พระมหาดวงเด่น จิตตภาโณ, ผศ. ดร.	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการชุดนี้ มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑. ดำเนินการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สภาพเศรษฐกิจ สังคม และนโยบายของมหาวิทยาลัย

๒. นำเสนอผลการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรต่อสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

(ลายเซ็น)

(พระธรรมวัชรบัณฑิต, ศ. ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำสั่งคณะพุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ที่ ๐๐๒ /๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตร หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ (หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๖)

เพื่อให้การจัดการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ (หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๖) ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ (หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๖) ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย:

๑. พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ. ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒. รศ. ดร.ธีรโชติ เกิดแก้ว	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
๓. รศ. ดร.มานพ นักการเรียน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๔. รศ. ดร.มารุต พัฒนาผล	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๕. ผศ. ดร.ฐิติวิมล สุขป้อม	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ให้คณะกรรมการชุดนี้ มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑. ดำเนินการวิพากษ์หลักสูตร หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ (หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๖) ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สภาพเศรษฐกิจ สังคม และนโยบายของมหาวิทยาลัย
๒. นำเสนอผลการวิพากษ์หลักสูตรต่อคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ คณะพุทธศาสตร์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(พระเมธีวราญณ, ผศ. ดร.)

คณบดีคณะพุทธศาสตร์

คำสั่งคณะพุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ที่ ๐๐๑ /๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยหลักสูตร หลักสูตรพุทธศาสตร์
ดุष्ฎิบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ (หลักสูตรใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๑)

เพื่อให้พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร หลักสูตรพุทธศาสตร์ดุष्ฎิบัณฑิต สาขาวิชาศาสนา
เปรียบเทียบ (หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๖) ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์
ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย พ.ศ.๒๕๕๐ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย
หลักสูตร หลักสูตรพุทธศาสตร์ดุष्ฎิบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ (หลักสูตรใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๑)
ภาควิชาศาสนาและปรัชญา คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย:

๑. พระมหามหาวินทร์ ปุริสุตโตโม, ผศ. ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒. รศ. ดร.ธีรโชติ เกิดแก้ว	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
๓. รศ. ดร.มานพ นักการเรือน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๔. รศ. ดร.มารุต พัฒนาผล	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๕. ผศ. ดร.ฐิติวิสต์ สุขป้อม	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ให้คณะกรรมการชุดนี้ มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑. ดำเนินการตรวจเครื่องมือวิจัยหลักสูตร หลักสูตรพุทธศาสตร์ดุष्ฎิบัณฑิต สาขาวิชา
ศาสนาเปรียบเทียบ (หลักสูตรใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๑) ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สภาพเศรษฐกิจ สังคม และนโยบายของมหาวิทยาลัย
๒. นำเสนอผลการตรวจเครื่องมือวิจัยหลักสูตรต่อคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุง
หลักสูตรพุทธศาสตร์ดุष्ฎิบัณฑิต สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ คณะพุทธศาสตร์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(พระเมธีวริญาณ, ผศ. ดร.)

คณบดีคณะพุทธศาสตร์

ภาคผนวก จ

มติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อนุมัติหลักสูตรและอนุมัติเปิดสอนหลักสูตร

รายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗
เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗
ณ ห้องประชุม ๔๐๑ ชั้น ๔ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ตำบลลำไทร อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
และผ่านระบบ ZOOM Video Conference

คณะกรรมการผู้เข้าประชุม

๑. พระพรหมวชิราธิบดี	นายกสภามหาวิทยาลัย
ประธานที่ประชุม
๒. พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร.	อุปนายกสภามหาวิทยาลัย
กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. พระพรหมวชิรปัญญาจารย์	กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. พระเทพปวรเมธี, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
กรรมการสภามหาวิทยาลัยจากรองอธิการบดี
๕. พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
กรรมการสภามหาวิทยาลัยจากรองอธิการบดี
๖. พระมหาสุรศักดิ์ ปัจจนตเสโน, ผศ.ดร	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ
กรรมการสภามหาวิทยาลัยจากรองอธิการบดี
๗. พระราชพัฒนวัชรบัณฑิต, รศ.ดร.	รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น
กรรมการสภามหาวิทยาลัยจากรองอธิการบดี
๘. พระเมธีวชิรคุณ, รศ.ดร.	รองอธิการบดีวิทยาเขตพะเยา
กรรมการสภามหาวิทยาลัยจากรองอธิการบดี
๙. พระอุดมสิทธินายก, รศ.ดร.	คณบดีคณะสังคมศาสตร์
กรรมการสภามหาวิทยาลัยจากคณบดี
๑๐. ศ.พิเศษ จำนงค์ ทองประเสริฐ	กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๑. ศ.ดร.วิษระ งามจิตรเจริญ	กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๒. นายพิศิษฐ์ ลีลาวชิโรภาส	กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๓. นายวินัน นนทศิริ	ผู้ช่วยปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยฯ
แทนปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยฯ
กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง

~ ๒ ~

๑๔. นายภูมิพัทธ์ เรืองแท้ ผู้ช่วยเลขาธิการสภาการศึกษา
แทนเลขาธิการสภาการศึกษา
กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง
๑๕. นางสาวปรัชญวรรณ วนานันท์ ที่ปรึกษาด้านระบบบริหารจัดการศึกษา
แทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง
๑๖. นายยุทธนา સાโยชนกร รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง
๑๗. นางสาววราภรณ์ ตั้งตระกูล ที่ปรึกษาระบบราชการ
แทนเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง
๑๘. นายภาณุพงศ์ คงเชื้อจิ้น ผู้อำนวยการกองพุทธศาสนศึกษา
แทนผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

คณะกรรมการผู้ลาประชุม

๑. สมเด็จพระพุทธาจารย์ กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ
๒. พระพรหมโมลี กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. พระธรรมวัชรบัณฑิต, ศ.ดร. อธิการบดี
กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง
๔. พระราชวัชรสารบัณฑิต, รศ.ดร. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
กรรมการสภามหาวิทยาลัยจากรองอธิการบดี
และเลขานุการสภามหาวิทยาลัย

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พระมหาวัฒน์พร อภิวิฑฒโน ผู้อำนวยการสำนักงานสภามหาวิทยาลัย
๒. พระพุทธพร พุทธวโร นักวิชาการการเงินและบัญชี กองคลังและทรัพย์สิน
๓. ดร.กฤษฎา ดิษบรรจง ที่ปรึกษามหาวิทยาลัยด้านกฎหมาย
๔. ดร.วิไลวรรณ อิศรเดช รองผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี
๕. ดร.ญาศุมินท์ อินทร์กรุงเก่า รองผู้อำนวยการสำนักงานสภามหาวิทยาลัย
๖. นายสมคิด น้ำเพชร นักจัดการงานทั่วไป สำนักงานสภามหาวิทยาลัย
๗. น.ส.รวิวรรณ วงศ์เดชาพันธ์ นักจัดการงานทั่วไป สำนักงานสภามหาวิทยาลัย

~ ๓ ~

๘. น.ส.อมรศิริ อุ่นละม้าย	เจ้าหน้าที่ธุรการ สำนักงานสภามหาวิทยาลัย
๙. นายอรรถพล อิมวิไลวรรณ	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศฯ
๑๐. นายธวัชชัย ศรีสุข	นักจัดการงานทั่วไป สำนักงานสภามหาวิทยาลัย

ผู้เข้าชี้แจง

๑. พระมหาไพรัชน์ ธมมทีโป, รศ.ดร.	ผู้อำนวยการสถาบันภาษา มจร
๒. พระมหาสันติ ธีรภทโท	ผู้อำนวยการส่วนบริหาร สถาบันภาษา มจร
๓. พระมหาบัณฑิต ปณฺทิตเมธี, ดร.	คณบดีคณะครุศาสตร์
๔. พระครูศรีสิทธิธรรมาภรณ์, ดร.	ผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและวัดผล
๕. พระมหาดวงเด่น ฐิติญาโณ, ผศ.ดร.	อาจารย์ประจำคณะพุทธศาสตร์
๖. พระมหาขวัญชัย กิตติเมธี, ผศ.ดร.	อาจารย์ประจำคณะพุทธศาสตร์
๗. พระมหาพรชัย สิริวิโร, ผศ.ดร.	รองคณบดีฝ่ายบริหาร บัณฑิตวิทยาลัย
๘. พระมหาเผื่อน กิตติโสภโณ, ผศ.ดร.	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพ
๙. พระมหาสุรศักดิ์ ธีรวิโส	ผู้อำนวยการสำนักงานประกันคุณภาพ
๑๐. นางสาวศิริินภา กองวัสุกุลณี	ผู้อำนวยการส่วนงานบริหาร สถาบันพระไตรปิฎกศึกษา
๑๑. ดร.สนุก สิงห์มาตร	รักษาการผู้อำนวยการสำนักงานวิชาการ
วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด
๑๒. ดร.รุ่งโรจน์ ศิริพันธ์	ผู้อำนวยการส่วนวิชาการ สถาบันภาษา
๑๓. รศ.ดร.ณัฏฐ์ ศรีดี	รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะพุทธศาสตร์
๑๔. รศ.ดร.สมบูรณ ตาสนธิ	อาจารย์ประจำสาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์เชียงใหม่
๑๕. ดร.สุภีร์ ทุมทอง	อาจารย์ประจำสาขาวิชาบาลีพุทธศาสตร์
๑๖. ดร.ชัยชาญ ศรีหามู	อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิปัสสนาภาวนา
๑๗. ดร.ภักสิทธิ์ แอนินท	ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี
๑๘. นางสาวศิริินภา กองวัสุกุลณี	ผู้อำนวยการส่วนงานบริหาร สถาบันพระไตรปิฎก

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

เมื่อคณะกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว พรหมวชิราภิตี นายกสภามหาวิทยาลัย ประธานที่ประชุม กล่าวนำบูชาพระรัตนตรัย แล้วกล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระดังต่อไปนี้

~ ๑๖ ~

**๔.๓ เรื่อง ขออนุมัติประกาศนียบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ คณะมนุษยศาสตร์**

รศ.ดร.สุพล สุษะพรหม รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป ผู้ช่วยเลขาธิการสภามหาวิทยาลัย
ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภามหาวิทยาลัย เสนอว่า ด้วยสำนักทะเบียนและวัดผล มีบันทึกที่ อว ๘๐๐๙/
๐๑๓ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง ขอความเห็นชอบประกาศนียบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา
หลักสูตรประกาศนียบัตร ของคณะมนุษยศาสตร์ จาก ๒ หลักสูตร จำนวน ๓๘ รูปหรือคน ดังนี้

ส่วนงานจัดการศึกษา	หลักสูตร	บรรพชิต	คฤหัสถ์	รวม
คณะมนุษยศาสตร์	๑. ประกาศนียบัตรจิตวิทยาการปรึกษาแนวพุทธ	๑	๒๕	๒๖
	๒. ประกาศนียบัตรพุทธจิตวิทยาประยุกต์ เพื่อพัฒนาศักยภาพมนุษย์	๒	๑๐	๑๒
	รวม	๓	๓๕	๓๘

คณะกรรมการประจำคณะมนุษยศาสตร์ ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม
พ.ศ. ๒๕๖๖ พิจารณาเห็นชอบแล้ว

สภาวิชาการ ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗ พิจารณาแล้ว
มีมติเห็นชอบ และให้เสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ ตามมาตรา ๑๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุม
จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติอนุมัติตามที่เสนอ

**๔.๔ เรื่อง ขออนุมัติหลักสูตรและโครงการเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
จาก ๔ ส่วนงาน จำนวน ๕ หลักสูตร**

รศ.ดร.สุพล สุษะพรหม รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป ผู้ช่วยเลขาธิการสภามหาวิทยาลัย
ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภามหาวิทยาลัย เสนอว่า ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มีบันทึกที่ อว ๘๐๐๑/๒๒๘
ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ และอว ๘๐๐๑/๑๕ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง ขอความ
เห็นชอบหลักสูตรและโครงการเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา จาก ๔ ส่วนงาน จำนวน ๕ หลักสูตร ดังนี้

๑. วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด

๑) หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา (หลักสูตรใหม่
พ.ศ. ๒๕๖๗)

~ ๑๗ ~

๒. คณะพุทธศาสตร์

๒) หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พร.ด.) สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗)

๓. วิทยาลัยสงฆ์เชียงใหม่

๓) หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พร.ม.) สาขาวิชาวิปัสสนาภาวนา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗)

๔. วิทยาลัยสงฆ์บ้านฝั่ศึกษาพุทธโฆส

๔) หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พร.ด.) สาขาวิชาบาลีพุทธศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗)

๕) หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พร.ด.) สาขาวิชาวิปัสสนาภาวนา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗)

คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ และ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗ พิจารณาเห็นชอบแล้ว

สภาวิชาการ ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗ พิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบ และให้เสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ ตามมาตรา ๑๙ (๖) แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุม

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติอนุมัติตามที่เสนอ พร้อมทั้งมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. พิจารณากรณีการเปิดหลักสูตรใหม่ ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และต่อหลักสูตรที่เปิดอยู่แล้ว ทั้งงบประมาณ กำลังคน เป็นต้น

๒. พิจารณาการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้ว ควรมีการปรับเนื้อหา หรือเพิ่มเติมสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อหลักสูตรฯ และมหาวิทยาลัย

๓. ให้ส่วนการจัดการศึกษา ที่เสนอขออนุมัติหลักสูตรและโครงการเปิดสอน หลักสูตร จัดทำบันทึกข้อมูลแนวทางแก้ไข ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ เป็นลายลักษณ์อักษร

๔.๕ เรื่อง ขออนุมัติหลักสูตรและโครงการเปิดสอนหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (๔ ปี)

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗) วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด

รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป ผู้ช่วยเลขานุการสภามหาวิทยาลัย ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขานุการสภามหาวิทยาลัย เสนอว่า ด้วยคณะครุศาสตร์ มีบันทึกที่ อว ๘๐๐๓/๓๐๒ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เรื่อง ขอความเห็นชอบหลักสูตรและโครงการเปิดสอนหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (๔ ปี) สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๗) วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด

~ ๑๘ ~

คณะกรรมการประจำคณะครุศาสตร์ ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ พิจารณาเห็นชอบแล้ว

สภาวิชาการ ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗ พิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบ และให้เสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ ตามมาตรา ๑๙ (๖) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุม

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติอนุมัติตามที่เสนอ พร้อมทั้งมีข้อสังเกต คือ

๑. อาจารย์ผู้รับผิดชอบและหรืออาจารย์ประจำหลักสูตร ควรมีคณาจารย์ที่เป็นภิกษุอย่างน้อย ๑ รูป เพื่อให้เป็นไปตามอัตราส่วนของบุคลากรฝ่ายบรรพชิตต่อฝ่ายคฤหัสถ์
๒. นิสิตที่เข้าศึกษาหลักสูตรควรมีทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์

๔.๖ เรื่อง ขออนุมัติหลักสูตรและโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตร

จาก ๒ ส่วนงาน จำนวน ๔ หลักสูตร

รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป ผู้ช่วยเลขานุการสภามหาวิทยาลัย ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขานุการสภามหาวิทยาลัย เสนอว่า ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มีบันทึกที่ อว ๘๐๐๑/๑๕ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗ และคณะสังคมศาสตร์ มีบันทึกที่ อว ๘๐๐๕/๐๑๕ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง ขอความเห็นชอบหลักสูตรและโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตร จาก ๒ ส่วนงาน จำนวน ๔ หลักสูตร ดังนี้

๑. บัณฑิตวิทยาลัย

- ๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรจิตภาวนาเพื่อชีวิตและสังคม (ป.จก.) บัณฑิตวิทยาลัย

๒. คณะสังคมศาสตร์

- ๒) หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.) คณะสังคมศาสตร์

(ส่วนกลาง)

- ๓) หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารท้องถิ่น (ป.บท.) วิทยาลัยสงฆ์ราชบุรี

- ๔) หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.) คณะสังคมศาสตร์

ณ วัดอินทาราม อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

คณะสังคมศาสตร์ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗ และคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗ พิจารณาเห็นชอบแล้ว

~ ๓๑ ~

วาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

เมื่อสมควรแก่เวลา พระพรหมวชิราธิบดี นายกสภามหาวิทยาลัย ประธานที่ประชุม กล่าวอนุโมทนาขอบคุณแก่คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน แล้วกล่าวปิดประชุม และนำบูชาพระรัตนตรัย

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๑๐ น.

พระพรหมวชิราธิบดี

(พระพรหมวชิราธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัย

ประธานที่ประชุม

สุรพล สุยะพรหม

(รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม)

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป

ผู้ช่วยเลขานุการสภามหาวิทยาลัย

ปฏิบัติหน้าที่แทน เลขานุการสภามหาวิทยาลัย

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

พระมหาวัณโณ อภิวัตตโม

(พระมหาวัณโณ อภิวัตตโม)

ผู้อำนวยการสำนักงานสภามหาวิทยาลัย

ผู้จดรายงานการประชุม